

Ketabton.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د کتاب پېزندنه

د کتاب نوم ::::: ټولنہ لپوئی ده

لیکوال نوم ::::: عبدالقادر مجرم

خپروونکي ::::: هیواد ادبی یون کلاسیف الله

چاپ کال ::::: اپریل ۲۰۱۵م

کمپوزونکي ::::: عبدالقادر مجرم

چاپ شمیر ::::: (۵۰۰) تورکه

بیه ::::: (۲۵) روپی

اریکه: Facebook(search) gmujrim@yahoo.com

03023809538

هـ الـ

خپلی گرانی مورکی ته ، چې ما ته یې بېحده
مینه راکړی ، زما د پاره یې خوبه شوې هم یې
په هر حالت کې زما روزنه کړی او تل یې زما
د نه ژوند او روغ صحت غښتنه کړی ۵۵ ، زه
یې د دعا ګانو محتاجه یم

عبدالقادر مجرم

دا کتاب د قدر من

نوابزاده عابدجو گیزی

صلعی زکواه چېر مېن ضلع
کلاسیف الله په مالي لګښت چاپ
شو،

د زړه له تله ورته کور ودانی
وايم ، د اسي خلک دي تل بساد او
بریالي وي

(عبد القادر مجرم)

○
(1)

په هوتيل وردنه شوم، شاوخامي وكتل-يوه تولي
خلگ يوي خواته ناست وو، له رنگه او خبرو تعليم يافته
بنكارهدو-بلې خواته درې کسان چې په عمر پاخه له رنگه
کليوال بنكارهدو.

يو بل گردي صور تمن سري دهوال ته پروت وو، خنگل يې
پر مخکه لگولې وه، سري يې پر خپل لاس يبني وو، پښې يې
غڅولي وې-لوڅ بير سر چې په وېستانو کبني يې بهخي له
لري وري وري خاشې بنكارهدي-بېره په توراوسپين قمره زېره
هغه هم د سرپه شان له خاشه دکه، لاري پکبني بندې وې-
تورلنډ خيرن کوت يې په غاره وو.

د هوتيل له جائينکي خخه يې په یوه لاس یو یو غوره چاي
په پياله کبني اچولي چې هفعه به يې غوره کړي بیا به يې بل
غوره په پياله کبني ورو اچولو-سري سلموني بنكارهدو.
زء یو یو خواته له لبوني خخه لري کېښتم-هوتيل ته مې د
چاي بېغ ورو کړي بلې خواته د هغه خوانانو تود بحثروان
وو-لبوني چې خپلې چاي په یوه یوه غوره ختمي کړي-پر
خپلولرلو برپتو يې لاس تهراوو چې کله به ما ترسټرګو
لاندي ورو کتل د لبوني نظر به هم په ما کبني وو.
لبوني: "مرې که يې وزئني! تاسولس لس را واروئ."

هغه خلگ تبول خاموش شو، لپونی ته متوجه شول. چا و چا
جېب ته لاس کرو لس لس روپی بیپی ورکپی-لپونی چې لس
لس روپی ترلاسه کرپی و بیپی خندل.

"مری که بیپی و زنپی! بنه بیپی ویلی دی د سپیو په دنیا همپش د
مېرو بربتونه غورپوي".

په هغوناستو خلگو کې یوہ منځ وروار اوو "یاره! بنه بیپی
ویلی دی (بنه مه کوه بد نه درخی)".

لپونی را پورته شو، پر ګونډو کښې نستو
"مری که بیپی و زنپی! ته دا بې کاره خبرپی پرېږده. ته داراته
ووايې قام لپونی دی که تاسو؟".

هغوتولو بیا په کت کت و خندل. یوہ چې د خپلې خندا اوښکې
بې له سترګو پاکولې
"ستاخه اندازه ده؟".

لپونی په هوتيل کښې یوپی او بلې خواته وکتل
لپونی: "مری که بیپی و زنپی! که تاسو تبول په یوہ شمار کرم نوزما
په خیال هغه متل به شي چې
(کلی پر لپونی خندل لپونی پر کلی)".
دوی تبولو بیا په کت کت و خندل. هغه سپی بېرته ور غبرګه
کړه

"یاره لپونیه! ته د بر هوښيار بېپی".

لپونی: "مری که بیپی و زنپی! هو خو خلگ مې نه مني".

هغه سپی چې له لپونی سره یې خبرې کولې هوتلي ته بې وریغ
کړو "ته راوره دوې چائينکې" - بېرته یې لپونی ته مخ ور
واړاوو "ستا په خیال خټه کول پکاردي؟".

لپونی چې د هغه سپی و مخ ته پروت کتاب و راخیسند" مرې
که یې وژنې ! زما په خیال د انسو چې په سلګونو کتابونه
ویلې دی یوه معنا به نه لري . وما ته د اسي بىکاري لکمده میوې
لا شیرې چې خڅه چې بلې ته کتابونه ورې .

هغه له لپونی سره په خبر و اخته سپی چای په پیالو کښې
اچولې "ستا په خیال خټه کول پکاردي؟".

لپونی له ډکو پیالو خڅدیوہ ور پورته کوله
"مرې که یې وژنې انسودا اسي و کړئ پښتنو تدووایاست . د
سېلاپ په مخ کښې مو اړولې دی . یودا اسي سپی پیدا
کړئ چې لاره ایستلاي شي هم یې باره زده وي ."

هغه له لپونی سره په خبر و بوخت سپی خپلې سپی چای ور
پورته کولې "بل خټه کول په کاردي؟".

لپونی تشه پیاله په لاس کښې پورته کښته کوله
"مرې که یې وژنې ابل که د اسي سپی وي چې د جومات په
کوڅه کې یوه شراب خانه خلاصه کړي بل پر هغه خالي مخکه
د اسي اداره جوړه کړي چې اول یو خوک ورشی ډېره ګټه
پکښې کولاي شي . سوکه سوکه یې له وخته سره ګټه کمېږي
اخردې خای ته را ورسېږي چې ویوه روښې ته یې نفس خېږي

بیادی ددی کو خی په سرکنې ورتە کېښې گوری ددی چې
 خوک چېرى ئى او خوک چېرى ئى؟
 هغه سپى چې په سپو چايو بى نشەنە وە ماتە پە چائىنکو
 کېنى بى نورى چاي كتلى
 "نورخە كول پكاردى؟".

لېونى چې سره وغۇچىدو بى هم خندل
 "مرى كەيىپ وژنى اكارونە خود بېرىدى. دا يو كاركەلا كولاي
 شى چې ملايان را غوارى پېپىن، پېپىنور، موخي او تايىپە
 داسىي نومونو نوموئى كوم چې دوى ارخىي بل بە داسىي
 و كېئى يوشە او بە ورتە راۋىرئ دوى بە غورپى ئىنى جور
 كرىي".

هغه سپى پە كې كتى وختى
 "لېونىيە! دا بەزما پە خىال نە كېرى وە".
 لېونى يوار هغه سپى بىاماتە، پە اخركېنى هفو كلىوالو
 خلگۇ تە بنئە پە غورو كتل وىپە خندل
 "مرى كەيىپ وژنى اولى ملا عىشمان لە او بۇ غورپى جورپولاي
 شو. دوى خويي مولويان دى او بل دېرىدى".
 لېونى د خېرى لە ختمىدۇ سره سەم پېرىوت. د هوتىل پە منغ
 کېنى بى پېنى وغۇلۇپە. دەپە وخت كېنى تولو يو بل تە پە
 حېرانى سره كتل. اذان وشۇ. هغە كلىوال خلگۇ لار شو، يو
 بل تە وو يل

"درئه د جمعي شريفى لمونخ دى بىاد او دس موقع نه پيدا
كېرىي".

لپونى چىز راپورته شو
"مرى كە يې وۇنى اپە دى بىاركىنى د جمعي لمونخ نه
كېرىي".

ھە سادە خلگۇ خواب خەشاتە يې لانەرا وكتل. بېرته ھە
لەدە سەرەپە خبىرو بۇخت سپىي وويل
"ولى؟".

لپونى د لاپىدوپر مەمال د ھە سپىي د خېرى خواب خە
داسىي ورکپى

"مرى كە يې وۇنى ادوى واى پە بىاركىنى چىھە دول خلگەت
وي، پە ھە سپىي د جمعي لمونخ نه كېرىي".
ھە سپىي چىپە ناستە يې د لپونى و مخ تە كتل
"يارە لپونىيە! ھە قىسم خلگ خوشتە هم".

لپونى چى روان شو، مخ يې شاتە را وارا وو
"مرى كە يې وۇنى اماتە معلوم دى پە دې خلگۈكىنى يو بى
غىرتە بىل ناپوه نشته. درىم د لمانخە د بارە پاكى جامى
ضىرورىي دى. دلته د چاد حلالى روزى جامى پە غارا دى؟
مۆدورى پە مۆدورى كېنى، استاد پە استادى كېنى، دا كىتىر پە
دا كىتىري كېنى، ملاپە ملايى كېنى، خان پە خانى كېنى غلا
كوى. شتە يو خوك چى خېلەذمە واري يې پورە كېرى دى؟".

لەدى خبىرى سەرەلبونى پە زورە زورە چىغي كىپى درى خلور
وارە

"مەرى كەيىپ ورۇنى!"

"مەرى كەيىپ ورۇنى!"

"مەرى كەيىپ ورۇنى!"

بى يى شروع كېلىـ دلتەپە هوتل كىنىي ناست خلگ ھەم تول
راغلوـ پە تولو مول بونى تكىھ كىپـ پەدى وخت كىنىي زما
خولە لە وينوـ دە كەدە و چىـ دىيولوـ پە وخت كىنىـ بونى يوـ كافر
سوـ ك پە خولە راكىـ دـ دە ھە سـ پە دـ يوـ الـ ئە كـ كـ نـ يـ تـ كـ وـ هل
شـ وـ يـ مـ يـ خـ تـ بـ لـ يـ سـ رـ وـ لـ گـ دـ دـ بـ بـ خـ يـ دـ بـ رـ مـ اـ تـ شـ وـ يـ نـ يـ پـ رـ
تـ وـ يـ دـ يـ ھـ بـ يـ ھـ وـ بـ شـ وـ پـ رـ مـ خـ كـ رـ اـ پـ بـ يـ توـ

○
(2)

ژرژرمی شیخ استاد ته زنگ وو هلو-بنة وو چې
ھغە نژدی د موترو په اوه کښي ولاپ وو- بېخى ژراراغلو-
لېونى می هسپتال(روغتون) ته يورپى.
اوں نود هسپتال خلکو ته وګوره، موږ په وینولېلي
يو، دوي پوليس والا ته فون (زنگ و هي) کوي چې "د
جنگ کېس دی تاسو ژراراشن".
دلته مادداکټر په خوا خوله ور خلاصه کړه چې خه پر
خوله راتلو هغه می ورته ويل
د اچادر ته وویل چې موږ جنگ کړي دی - په شناخته
ستره گو نه شرم، نه حیاء لرئ - ژرژرددی سپري علاج
و کړئ."

ډاکټريوه اوږده ساه واختسته
"خدای به یې خپر کړي- موږ خه وکړو، مجبوري ده چې
پوليس خبر نه کړو بیانو موږ یو، عدالت او پېشانی
وې بیاله پېشيانو خان نه شو خلاصولي".
ډاکټر د لیونى په درملنه بوخت شواو کمپوډر یې زما
خوله له وینورا پاکه کړه چې لېونى پر خوله په سوک
و هلی و م چې بېرته را غلم د ډاکټر له خنگه ولاړوم-

قولنه لېونى ۵۵ عبد القادر مجترم

داكتره مي كيسه كوله چې پوليسي ماما راغلو، يو خو نور پوليسي هم ورسه وو. د بشار پوليسي اکشود ماما په وجهه زه پېژندلـمـ. پوليسي والا خوزه پېژندمه خوايس ايج او نوي او س او س لـه بلـه خـايـه رـاـغلـى وـوـهـفـهـ خـائـانـ دـلـي دورـيـ کـاوـوـ.

خـهـزـهـ هـمـ پـهـ خـانـ کـبـيـ خـالـيـ (ملـامـتـ) وـمـ. مـالـبـونـيـ نـهـ پـېـژـنـدـوـ چـېـ خـوـكـ دـيـ اوـدـ كـومـ خـايـ دـيـ؟ خـوـيـسـاـماـ اوـ پـولـيـسـ مـاماـ پـهـ خـهـ سـخـtroـ (خـوارـيـ اوـ زـارـيـ) لـبـونـيـ دـاـخـلـ كـرـ اوـ دـ لـيـوـنيـ هـرـهـ ذـمـهـ وـارـيـ مـوـبـ پـهـ خـپـلـ سـرـ واـخـيـسـتـهـ. لـهـ لـيـوـنيـ سـرـهـ نـهـ شـناـختـيـ کـارـدـ، نـهـ يـېـ بـلـ دـاـسـيـ کـاـغـذـ پـهـ جـېـبـ کـبـيـ وـوـچـېـ نـوـمـ يـاـ يـېـ دـ کـورـدرـكـ پـرـکـېـدوـ.

پـهـ هـسـپـتـالـ کـبـيـ مـيـ دـ لـيـوـنيـ دـ پـارـهـ خـانـ لـهـ خـايـ (يـوهـ شـخـصـيـ خـونـهـ) وـموـنـدـلـهـ. دـ لـبـونـيـ عـلاـجـ شـرـوعـ شـوـ. پـورـهـ دـريـ گـنـتـيـ (سـاعـتـهـ) پـسـ لـيـوـنيـ پـهـ هـوـبـنـ کـبـيـ رـاـغلـىـ. وـرـوـ وـرـوـ يـېـ سـتـرـگـيـ خـلاـصـيـ کـرـيـ. يـوـ وـارـيـ يـېـ چـتـ تـهـ بـيـاـيـ پـنـگـيـ تـهـ اوـ وـرـسـتـهـ يـېـ مـاتـهـ وـکـتلـ.

زـماـ پـهـ زـرـهـ يـوـ خـدـاـيـ بـهـ خـبـرـ وـوـ. زـماـ دـاـ وـهـ کـېـدـهـ چـېـ بلـهـ دـورـهـ پـرـ رـانـهـ شـيـ. پـرـ خـوـلـهـ بـلـ سـوـکـ درـ نـهـ کـپـيـ.

لـبـونـيـ: "مرـيـ کـهـ يـېـ وـرـنـيـ اـدـاـ رـاـتـهـ وـوـ يـاـسـتـ چـېـ زـهـ دـلـتـهـ خـنـگـهـ اوـ چـارـ اوـ سـتـمـ؟".

مـالـبـونـيـ تـهـ کـتـلـ. پـهـ وـهـ وـهـ مـيـ تـوـلـهـ کـېـسـهـ وـرـتـهـ وـکـپـهـ. قـولـنـهـ لـبـونـيـ ۵۵ عبدـالـقـادـرـ مجـرمـ

لپونی را پورته شو- شاوخوا یې وکتل بیا ولاپشو-
لارو اودس یې تازه کپ- په لوش سر، په هفو خیرنو جامو
کبني پر لمانځه و درې دوچې لمونځ یې سم و کړو- دلته
زه هم لړخه مطمینه شوم.

لپونی: "مرې که یې وزنې! پولیس، قانون او عدالت
او ف! او ف! توبه توبه که مه خپلې خبرې درته وکړي-
حبران به پا ته شي.

مرې که یې وزنې! نسوار را کپه."
زه: "نسوار نه کوم."

لپونی: "سگرېتی را کپه."

زه: "سگرېتی هم نه حکوم."

لپونی: "هاهاهاها- مرې که یې وزنې! سگرېتی هم نه
حکومي؟- باوو هاهاها خه سمه ده. دغه رنګه خماري مي
پرېرده. چای خو نوراوغوا په مينا چې کيسه درته وکړم."
زما په زړه یو خداي نښه خبر وو- یوازي زه او لپونی وو-
له خان سره مي ووبل

"خه او س خوهسي هم کښوتي یې."

زما دغه خبره پر زړه وه چې کيسه پرېرده خان را پېژنه
چې ما به دا خبره کوله- په دې وخت کبني ور خلاص شو-
نرسه را غله چې لپونی ته (ستن) پېچکاري ور ولګوی.

ليونى خپل لاس نرسى ته نه ور پېښودو- هغى ئىغلىسى
سوالونه ورتە كول چى
دا ستاد روغتىاد پارە در لگوم.

لبونى: "مرى كەيى وئىنى ادروغتىاد پارە؟
هاهاهاهاها پە ما خەشوي دى؟".

فرسە: "چى خەنەدى درياندى شوي بىا پە هسپتال كىي
ولي پروت يىبى؟".

لبونى: "مرى كەيى وئىنى اخورە ازەپە تا ستن نەلگوم.
ما تەبەن ستن رالگوي. كە ناشتە بىاخو سەددە گىنى
زە ستن نەلگوم".

دلتەنۇ ما تەم خېنم راغلو چى
دغە كەم عقلە و گورە، هغە غېرىپە دە مرە خورە او پستە
زىپە ورتە بېغېرىي. والله كە مۇرۇر تە بېغېلى وي"- پېرىغ
مې كې

"لاس وربىكارە كېچى ستن درولگوي- دا غېرىپە خوبە
تولە ورخ و تاتەنە تېرىوي. دا ستاپەشان نورھم ۋېرىدى- د
ھفوچوپې بهم و هي".

ليونى بىرگ را وكتىل
"مرى كەيى وئىنى اتە خېلە خوردى تە پېرىدى چى پە
دى هسپتال كېنىي ولازەوي. داداسىي لېونىانو چوپې
و هي. نارىنە و تەستىنى ولگوي".

ما د سرپه بنور ولود نه جواب ورکه.
لیونی کلک (په کت کت) و خندل
”مرې که یې وزئني اخورکي! ويني زموږ نه مېړونه
څلله خوردي تنه نه پرېږدي چې د اسي د تولنې خدمت
وکړي. ما تدوايی لاس وربنکاره کړه.“
نرسی له وړې خنداسره زما په خوا سترګي را واړولي.
وېي ویل
”هودي خو هم دغسي.“ لیونی لاس وربنکاره کړ.
لیونی: ”مرې که یې وزئني اخوره اخپله ستن ولگوه.“
نرسی ستن ولگوله او ووته. لیونی کراره د هسپیال
خادر پرخان ورکش کړ، پرپوتو-زه ووتم، هوتل له لارم.
څلې چای می دوري بشې په تسلی و خینېلې بیا می د
لیونی د پاره هوتلي ته د چای وویل. خونه می وروښو ده.
سګربت او نسوار می را اخیستو. په لاره را روان و م د
نرسی او لیونی پر خبرو می فکر کاوو چې
”دادواړه خنګه خبرې وي.“

○

3

هوتلي چاي راوري ، مالپونى را وين كپ- ده چې سر تر
خادر را بهر كې

"هاهاهاها- مري كه يې وژني ! چاي دي، چاي دي."

زره لره كې خخه را كوز شو- مانسوار او سگرېت هم
ور كپو.

لپونى ولار شو، په تپوپونو شو- اتنې يې شروع كې- وي تر
دين دي وگرم او په او چتې غې وویل
"چناره ! چې په سر، وي چناره ! چې په سر کې دي گل
نشته.

چې زموږ په اتنې گله وو
له هغه خوانانو يورا سره نشته."

ما په ډېره ویره ورته وویل

"راشه شورمه جو رووه- هسپتال (روغتون) دي وروره!
لپونو: "هاهاهاها- مري كه يې وژني ! مانو ګله ويل چې
سامينا (سنپما) ده"- راغلى خنگ ته مې
کښې نستو، پوري يې وهلم.

"و خکپه که زماد پاره هسپتال دی نوستاخو همد پلار
کور شدی."

زه هم ژرژر و خکپدم.

ورو رته می زنگ و و هللو چې

"د غرمی دودی له کوره خخه را پهه."

لیونی پر راغو ته شو، په مخی می مج کرم - "دودی دودی،
خبره یوه هاد مرپی ده بله هاد مرپی ده"

بیا پر را غور زپدو

"هله و بنس چارا کپی دی؟"

زه نور هم خینی و و پر بدم.

لیونی یوه چینکه چای په نیم ساعت کبني و غور پله - له
غرو او غونه یوه خپت و و.

ورو رمی دودی را | ورسوله - لیونی ولا پشو، بیرته پر
کت و غخپدو.

د ورور می هم خاص خوب نه وه چې له دې لیونی سره
دي اوسم - خو خله می کپي واي له یوې خوا انسانیت، له
بلې خوا مسلمانی او دریمه پښتونواله وه - په دې هره
رشته کبني زما فرض وو چې د دې سپې خدمت می کپي
واي چې ورور می ووت، لیونی ببرته را کوز شو - په

دودی خورلو یې شروع وکړه— دودی خورلو پروخت
خاموشه وو خو چې زما په لوري به یې وکتل، سربه یې
ونبورا وو— داسي بنسکار په لکه زما پر حال چې افسوس
کوي. زهه هم په دودی خورلو ورسه بوخت وو.

چې دودی خورل شووه— هغه نرسه بیاد ستني لګولو په
غرض راغله خوليونې بې لمه خهه زحمت کولو لاس
ورنسکاره کړ— نرسې بیا زما په خوا وکتل له وړې
خند اسره بې ویل "لالا! اددې سري بنه خیال ساته"
روانه شوه، ووته.

لېونې ما ته وکتل

"مرې که یې وژنې! الف مد ها (ب) ما کوب ودي لیده؟".
بیا ولاپ شو، پر پوندہ و خر خبدو.
"لېلو لښته ده."

ما په قهر ورته وکتل— دی ژرژر خاموشه شو— راغل لو پر
کت کښې نتسو
"مرې که یې وژنې! هو هو دا خو هسپتال (روغتون) دی—
ما خو ویل چې هغه خیرن هو تل دی".
ماله خان سره وویل

"یا خدایه! دا اوس په خټه بلا او بستم- کاش! چې زه په هغه ګرۍ په هوتل کښي مه وايم- یو خواه کور کارونه را خخه پاته دی او بل یې داکټر هم ژرنئه رخصتوي- کله به له دې لپونی خلاص شم- لیونی نه سمه دمه په رامه ده."
 زه لالا په دغه سوچ کښي و م چې داکټر راغلی- لیونی منده کړه په خادر کښي یې خان پتک په زوره زوروه یې ویل "مرې که یې وژنې ازه نهوم، په خدای کډ زه ووم."
 داکټر بېرته خادر خینې لري کړ- ماته یې اشاره و کړه چې د "راشه."

زه ورغلم لیونی و خندل بیا راغلې "لچې ملا یې"-
 داکټر په غصه ورته وویل "خاموش!"

لېونو: "مرې که یې وژنې! داکټر صېب اتله خوبه د پولیس والانه یې چې د اسي غړو مې دی جو پکړي دی- تر تا خو هغه ترکی نرسه بشد- غصه خونه راته کوي- ته خو سپې وپروې-

دا کیسه خوبه دی او پېدلې وي (که به موږ وپروې) سور نو تائې خپله سر خلاص کړه- مرې که یې وژنې!

زه د لپونی په دې خبرو دې رخورې دم خوداکټر
خندل، باک يې نه په کاوو.

زه: "ډاکټر صېبب اموږ ته رخصتی کله راکوي."

ډاکټر: "په هغه ورځ چې لرا او بریو شی یا یې تر منځ
پاسپورت او ویزه نه وي."

ما او غږي ګه کړ "علاج یې شته یا کېږي؟".

ډاکټر: "هو شته خووماته داسي پسکاري چې د دې سړي
علاج به وخت کوي. زه او ته یې نه شو کولاي."
له دې خبرې سره ډاکټرووت.

زه حېران غوندي کېښتستم. پر دې مې سوچ کاوو چې
"یوڅای د کورکارونه پاتنه دی بلڅای د هسپتال
(روغتون) خرڅه ده بل د لیونی فرمایشونه، دال نه خورم
، بېنډۍ نه خورم، ولاکه یې خورم - خامخابه د په
غوبې وي".

ما یې هم هر فرمایش په ورین تندی منلو خکم خومي
بارخو ګان د ده له مچو پرسپیدلي وو.

دا یو عجیبه اتفاق وو چې ده به کيسه راته شروع کوله.
لا به ډاکټر را غلو، لا به پر ده دوره را غلو، بې هوښه به

شو-زما هغه خبره په زړه کښي وه چې ده راته وویلی وو

چې

"زءد پولیس او عدالت کیسه درته کوم."

زءه دې تلوسه کښي وم-کډای شي په کیسه کیسه
کښي خپل خان راته معارفي کړي نومي څکه غوبېشتو
چې په خپله کیسه پېل وکړي او زءله دې اغزنه باره خان
خلاص کړم. نومي ورته وویل
"هغه د پولیس او عدالت کیسه؟".

لبونی: "مرې که یې وژنې اسګربت را کړه- مفته کیسه
غواړې".

ماله خانه سره وویل

"واقعی چې لیونی دی- د دو مره بسو بر سره دی کیسه په
سګربت یاد چای په غوبېشلو درته کوي".

زه: "سګربت نه سګربتونه وغواړه خو کیسه شروع کړه".

لبونی: "مرې که یې وژنې ازه خول پونی یم- که تئنډه وايې
تول جهان وايې- که کیسه غواړې بیانو تو له کسيې
درته کوم خو کله که هم په کیسه کښي دمه راتله بیا به ما
ته کیسه بېرته را په یاد وې- ولی چې زما په ده ماغ کښي
بیا د کیسه نډه وې".

بولنه لبونی ۵۵ عبد القادر مجرم

زه: "هوکه وروره! زه به ستاکیسەدرپەیادوم."

لیسوی: "مری کە یې وژنی ابیانوراتەغۇرۇشە-د مني
و خىت و و-ئىرى شىمالە پېرىد لگېدو خودا بىئە و و چى د
عەدالت و خىنگ تەھەپر بىئە لەرخېكى و و-عەدالت تەور
خېرمە لەرخېكى دەپر بىئە لگېدو-پە منى او ژمۇي كېنى
بە كەلە كەلە زەھەم هەغە لەرخېكى تە كېنىپىستم.

دلتە يو وروكى چائىنەكى هو تىلەم و و نۇدى لەر تەبەپە
دى موسىم كېنى د خلگۇ گۈنە گۈنە دېرە و و-زما يىدا
عادەت و و چى د خلگۇ پەر خېر و بەمى غۇرۇنى يولى و و د
دۇي پەر خېر و بەمى خۇند اخىستو.

د ليونتوب دالويە گەتە و و چى ما تە يې را رسۇلى و و-ھە
پە دې چى خلگۇ زما تەر مىخەر خە و يەل-ھە كە بە خەد
كۈر كەھول خېرە و و، ھە يې لەھەنە پېتۈلە-زە بە كرار
كىرار و رخكىبەم، د دۇي پە خېرە مى چاي خېنىلى-كەلە
كەلە يې خېرە لەھە را كولە-ما بە د دۇي پەرپال توپال تو
خېر و ھە كەلە كەلە خەندەل-كە بە يو ئەبل تە و يەل خىال
كۆه، پە زورە مە ئەپخېرە دا سېرى خېرى اورى بىل بە و خەندەل
دا لىيونى دى. دى نو خوك پەزىنى؟

دغه رنگه يو ورخ دعدالت گېت تەنۋىدى دەوالەنەنەست
وم-دەوو كسانو پر غېبىت مى خوند اخىستى ووچى
ئارى بغارى شوي-شىرنگى مى ترغۇپشۇ-ئاتەخو
مالومەدە.

مەرى كەيىي وژنىي اشىرنگى خۇمۇپتەھەر خوند راکوي
چى سىترىگى مى ورداپولى-پولىس يو سپى راروان
كىرى ووپەپىنگى كېنىي يى بېرىي او لاسونو كېنىي يى
زولنىي وراچولىي وي-ھەفەپرشاتالى وھلىي، دوى پە
زورە كشاوو-يوبىل پولىس پەملاپەدندەو وھلىي.
لەما سەرەنۋىدى يو سپى ناست وو-ھەفە يو پولىس تەور
بىغ كېپ-پولىس راغلى.

سىرى: "كېنىپەنەچاي بەھم و خىبىي او گېپ بەھم راتە
و كېرى".

پولىس: "جىچ پەدې سپى دەپەنەسى حكىم كېرى دى، جېل
تەبىي وپىي-دە خەتكە زورونە وھى نەئىخى".

سپى: "ظالىمانو وھى يى ولى؟".
دې خېرىي پرمادو مرە بد تاشىر و كېچىي زمالە خولى بى
اختىارە دغە ئارى و ووتى
"مەرى كەيىي وژنىي! جىچ لىيونى دى
بۈلەن بۈلەن..... ٥٥ تىبىدا ئاعادە مەجىرم

مرې کە يې وژنې اجج ليونى دى
 مرې کە يې وژنې اجج ليونى دى
 مرې کە يې وژنې اجج ليونى دى“.
 ورمىندى مى كىرىپى-د سپى د خلاصىد و هىخە مى كولە-ور
 سره مى دغەناري بغارى و هللى-پوليسو پرمالارگىي
 و گىزول-
 د عددالت د رخصتى و خت وو-پە گېتى كى گىنە گۈنە وە-د
 جج مو تپر راوتلى وو-جج را كوزشۇ، پە ۋەن يېغىي
 وو ييل ”پېرىدىئ خەددى؟“.
 تول پوليس خاموشە شول-يو بېتسو پوليس ور مىخ تەشۇ-
 زما د لەپەتوب كىيىسى يې ورتە و كپە.
 جج و خنڈل بىا يې ھەفسى پە ۋەن يېغىي وو ييل
 ”ھالىيونو ادا سپى دى خەدە ووچى تادۇمە شور جور
 كىرى دى؟“.
 وما تەدھە جج پە خېر و كېنى يو اشىن بىكارە شو-خلىڭ
 ھە حىران درىان ولاپ وو-ا خىر جج راغلى پراو بە يې لاس
 را كېبېنىسى دى، و يې خنڈل
 ”ليونو اليونى پە خىدای بە تولە يو خوشوك بىكارە
 شى، خوشوك پىت، تە خەدە وا يې-خەددى وشى؟“.
 بولسە بولىنى ٥٥ تىبىدالغا دەرەجىتىم

ما چې شاوخواوکتل-تول خلگ مندە (چۈپە) خولە ولار
 وو-ما ورته ويل مري كە يې وژنې ادې سپىي بە خود لوي
 جرم كېرى وي چې د مرگ غوندى سزا دى ورته مقرره كرە-
 ھېرو تە به دى مخكىي ور كېپى وي او ھېرو تە به يې پە را
 روان وخت كېنىي ور كۆپى-
 زما پە خيال كە داسىي وشى چې هفو خلگلۇ او علتون تە
 پهانسى ور كولشى كوم چې پە تولنە كېنىي خلگ پە
 داسىي جرم كولو مجبورە كوي. بىنە به نە وي؟
 جج سربورا اوو- جىب تە يې لاس كې، پىنځە سۋوھ روپى
 يې را كېپى بىيا چې خبرشوم هفە جج استفا ور كېپى وە.
 وروتكىدۇ زەورولارشوم-

(4)

چې ورمي خلاص کړ، لپوونۍ نرسه ولیده ويې خندل
”مرې که یې وزنې! بیا راغلې-رشمۀ تادی الله راولې-
هسي ستن رالګوه.“
ترسي هم واره واره خندل-د ستني له لکولو سره سمه
ووته.

لپوونۍ: ”مرې که یې وزنې! اما او تا خڅه سره ویل؟“
ماکیسه ور په یاد کړه.

لپوونۍ: ”مرې که یې وزنې! یو وخت مې یو لپوونې په غاره
کښې ولوپدو-دا سی په کښېوت لکه زډ چې ستا په
غاره کښې لوپدلو یم. نن په خان حېران یې.
زما په خیال دا د لپوتو بونځ هم یو اخیستونکې رنځ
دی-ولی چې دا نارو غی ماته له هغه لپوونې را پښه
شوه. او س پردي و پړې ټم چې له ما خمد د نارو غی تاتنه
شي در. خیر د خبره به هم پردي خای پرې ټم.
دا کیسه چې درته کوم-داد هغه لپوونې ده-او س په
کیسه کي لپوونیان دوہ کړرو-زه به لپوونې یم هغه چې زه
یې کیسه درته گوم هغه به لپوونې جانان وي
له هغه لپوونې سره مې ورو ورو شتاخت په پدو-تردي
چې زډ هم ور سره لپوونې شوم چې لپوونې به په بیار کښې
نه وو، بیاريه خوند نه را کاوو. په هغه معجزي ماتې پسې
به لپوونې ګر خېدم-د کور، یارانو، دوستانو او ملکرو

خبری می پرخان ورلی خولبونی می نه شو پرینسوندای
- بی لبونی د هیچا خبر و خوند نه را کا او. هفه خکه
چی کومی خبری هغه لبونی کولی، هغسی خبری هیچا
نه کولی.

یوروخ د لیونی په لیتون پسی په بازار کنی کنسته
پورته تلم را تلم لکه داخینی غتان خلک چی یکی
یواخی په موهر کنی دلی دوري خی را خی.
د ناستی پاستی څوک یې نه وي - د دوى له اولسه
بدکړي، د اولس له دوى.

”سری که یې وزنی ا د غرمی خوا ته می لبونی جانان
پیدا کړ. پر وغور بدملکه د سری چې ورک ورور
پهداشی، موږ یو هوتل ته دنته شورو په هوتل کنې
تره پره ولار وو. د شا و خوا کتله. په اخرا کنې یو
سری چې په عمر پوخ له خلکو لري یوی خواته
ناست وو، هغه ته نزدي کېښتستو. د چای رغه می ور
وکړ، لبونی چې د سری په خوا کتله، سری په سورا وو
چې مخ یې زما په خوا راوا او، سترګې یې له
اوېشكو د کې وي چې د **خبره یې کوله**. سری که یې
وزنی! په ناروا کنې څومره خوند دی.“

ما چې د ده ود کو سترګو ته وکتله
”هو.“

لبونی جاجان اوېشكې په خپله لمنه پاکولې.

ئىنە زمارىنگە نارواوي او زىناوى دى نە دى كىرى- تا
كىلە خېلە سور او خور يال لور تە لاس وراچولى
دى؟؟.

د لېپۇيى جانان خېرەلانە وە خلاصە، هەم سېرىي و ما تە
راينىڭ كىرو
”پەخۇلەيىپ لاس ور ونىسىد. داخەغۇل خورى؟
ما مەخ دەھەم سېرىي پەرخوا ور وارپۇو، خېرەمى ور
پېرىكىرە.

”كاكا! لېونى دى او وايىچى دامى خوب لىدىلى دى.“
هەم سېرىي بېر تەد ھۆال تە شا ووھلە.

سېرىي: ”بىئە بىئە بىيا خومىي نوشپىيان درو كەرە.
لېونى چى لە جىبە روپىي را و كېنى، تەخالىي
چائىنگە يى لاندى كۈلى، وارە يى خىندل لە خان
سەرە يىپ ووپىل.

”مىرى كە يىپ و زىنپى! لوپىي استادا يىپ.“
ولار شو، تەرھوتىل ووت. پە تلۇ تلۇ كېنى يىپ مەخ پەر
شارا وارا وو.

لېونى جانان: ”دا سېرىي پېرىنى؟“
زە: ”ئە.“

لېونى جانان: ”دا هەم سېرىي دى چى لور او بىخە يى دخان
پە كوركېنى ناستى دى. خان تە يى لور ويلىي وە چى
ما تە دى خېلپلار لاس را واجا وو. ما تە د بىخۇ هەم

خبره را په ياد شوه چې وايبي (خدايە! تە مى شرم پر بازار مە كېپي).
 په دې وخت كېنى ما او لېونى جانان په تلو تلو كېنى
 لاس هم سره ورکري وو.
 ذه: "پېژندلى مىي نە اور پەدىي مىي وو."
 لېونى چې زما لاس پېښودو، پر خپلۇ سترگو بى
 ونيوو-په زوره يې چىيغى كرى، كېنېنتو-خە وخت
 پس چې خە كرار شو، ما يې پر او بە لاس كېنېښودو.
 ذه: "خىر دى! پر خە دې دوصرە په زوره وزىرل؟"
 دە سر را پورتە كرو، زما پر خوايى راوكىتل-ما يې
 بادامىي غتىپى سترگى لە او بىكۈدۈكى ليىدىلى، پە
 ژىاندە رېغ يې وو يەل.
 "مىرى كە يې وئىنى! تە پە دې خە خېر يې چې پە دې
 تولنە كېنى خۇمرە حقيقىتونە تىپشۇلاندى كېپرى
 (پېتەپرى)-خە ناروا او ناجايىزى پر خلگۈل كېپرى (تىپ
 كېپرى). خە بې گناه دىگناه كارو سزاڭانى تېرىوي.
 كوم زورور گناه كوى او خە بې گناه مظلومان د
 هغۇڭناھو تو سزاڭانى تېرى وي؟
 و ماتە دا سى بىسكارى لىكە يو حرمۇنى ماشوم چې تى
 مرگە د ھە خپلې گناه كارى مورا ود مورد يار سزا
 تېرى وي."
 پە دې وخت كېنى يې ذه تى لاس ونيوولم، دروانپە د
 هەشە يې كولە ما يې لاس ونيوو-د بىار خلگۈ تە مى

فکر شو چې حبران حبران یې راته کتل-خود به یې
دا ویل چې

”ددة له لپونی سره خە پاته دی“؟

لپونی جافان: ”مری که یې وڑنې! درخە

زغ: ”زوی مری اخو چېرى؟“

لپونی جافان: ”مری که یې وڑنې! د هغه سری لور تە-تە
به یې په خپلو سترگو ووینې، هم به یې خبری په
خپلو غورېونو واوري.“

لپونی لاس پر یوه کشاووما یې په بلە- لپونی د تلو
ھەشە کولە، ماد نە تللۇ. اخىرمى لپونی پردى سخ کە
چې پېمىزىدە.

بېرته هوتىل تە راغلو، هغه سری نە وو. د هغه پەرخای
مۇ بە كېنىستۇد چاي يۈغ مې وروكى- لپونی يۈخە
وخت خاموشە ناست وو چې كەلە هوتىلى چاي
راورىلى، ما چاي پە پىالو كې اچولى.

دە پە هوتىل كې شاوخوا كتل چې مەطىيە شو، پە
هوتىل كېنى بىل خۇك نىزدى نىشتە، يو هوتىلى دى هغه
ھە لرىدى، پە قەھرىيى را وكتىل، پە توندە لەجمە یې
وویل

”مری که یې وڙنې! داخوار پە دې تولنە كېنى او س
چا چا نە خان سېين كېرى- پە دې تولنە كېنى نور ھە
خە كېرى او كېداي شي خوداكار لەكە پەر دى سری
چې خلگ وايىي، دا زە پە دې تولنە كېنى نە شەمنلى-
تولنە لپونى ۵۵ عبدالقادر عجرم

ولی چې داهغه خوک هم نه کوي چې مور، لور او
خورته خلگ راولي او نه یې هغه مور، لور او خور
کوي چې بشمهره پردي ورته راخي.

هوقلې خالي چائينکه پورته کوله، ما په قصد وویل
نه خنځه خبرې چې دا تول حقیقت دي؟

زه پوهبدم چې پرده دازما خبره دېرہ بدہ ولکېدہ په
قهرې یې راوكل. یو خود قېقې چوب ناست ووبیا یې
سر را پورته کړي وېي وویل

مرې که یې وزنې اټه نه وینې چې پسار او علاقه دی
له حراميانو دکه شوه- ورڅ دی له حرمونی نه ده
خلاصه. پردي وېرېم چې داعلاقه له حرمونو دکه نه
شي چې بیا به حلالونی دومره په زحمت د ژوند شېږي
اورځي پکښې تېره وي لکه اوس چې یې حرمونی
تېرووي.

نه خبرې چې دا خلګ له خلګو سره دېښني کوي- هې
دا بېخه او دا ګورې دنامه ګوي چې د خانه منصوبه
بندي اساب په هرد کان کښې موجوده دي- و دی پسخو
ته حېراتنيا وري یې چې د منصوبه بشدیو د دومره
سترونه....

بل حېران ودي ته یې، د انور قامونه چې تعلیم وکړي
قام ته لارښونه کوي- مور چې تعلیم په وکړو هغه
هم د نه سري زوي شي چې په پسخه یې وکړو هغه هم.

بوار خو خلگ د خدای په روی دي لاري ته نه راتلو
 چې یو خه راغلو، هغه بیا زموږ تعلیم یافته خوانان
 ودونه کوي او پرېړدي یېـ۔ بشخې مېرونه کوي پرېړدي
 یېـ، د اسي نور پېشمېره ناواهه کارونهـ۔ کوم غلط کار
 دی چې تعلیم یافته نه دي کريـ۔ نالوستي او ساده
 کليوال کري دي؟

ته داد بسار دوکانو شه وګوره، تول د خایي بشخو په
 عکسونو او و په یو گانو دک ديـ، د هم هغه غېر ملکي
 خلگور اوږو، به کومو پې چې دي سین کالیو خولېـ
 خلاصې کري دي چې وايسي "مور، خور او لوري یې نه ده
 معلومه" که موږ خپله یو؟

داکټر راغلي، ليونې بیا منډه کړـ، په شړي کې پت شو

مرې که یې وزنې ابيا راغليـ، لچې ملاييـ.
 د اکټر هم و خندلـ، ما ته یې مخ را اړو هـ، د ليونې دی
 چېري پیدا کري؟ـ.
 ليونې ناره کړـ،
 "مرې که یې وزنې اپه جومات کښيـ.
 د اکټر په خندا خندا کښي له کسری ووتـ.

O

(5)

چې داکتر ووتو، ماڑر ژر دروازه بشنده کړه—ولی
زماد لپونې و زړه را کښونکو خبرو ته تلوسنه وه—ما
ویل چې نوری ناتراشی هم راته وکړي۔ کله کله خوبه
یې د اسي خبره وکړه چې زما به له د پري خنداخه پر
تشود د شو.

کیسه می ور په یاد کړه، د لاس راته و نیوو
”صری که یې و زنې ایوه خوبه خوراکړه۔“
ذه: میاره! اوں خودی زه هم لپونی کرم۔ که لپونی نه
یم د سره چې خو په خدای به یم۔

لپونی و خدل، ویل چې
”صری که یې و زنې اخواول می درته و ویل چې لپونتوب
اخیستونکي نارو غی ده۔ خیر خپله کیسه به شروع کرم۔
یو وخت زه لاما شوم و م، کلی ته د بېزو والا راغلی وو—
بېزو چې به یو تماشه وکړه، مالک ته به یې لاس ور مخ
ته کړو، هغه به یوه خوبه ور کړه، هغه وخت را په یاد شو.
ذه: ”زوی صری! اتا هم له ما هغه د بېزو مالک جوړ
کړي دي؟“

لپونی و خدل ویل ویل

بولنه لپونی ۵۵ عبدالقادر مجبرم

بوسه بهوی ۵۵ نجباالحمد رب جبرم

«خوتاهم لە ماھە بىزۇ جورە كېرىدە، خنخىردى را
اچولىدى، تماشى درتە كوم چى خورەنە وي وانە كە
كىسە درتە و كۈم».

ماھم چىپتەلاس كىرو - دەلاس را اوپدە كىرو، ما خورەي
وركىرى - ورتە و مىي ويل چى
تەئورى كىسى مە پە گەدۋە - لىيونىھە! هەدلىيونى
كىسە كۆم».

لەدى وارەيى لە هەفە خاي خە كىسە شروع كىرە چىرتە
چى يې بىرىشىپى وە،
ذە، دا عاكسو نە او وېدۋە گانى خۇمانە دى لىدىلى، نە
تراو سەدغە دو كانولە ورغلۇ يەم.
بىسونى جاتسان: «مرى كە يې وۇنىڭ اراخە چى او سى دى
ورولم».

پەدىي وخت كېنى پە جومات كىي علان شروع شو چى
شاھ گەل د بادام گەل زۇي پە حق رىسىدىلى دى، پەلس
بېجىي يې د كۆز گلىي پە هەدىرە كېنى خاوروتە سپارى -
كەخۇك ورخىي - د اعلان د او رېدىلى پىسلىپۇنى سىندرە
شروع كىرە

«نن يازاسكول تەنەتلىي ول هلکان مىي تىڭىوي
چى كېپىم پە كلاس كېنىي ماستران مىي تىڭىوي
راتەتسە يې بىستى كىرە
تېرىپى راواخىست درىي ورىي يې تەخنى كىرە

تۈلە لېونى ٥٥ عبدالقادر ماجرم

دېر سخته پەغۇسە وو خىرىي وىرىي يې كاپى كە
يو سپى خونەدى تۈل جەنە مى تىڭكۈي.....

مەرى كە يې وۇنىي ادا دوكانونە خوبىلە ورخ ھەرباندى
كتلايى شەم خودا هەدىرىە ضرورى دە چې شەركەتكەنلىي
و كەپو-ەپرشاپ لرىي- نور نومۇر كەنەگارانو كۆمۈنە
كەپى دى- زە چې خېرىشەم دەرچا جەنازى تەورخەم- ھەفە
ئەكە چې ھەفە سپى بىامۇرپە تۈل ژۈندە شولىدلاي-
زە اولبۇنىي ھەدىرىي تەورغلۇ- ھەدىرىي يې كورتە
دومەرە نىڭدىي وە چې بېخىي يې د سرای لە دروازى د
زۇي قىرىنىڭكارپۇ.

پە ھەدىرىە كەنلىي ھەفە بىايىستە بادام گل چې نى يې تىر
مەخ خاوارىي توھىدى، كە بەھەر خۇمرە خلگۇپۇنىنى
خىنيي كولە چې خە وەھە وەھە؟

دەخوار تەرمەخ كە خە ھەم خاوارىي توھىدى خۇ و
خلگۇ تە يې دا كىيە كولە
”ورورە ادەپە زە بە يو خەداي خېرىي چې خە ور
پېنىھە وە؟

يوه ھەفتە بە يې كېرىي چې لە سېقە راغلى وو، بېرتە
سېق تە نە تلو- داسىي ھەم نە دە چې دا يې اول واردى
چې سېق تە نە تلو- پە واروار مى بوتلۇپېرتە بە
راغلۇ. زە مەدرسى تە نە خەم.
ما بە ورتە وو يەيل

"چې له مدرسي دي راوباسم، د اسکول د فيس روپى
له کومه کړمه؟
د ده دغه یوه خبره وه- زه سبق نه وايم که مدرسه وي که
اسکول.

له دي واره چې راغلى موږ هم پرېښودي، کار مونه
په لرلى- پرون سهار زه ترسراي د باندي ولاړوم،
دي چې را وو تو خوله یې له خنداوکه وه، غږې یې را
باندي وګرزوله، پرتندي یې مج کړم.
بابا! له دي واره معافي راته کوه بیا قول دی چې تر
خوستا عمر وي زه به دي نه خفه کوم- زه هم ډېر
خوشاله شوم، پرتندي مې مج کړ- دی بشارته روان
شو او زه کورته.

خه خبروم چې دی بددا سې کوي"
بیا به یې وژپل، نوره کیسه به پاته شوه.
هدیره ختم شوه، دعا وشوه، موږ سره روان شولس
پنځلس ورځي به زه او لپونی جانان بشارته راغلو- د
صمد اکا په زوی پسی به ګرځیدو چې کله مود
صمد اکا زوی پیدا کړ، هوتيل ته موږو تلى- د چای تر
راتلوله مخه موکیسه ورياده کړه- هلک یو کانی له
بله مات کړو که هیڅ هم درته ووايم.
آخر لپونی په قهر و روکتل
"مرې که یې وژنې اداراته ووايه نوم دي خه دی؟".

هلك چي كوز كتل سريپ راپورته كرو- په دپره
خواره خولئي بې وويل
صالوجان.“

ما ترلپونى وارمخته كرو
”زويمه! وپرپره مە- موږ نەد چاعزتونه اخلو، نە لە چا
ناجائزه کارا خلو“

صالوجان چي به ماته وكتل بىئە به داده شو چي ليونى
تە به يې وكتل بيرتە به خاموشە شو خوا خرمى دومره
مطمئنە كرو چي موږ تە حال ووايى-

ليونى زما پرخنگانة لاس كېبېتسودى او صالوجان
تە يې وويل

”مرىپ كە يې وزنى! اوس مى را پە ياد شو- تە هم پە دې
هوتل كېنى پە هغە كۈنج كېنى لەدى باهاشتە طالب
سرە ناست وي- ما ستاسو خبىرى او رسىلى- شاه گل
مسكىن درتە ويل چي هغە سرى غۇر راتە نىولى دى-
تا ورتە ويل دى پە بجو كى نەدى:
صالوجان و خندل

”ھوكە، مادغسىي ورتە ويل بىا خوبەدى نوتولە
كىسە او رسىلى وي؟“

ليونى جانان: ”مرىپ كە يې وزنى اھو كىسە خومى
او رسىلى دە چىپل مى پە تا پىپى راپرى- اوس نو
پكاردى چى ھر خەھر خەصفا صفا راتە ووايى.“

تۇلۇنە ليونى ٥٥ عبد القادر مەجۇرم

صالو جان: "شاه گل مسکین زما په رشدي ملگري خه، د ورور په شان وو-زموب او ددوی کوروشه هم سره نژدي وو".

د صالحې اختیار پرمغ اوښکي راغلي-لیونې ژرژر له چېب خخه د سمالورا وکبني. ده اوښکي پاکې کړې "کورونو مو سره نژدي وو-زه او دي به هروخت دې هوتيل ته راتلو-دې به له مدرسي راتښتېدلې وو او زه به له اسکوله خخه-دغه یو هوتيل خوتا سوته معلوم دې چې د پهار خلګ کم او د سارا خلګ زیبات ورته رائحي نوموب هم په دې وحمدې هوتيل ته خان رارساوو. د شاه گل مسکین به په تاکبني هروخت پام وو خو زما به دغه خبره وه چې یوليونې دې بل خداي خبرد کوم خای دې؟ شاه گل په حساسه وو-هره کيسه به یې په خان بوج کوله-بس الله دغې حساسې ورڅي یې سر و خوره.

ما به هروخت تسلی ورکوله چې کومي لانجې له تا سره کېږي، داله ما سره هم کېږي او له نورو سره هم-تې یې خان ته مهه دپروه-دا وخت به هم تپرشي-ژوند بهه دې، ژوند له لاسه مهه باسه! خوده به هروخت ويل چې نور ژوند راته ګران دې-په مدرسه کبني مې ملايان او طالبان نه پر پېډي چې کور ته ئيني لاړ شم هلتنه بیا

بابک وايي چې تئبەعلم کوي، زويه! چې د اخترت
توبىه موشى.

اوس نو خوک خوک پەدى خبر كرم چې لەما سره
داسي کېرىي- زۇچا تەنەشم ويلاي، لم بىدنامى خخە
پەر و پەر بوم- زەنور ژۈند نەغوار بىس.....
ما كە به هر خومە زاري ورتە و كېپى چې مە كوه- ولى
مورا او پلار غمجنوي- ما هم پە سکول كېنى ماستىران
او لوپى هلکان تنگوی بىبا به نوزە ئەمان ورۇنم- همت بە
ورتە كۈو چې دارنگە ئۆلم لەدى لوست خائىونو خخە
وباسو خوھقە دېر معصومە او خاموشە هلک وو- دا
دى چې يۈرۈچ يې خاورى بە سر شوپى او زە ئې يوازى
پېپىسۇدم".

لەھقە ورخى صالوجان هم داسى شولكە زە چې لېپۇنى
بە نەوو، دى بەھم داسى بې كراوه وولكە زە خودا او
چې لېپۇنى بە نەوو بىبا به مۇپە لېپۇنى كىسى كولپى او
خېل وخت بە مۇپە تپراو او دىبار خلگ خونو تەھم
پېۋنى- كە زوي درسە و وھم دوى شىك در باندى كوي

د صالوجان پلار تەبەخود يۇچا او بىلىي وو چې "زوپى
دى هم لوقەشى دى- ترخان لە لوييانو سەگرخىي".
وروت كېدو- زماكىش رورە ووپى راولە- لېپۇنى اتن
شروع كېرى او خېلە خېتىپە بە بىپى و تىكولە

"بیا جو چی در رو آندهه".
کش رو رور می حیران وو چې
"للا او د لپونی؟".

O

(6)

ورورمي ووت. ما چي د دېگ سرپورته کړي
 "دا خو چولي دي. ګوره لپونى بیا کومه برغزو وايي؟
 لپونی چي چولي ولیدې په کت کتې وختنل.
 لپونو : "مرې که یې وژني اچولي ، چولي ، چولي دي ، چولي دي."
 زه : "راشهه ډرامې مه کوه ، ډودۍ و خوره ."
 لپونو : "مرې که یې وژني اد چولو یوه ډېره پخوانی کيسه را ياده
 شوه. زه چي ماشوم و م د سکول (ښونځي) مختبه بد چولو ره ې
 ولاړه وه، موږ به چولي څيني اخيستې. یو ورځ موږ چولي څيني
 واخيستې زما په چولو کښي مج وو. ما ورته ويبل
 "کا کو اپه دې چولو کښي مج دی، نوري را کړه ."
 ټاكو: "د یوې روپې، په چولو کښي خو چرګ نه شم درا چولای ."
 له دې خبرې پس لپونی په سوچونو کښي ډوب شو. ما بیا راغ
 پړې و کړې
 "راشهه ډودۍ و خوره، ډودۍ دي سره کړه ."

دەپەچوپەچىتىيا دودى خورلە. ما يې ھم چىتىيالە ورماڭىندا.
 لېونى چى دودى و خورە ماڭىندا حېرىت پە نظر و كىتلە. لارى پە
 كەت و غىزبەدى. روئى اوېنىكى يې پە مۇخ را راۋانى وى.
 خەوخىت و روستەمىي ورته و ويل
 "خە كىسىدە؟" .
 دە اوېنىكى ياكى كىرى را كېنىستۇ.

لېونى: "مەري كە يې و زىنلى! دەپەچوپەچىتىيادۇنۇپە مەخە كېرىم،
 لە ئاخانەنەيم خېرىشى - بىئە يې و بىلى دى چى (بىئە كە كۆي پە زۇند
 كېنى يې لە چا سەرە كۆه پس لە مەركە بىئە هيچ مانا ئەلرى).
 ما تەلەدەپەچوپەچىتە خەندى خېرىشى رايادە شوھ خۇرۇسرە
 سەرە مىي هەغە كەنار دوستەم سترگۇ تە درېدەپەچى لە ما سەرە بەلە
 سکولە (بىئۇنخى) خەندى خېرىشى رايادە كاڭواد رەپەرى چولى بە مو
 خورلەپە - يۈرۈچەپە خېرىشى رايادە خەندى خېرىشى مەویل پەرۋانلىرى
 خېلىپە بەپەخلاشى. زەخە خېرىشى دى بە مۇتەرەھىي، مەري بە.
 بەخېنىپە بە كۆي، زەخە خەندى خېرىشى دى بە مۇتەرەھىي، تەلارى شە كورتە ماشۇمان
 بە وويىتى. زەبە و بدە شەم چى ماڭىزە مى لېخەپە كەرارەشى نۇ بەيىا
 كىسىدە مۇخ پەرپەندي بۇخۇ.".

دی می په هسپتال (روغتون) کبني پرېښود او زه لارم کورند
 يو خداواره واپه د کورکارونه می هم وکړو.
 د ليوني خبرې می په مغزو کبني ګرڅېدي. له ليوني سره می
 دومره تپون پېدا شو چې له هسپتال (روغتون) بهرا وتم بېرته به
 می د تللو تلوار وو.
 ما خی ګرلما او غر سره ورتلوا ماد ليوني د پاره یو خائمه پهه را
 واخښته. په رکشہ کبني کېښې نستم، رکشہ روانه شوه. ماله
 استاذ سره ګې شروع کړه. شاهد موږ سیکل هارن شو. استاذ
 رکشہ ګونبه کړه. د پولیس موږ سائیکل مخته ودرې دو. خدای
 خبر چې استاذ خه کړي وو.
پولیس: "درې خه تهانې له".
 زه هم عجبه سری وم. ناخبره د مرکې لبوه وي. زه نه خبر نه اترله
 پولیس افسر سره می د استاذ په سرد دعوه شروع کړه.
پولیس: "ته خوک یې؟ نه دا سری پېژنې؟"
 زما خواب په نه کبني وو. پولیس بله رکشہ ودروله. زه یې پکبني
 سپور کوم او بخښنه یې هم وغوبېتله. زه حیران وم چې
 "دا خه رنگه پولیس دی چې غصه هم ما ورته وکړه او بخښنه هم
 دی غواړي؟"

دا مي يقين شو چې د رکشي والا قصور واره دی . هسپتال
 (روغتون) راوسېدې . د رکشي والا ته مي روپې . ورکولې هغه
 قسم و کړچې

”د صيib له خاطرو بي و الله که یوه تکه هم در خخه واخلم“
 هسپتال (روغتون) له چې ورغلام ليوني له چې پاسي سره جنجال
 کړي وو . د اكتير ور غوبشتمن .

ډاکټر: ”که ستا خاطر مئاوای دغه لپونی خومي و الله که یوه ورخ
 هم داخل کړي واي . زه منم چې د ده علاج کول زموږ ذمه واري ده
 ليکن بل وخت به داخل پلپونی یوازي نه پرې بدې . نن مي د ده په
 وجه د کلوکلورا سره نوکر و شپلوا .“

زه: ”د اكتيره اخنګه بي کوي . زه هم د خدائی د پاره مرسته ور سره
 کوم . زه بي خپله هم نه پېژنمن .“

ته هم عجبه خبره کوي . ستاسو کار دغه دی که لپونی دی که
 پرسود درملنه بي ستاسو ذمه واري ده . نوکر به غریب سپري وي
 هغه ديولي شپلوا ؟ . ته چې د داکټري د ګرتم راتلي تا به هغه
 وخت کښي سوچ نه وو کړي چې زه ولې داکټر جو پرم ؟
 چې د ملازم ختمول ، غصه کول او باداري کول دي خوبن وو یابه
 ډي سې ، ايس ایچ او یا تحصیلدار جو پرم . ته خنګه د ليوني

گیله و ماته کوي. په خداي عجبه تولنه ده چې د حيواناتو هسبتال
 (روغتون) له پيشي يا سپي ورولي دوي و خاندي چې
 "مردارشى يې راوستلى دی. دلته موربد غوا، مېري يا وزى
 علاج کوو".

د اكتيرى په کوم کتاب کبني راغلي دي چې د خره، سپي، پشي،
 گيدري او چغال علاج مئه کوي".

داكتير سرکبته خرولى وو، هىخ يې هم نه ويلى. زەد ليونى خونى
 تە راغلم. د ليونى سترگى سرىپ راختمى دې.

لېونى: "مرى كەيى ورژنى اچىرى غايىب شوې. او سرا روان يې.
 داسى پىنتى مە كش كېرى پوزە او خولەمى دوا پە وروينى كېرى د
 موربىكىنخا کوي. په موركى مى خوا بدېرىي".

زە خوپە تولە كىسى خبر و خاموشە و م. مېوه مى پر كتى
 كبنيتسوھ. دە يوار مېوي تە بىا يې ما تە وكتل. پر كتى كبنيتسوھ
 يې خندل

"د موربىكىنخا کوي. گېنگ يې كبته خىپدل. د موربىكىنخا
 کوي"

بىا پە خورك بوخت شو چې بئه يې ساه سمه كې. د ماخوستن
 ۋەدى مۇ خورلە.

زه: "هغه کيسه".

لپونى: "مرى كە يې ورثى! كومە كيسە؟".

ما بىا كيسە ورپە يادە كرە. دەپەل پەوكە.

اود بىار خىلگ خو نئەم پېرىنى. كە زوي درسە ووھم دوى
شىڭ درباندىي كوي. دصالوجان پلازى تەبەھم خود يو چاولىي وو
چې زوي دىھم لوچەشىۋى دى. ترخان لەلۇيانو سەرگەرخى.

لىيونى لە جېب خەممۇرىي را وكتىنە ويل يې

"مرى كە يې ورثى اتە دەخەپە جېب كېنى واچوه. تە اوصالوجان
دواپە ما پسى رائىن".

موبىھم پەپسى شوو، د موبايلىتو ماركېت د خىرك وھغە بل اىخ
تەپەزىز زىمىنى كېنىي وو. دى مۇخ تە موبىھم پەپسى وو. دى اوصالود
ماركېت پەورە كېنىي ودرېدل. ما تە يې ويل

"تەورىشە دىنەتىپول د موبايلىتو دوكانونە دى. مەممۇرىي وركرە
ورتە ووايەچى

"د خايىي بىخۇ او هىلکانو عكسونە او وېدىيۈگانىي ورو اچوه بىا
بېرتە دلتە راشە".

زەپە خېل شناختە بىار كېنىي دغە ماركېت تەنەنەم ورغلى چې
ورنۇتم بولود اسي راپسى كتل لىكە كله كله چې پە بىار كېنىي

یوکلیوال سری خپله خوریا لوردا اکتیر ته روانه کړي وي، د بنار
تول خلگ ور پسې ګوري-زه چې اوول دوکان ته ور غلم په هغه
دوکان کښي یو سری ناست وو. بنه شنہ زري لوونګي یې تړلي وه،
تسېې یې هم پر لاس پېچلې وي. ما چې سلام ورو اچاواو، دی
لکه غلا چې یې کړي وي، ژرژر یې د کمپیوټر سکرین بند کړ.
دوكاندار: "کاكا! نئه خەشى غواړي؟".

ما په ډېره مات زړه او شرم ور تل وویل
د خایبې نجونو، هلکانو او بسخو ویده یو ګانې او عکسونه غواړم."
د هخود زما پر هغه ګډه خبره وختنل بیا یې راته وویل
"زه د اسي عکسونه او و په یو ګانې نئه لرم".

تول مارکېت مو دوکان پر دوکان و کوتولو خو و په یو ګانې می نه
کړي پیدا، که یې نئرا کولي. بېرته راغمل.

لپونه جانان: "مرې که یې وژني اخنګه شوي؟".
زه: "ياره اهي لګيا یې په خلگو پسې تهمونه وايې. په یو
دوکان کښي هم د اسي عکس او و په یو نئه وه چې هغه دي د خایبې
خلگو وي. تول د انگلیسي او هندی فلمونونه او ګانې وي".

لپونه جانان: "مرې که یې وژني اچه رساده یې په تعلیم یافته ورڅ.
او سنداره ګوره. مېموري را کړه".

ما مېموري ورکړه. ده مېموري صالحجان ته ورکړه.

لپونی جانان: "مرې که یې وزنې اور شه د غنه مېموري د که کړه. یو
وار په تېلولو دو کانو نو کښي مالومات وکړه په اخربښي یې د که
کړه او ورته وايد نو ګې کا کړي هم پکښي واچوه."
ما ته یې خادر را کړي. "دا پرس کړه، په صالح پسې شه. ورته
گوره چې خڅه کېږي."

صالوچان چې خنګدې مارکېت ورکړه شو، مارکېت د اسي شو
لكه لمر چې پري و خېږي. تېلولو عجیبه عجیبه ګانې ولګولي لکه
کرنې کرنې زړد بېجلې یمه.....

مه وله لاسونه په ما و بهشي اتېک، د ېکه تماده د ېکه. چرسی
هلكه سترګي دي سري دي. د بنګوبو تيا خماردي کړم.

کېت مې و باسه د لان ته ادم خان چرسی.....
يار مې شرابي په نيمو شپورا خې: غېړه ته زما په زنګیدو را خې
خود کشیده د هماکه یم

تا سره مې پیار دی
د اسي بشکار په لو لکه چې دا هر خند صالحجان په استقبال کښي
کېږي. دی پرس کړو دو کانو و ګرځدو. هر دو کاندار به ورته ويل
چې

"له ما سره نوي لوکل عکسونه او و پديو گاني دي - یو خل چې راشې باربار به راخي - تا تمېي ارزانه دراچوم - خبردي که مېموري نه د کوي چاي خو راسره و کړه - موږ به ستا منندو یه یو - آخر صالح په یودو کان کېښې مېموري د که کړه - هفه دو کاندار روپې نه غوبېتې، د ډېزوره ورکړي - هفه ورته ويل چې "اوسمې ګيراك ېې مڼا، که دې وخت نه تېرې دو کله نا کله را خه دا ستاخېل دو کان دي".

زه سوچونو واخیستم چې
"ياده دا عجبه خلګ دي - ما ته ېې مېموري نه راډ کوله، نه ېې سمي خبرې راسره کولي او صالحه تو اړي کله نا کله را خه - صالحه را غړ کړ، را خه -

لېونې به د خېل لېونې جانان کيسه مخ په وړاندې بوله چې دورة درب شو، نرسه را غله - لېونې اتنې شروع کړ -
لېونې: "مرې که ېې وژنې ! شين خالي بیا را غله -"

(7)

نرسی ستن ورولگوله، ووته-داواری بیاله
 هغه خایه کیسه شروع کړه چیري چې پړی ینې وه
 "مرې که یې وژني اصالورا ټغ کړ، رائه."
 لیونی پر هغه خای ولار وو چرته چې موږ پربینسی وو
 -لېونی مخ کې موږ درپسی وو شاته یې راوکتل
 "مرې که یې وژني اوس مویوداسي سپیله ورولم-
 ده که هرڅه ویل تاسوبه خئنه ورته وایاست، نه به
 خبره ور غږګوئ- ما او دي سره پر پردی تاسی تماشه
 کوئ".

یو موخي چې د سړک پر غاره یې د یودوکان پر تړه یو
 وړوکی کالی هوارکړی وو- خپل وړکی صندوخ یې مخ
 ته پروت وو- بر سېره د پالش دې او برو شونه پراته وو-
 دې په سوچونو کې ورک ورته ناست وو- لېونی هغه
 موخي ته راغلو، د سلام او رو غږ پس ور سره
 کښېستو.

موخي: "لېونو! دا خوانان خوک دی؟".

تولنه لېونی ۵۵ عبدالقادر مجرم

لپونی: "مری که یې وژنی! تئی یې شه وینې چې دوې یې
ستركې، دوه غورونه لري. انسانان دی."

موخي له خنداشين شو، په خنداکښي یې وویل
دغه لپونی لا بهه دی چې راشي لې مې وختندي - یو خو
نا تراشې دی راته وکړي او خوزه ورته وکړم - دواړه د
یوبل پر خبرو یو خو ساعت سره و خاندو.
زمانوم عجب ګل دی خو خلگ راته ماما موخي وايي -
اوسم نود ماما موخي په نامه مشهوره يم -
ماما موخي لا خپله خبره پای تنه وه رسولې چې یوه
سرې بل ته په غصه وویل
دا څل زوی پر کونه کېښنوه - ټوله ورځ یې دازما
زوی په کونه پسې کړي وي -
ماما موخي وختنل

"ياره! عجبه خلگ دي په دې کې د کونې خه کاردي؟"
زوی پر کونه کېښنوه پلانۍ د پلانۍ په کونه پسې وي
پلانۍ د پلانۍ له کونې شه بېلږي پلانۍ مې دا سې
پر کونه کېښنا او پلانۍ له خانه لویه کونه جوره کې بدہ
اوسم که موله ده کونه خلاصه کړه پلانۍ؛ هر بې کونې

دی پلانی یې په کونه کي نه دی پلانی هم په کونه کي
 سره بئوري پلانیه کونی ته زورمه ورکوه
 ما او صالح ورته حیران ووده او لپونی په زوره زوره
 خندل.

موخي ماما له جېب خخه دنسوارو سكمي (دبلي)
 راویستی، نسواری په خولي ته واچول-هينداره یې د
 سرک پر هفه بله غاره (ارخ) د هوتل والا پرمخ واچوله-
 هفه هم پوه شوچي چای غواړي- چای راغلي موخي
 ماما پيالي راډ کې کړي.

ليونی ولار شوپر پونده و خرڅد و (پريوه پښه) بېرته
 کېښتو، پياله یې ورپورته کړه.
 موخي ماما صالح په لور اشاره و کړه
 "دادي زوي دي؟"
 لپونی جانان: "نه."

موخي: "بياخوک دي، د چا زوي دي؟"
 لپونی جانان: "مرې که یې وزني! شناخته یې دي-له
 خلګو د هرشي پوښته مه کوه لپونی کېږي- خپل برش
 ووه خيرنه."

موخي ماما بيا له خنداشين شو
 "اوس و دې لپونى تەخەوايى؟".
 پەدى و خت كېنى يو خوان چې بىرە يې خربى، غوندە
 تور بىرتۇنە، تور پەتكى، چىلى يى پە پېتى كېنى
 كشولى تر مۇرە تېرىشى.
 موخي ماما مۇرە تەدويل
 "دې سېرى تەغۇرىشى چې خەوايى؟".
 هەفەددوكان تەرمىخ ناستو كسان تو تەبىي ويل
 "تا سو خود خېل سگرىت لە دې خەم يوز بىرخ
 را كىرىءى؟".
 پە هەفۇن استو خىلگو كېنى يوه ورتە و ويل
 "خە مينا، تە خۇپۇدرپەكىنى خەكىي. داخوگناه دە".
 دى ورتە كېپېشتى، هەفە سېرى يى پەرخەنگانە پە
 خاپېرە وواھە
 "سرو رىندىيانو چې مۇرە مۇپە اختە كولۇنە وە
 گناه، اوس چې زىرىخ درخەغوارو نو گناه دە".
 تۈلۈپە كىت كىت پەرخندىل-پە ناستو خىلگو كېنى يوبىل
 خوان چې خولە يې له خنداپكە وە، ورتە يې و ويل

"بنادي اتە كېپىنه موبىچايى درتە راغوارو"
 بنادي د هغە سري و خواتە پەناسىتى ورئىزدى كېدو
 "چاي نەخىشىم لەدىرنىدى دازرىخ راواخلى، خەم
 خمارى يەم".

هغە سپى چى د بنادي د كېپىنلۇ ھەخە يې كولە
 "نەتەداراتە ووايە دوى تە پە دى بلاخنىڭە اختە
 كېرى؟".

بنادي چى د تلو ھەخە يې كولە
 "تەدانە پېژنى مورا اوپلار چى كوم نومونە پرايىسى
 دى، دوى بىدل كېرىدى- يووايى زەدلگىرىم بىل وايى
 زەخمارى يەم بىل وايى زەھىگۈخون يەم- داستاسى
 شاتەوينى دغەد وەخوانان لە موبىسرە يې بىلە كولى-
 او سىيابى (وايى) موبىشاعران يو، كاكپى ھم جۇپۇرى
 بىيا د كېست پرپۇبىن د خېل تېلېفون شىمېرە ھم ولىكلى
 لىيا (لا) و سىندرغاپى تەدارنگە كاكپى و رولىكى چى
 پەغارو كېنى د تېلېفون نىبر و وايى.

الله وى ما سىتە! پەخدايى كەدرواغدرتە وايم- داد
 كاكپى غارو والا دونى دېرى پېسى و گىتلى- پەلس زە

روپی دیوئه شاعر کا کپی خارپی یا یی-زمور بیا باغ هم
 نه دی د کار-خاص د اسی باغ می دی لکه د خری تو خی-
 خونی روپی به می گتله گپی وی-دوی چپی یوه بدل
 جوره کپی وا یی زه د قام سترگه یم چپی دوی جورپی
 کپی وا یی زه د قام سترگی یم-هفه یی ٹھان د قام
 دماغ بولی چپی دا رنگه بدل جوره کپی.
 یار می شرابی پرنیموش پورائی
 یا

ادم خانه چرسی کت می و با سه دلان ته
 یا
 خود کشیده هما که یمه

بیا یی و بنایسته نجلی یا هلک ته و رکپی-هفه یی
 و وا یی بیانو دازما رنگه رنده یانی سگربت دک کپی
 پر لار روان شی یوپی او بلی خواته خنگبری-په دی
 اسره وی چپی نن به خوک جانان راته و وا یی نن به
 خوک جانان راته و وا یی چپی د چرسو په نشه کنبی
 جانان نه ورتنه و وا یی نو پور شروع کپی-
 هاهاهاهاها ما سیره ا نور خون ته هم بنه پوهہ بی".

هغه سري چې بنادي ته يسي هېران هېران کتل، جېب
 ته يې لاس کړي ټخنولوژۍ یې له جبهه ورته را د ګښې
 دا واخله، ورشه چې خڅه په اخلي هغه په واخله۔ موب
 یوهم دغسي خلگ لکه داته چې واپسی۔ کله موهم
 پرسدي فکرنه دی کړي چې دا اوس نیوته خي که
 بدوانه۔
 بنادي چې روپسی ته لاس ور او پدکړو۔ هغه سري ورته
 وویل

»اوس به یو خو کاکړي، راته واپسی۔«

بنادي: »هو خود یې درته وايمه۔ نوي کاغذ پېچ کاکړي
 دی۔ پرون مې او پرېدلې، تاسو به لانه وي او پرېدلې
 وېه وېنم بناهسته
 که راچوتې، سوه مدرسه
 تلفون د پېړنځۍ
 د پره اسانه که یاري
 یوزروبل د بل تري
 به پسی او نیس او پچاسي

په دې وخت کېشی بنسادی وختنل ماستره! دارنگه
کاکرۍ، خوبه خدای زهه جورې کم (کرم).
ماهق: بنسادی! تاسراو سه یوه یادوی کاکرۍ جورې
کړي دي.“
بنسادی: ”یا یا په خدای کمه می جوره کېږي وي- د کاکرۍ
جورې ده خلۀ زور غورې او س او س به یوه درتله جوره
کرم.“
ماهق: ”خه بنسادی اته یوه جوره کړه.“
بنسادی وختنل دا یې کاکرۍ جوره
زیر و تین سو چرمنځکي
څلورې پېشې یوه لکي.“
تولو په کې کې وختنل- هغه سربې چې د بنسادی د
کېښتو لو هڅه یې کوله
”بنسادی! تئه دار اسه ووايده دا پودرتا سو په څله
راوېي.“
بنسادی وختنل، ولاړ شو
”یا منا دا زور را اورې- زما غونډي ګیدران دا سی
چېري کولاي شي.“

هم له دی خبری سره کوپ کوپ رو ان شو، خادر پسی
خکپدو.
لہونی و خندل، ولار شو
”در غلی بازاره“
بیادی تر شا و کتل، لپت شو چی لہونی یسی و لیدو
بهرته روان شو.
موخی ماما لہونی ته وویل
”دا گوتونه را و باشد چی درته پالش یې کرم.“
لہونی یو گوب و کیین بل یې لا په پنہ کنی وو- په دی
وخت کنی یولوی مویر خاص د موخی ماما مخته و
درپد و پر هارن یې گوته کنې بشوده- زة او صالح ولار
شو، خنگ ته کنېشتول. لہونی خو وو ولار.
سوھی: دغه بیا راغلی- هره ورخ دار نگه هارن و هي، نه
زله مخه وزم نه دی شرم لری- زه خوخان خکه ملامت
نه بولم چی دا ترهد دوکان په مخکه کنی ده او بل
دو کاندار ما ته اجازت را کری دی خود غه سپی می هره
ورخ له دی خای خخه لری کری- مویر دی تری ته پاس
را و خپڑوی. نن یې سم خواب کوم.

موخی ماما لا خبره پای تمهنه وه رسولی سری را کوز
شو-موخی ماما یې پرمخ په چپره وواهو-گربوان ته
بې لاس ورو اچاوو، تولې تئی بې ورپری کوي.

موخی ماما چوب ولازوو، خەیې نه دیل-کله چې هغه
ورته وویل

”ستاد سورخە او شە“ دلته د لپونی رنگ سور او شین
شور حمله بې کره

”مری که بې ورئى اد موربىكىخاد سوربىكىخا.“
پرسري ورغوتە شو-پوزە یې ورويني كره، گربوان یې
ورخىري كې-هغه وخت لپونی او موخی ماما دوارو
جنگ كاۋوو.

سرى نارى وھلى

”و بې نىسۇن، و بې نىسۇن د خەزۇي لپونى دى.“
دا وخت موبراو خلگولپونى او موخی ماما دواره
نيولى وو-لپونى به دا ويل

”مری که بې ورئى اد موربىكىخا، د موربىكىخا
مری که بې ورئى اد موربىكىخا، د موربىكىخا
مری که بې ورئى اد موربىكىخا، د موربىكىخا.“

د لئه خلگ پر لیونی را تول شو لبونی یې قابو کری- ما
هم له خلکو سره د خپل لبونی په قابو کولو کبني هست
کاوو.

د موژی ماما دا خبره می لا ترغوب شوه چې هغه خوان
ته یې کوله

”او سنوبنئه یې چې خیری گرسوان کور ته لار شې-
خود به ورته وايې گرسوان یو موژی را خیری کړو- بهمه
به خندراته وايې؟“

زه خوبه هرجاته وايم خري یې په واکنه وو، پر خل یې
و گزو لې.“

په دې وخت کبني لبونی بې هوښه شو موږ هسپتال
(روغشنون) ته یووری.

زمالبونی چې د خپل لبونی یار کیسه کوله ستري ګې یې له
اوښکو ډکې شوي.

ما له خان سره سوچ وکړ چې پرده د لیوتوب بلده اسي دوره
رانه شي ګومه چې په هوتل کبني پري راغله نو خکه می ورته
وویل

”وروره! ناوخته شو، زه به نرسه را وغواړم ستن دي ناوخته
کېږي.“

د د سر په نیورولوکبی د هو خواب را کې، ما نرسه را
وغونېسته، دی خاموشه وو، نرسه را غله، ده هیڅ هم نه وویل.

نرسې زما په خواوکتل

”ولې خاموشه دی، ما نه وو درته ویلې چې خاص خیال بې
ساته ده.

دی موسکى شو، د روغتون په خادر بې سرپت کې، ویده شو.

○
8

لیونی د هسپتال (روغتون) په خادر مخ پت کړي ویده شو. ما هم او د س او لمونټخ وکړي. قران شریف می را واخیست تلاوت می وکړی بیا ویده شوم. سهارور و تکبدو، زه هم له خوبه را ویشن شوم. نرسی د لیونی د پاره کېک او چای را وړي.
 زه دی خبری ته د ہر فکر یورم چې
 ”زمود د کوئې په خنګ کښي خو خلور نوری نرسی هم او سی
 بیا ولی د ایوه نرسد لیونی د وړمه خدمت کوي؟“
 ما هم د پر په ویره ویره لیونی را ویشن کړي. د نرسی د چای او کیک کیسه می ورته وکړه.

لیونی مخ و مینځلی را غلی. پورته بې پام شو

”صری که بې وژنې ادا قران شریف چارا اخیستي دی؟“

زه: ”ما ولی؟“

لبوون: ”صری که بې وژنې انسه خبره ده. قران شریف وايده ہر ثواب لري. عمل پري کوله ہر ضروري دي. د اسي شه وي چې ته کاروبار پر شروع کړي لکه زموږ خيني ملايان.“ کلک بې و خندل.

زه: ته خه پوه شوي چې قران شريف چارا اخىستى دى؟^{۱۰}

لېونى: "مرى كەپى وۇنىڭ ئەخىزى خېرىسى چې تەنە يې بىازە خە كوم، پە كومە طریقە چې ما اېشى وو هەمنىڭ نە وو، حکمە مى

درەخەنە پۈنتىل چې دا قران شريف چارا اخىستى دى"^{۱۱}

ماكىك اوچاي راواخىستىلى - لېونى دىندادا پە حالتىنىي راتە وو يىل

"مرى كەپى وۇنىڭ! اوس مىي منى چې نىرسە هەزمما چوبىر وھى (خدامت)".

لېونى بىا ولار شو، وڭرخېدۇدا سىندرە يې پە لۇپارغۇپورتە كەپ.

ليلا قمىص دى تور ما به مرى كېرى،
بېرتە كېپىستۇ.

"مرى كەپى وۇنىڭ! يارە ئەخو هەممىم لېونى يې - ھسپىتال (روغۇن) اوس د اتنى او بىلۇخايى دى. ولى مىي تەپوه كۆي."

لېونى چې پىالە يې پورتە كولە

"مرى كەپى وۇنىڭ! كىيىسە مو تەركومە خايە پورىي ورسولە.

ما كىيىسە ورپە ياد كەپە دە هەم داسى پە كىيىسە شروع و كەپ.

لپونی: "مری که بی وڑنی انيم ساعت پس لپونی په هوښ کښي راغلي، ما ته بې برگ برگ کتل بیا بې په واره کښې شا و خوا و کتل، مری که بی وڑنی! زدلتنه چار اوستم، ما کيسه ورته و کړه."

لپونی جانان: "ښه ښه، مری که بی وڑنی!"
څلپو، بې په پښوکړي او ما ته بې وویل"
درخه موږ هسپتال (روغتون) ته خلاص یو، صالحجان خډ شو؟"

له دی خبری سره سم صالحجان هم هسپتال (روغتون) ته راغلي موږ درې سره له روغتون خڅه راوو تو.

لپونی کښنستو پر مھکه بې څلور لیکي و کښې - یوه بې د خټې په لوري چې د بشار په خوا تللې وه بله د لوپدېڅ په لوري چې د کلې په لور تللې وه بله د سهبل چې د دېست په لور بلد د غرة خوا ته تللې وه چې د قطب په لوري د او بود بند خواته وه بیا بې اکوبکو پروویله، ما او صالحجان پر خدل.

دا اکوبکو هغه ليکه ختمه کړه کومه چې د بند په لوري تللې ووه.

لپونی جانان: "مری که بی وڑنی! اس دی خوا ته خوا."

موږ خورو د لپونی په لاس. دی مخکي مودودر پسې شو-چې
بندته ورسپدو، ما خپل خادر خور (هوار) کړ، درې سره پر
کېښتو.

لپونی جاڼان: «موبایل راکړه» له صالح خڅه یې هغه ميموري
کاره طلب کړ کوم چې یې د موبایلونو په دوکان کېښي ډک
کړي وو. ميموري یې موبایل ته واچوله ما ته یې وېل
«مرې که یې وړنې اړاشه وېي ګوره». مسلمانه! ميموري نه وه سمه ورا وه-تول د علاقې د بسخو
عکسونه وو. یوې به وړه اغږل، یوې به ډودۍ پخه وله، یوې به
اتڼ کاو.

لپونی صالحه وویل
سته ولار شهدا یو خټه **شیان** ستاد کتلونډدي
بیا یې یودوې درې ویدیو ګانې په را وکتلي بیا یې د هغه
سرې د لور و په ډیو او عکس هم را بسکاره کړ کوم چې مودد په
هوتيل کېښي ليدلى وو.
و په ډیو خټه دارنګه وه چې یو سرې نجلى، ته د اې چې
سته بد خان کړه خې او خان ته بد و اې چې ما ته خپل پلار لاس
راوا چاواو».

نجلى، زاري ورته کوي چې

عبدالقادر مجرم

تولنه لپونی ۵۵

”مئ کوه، خدای ته و گوره- هر خئ می ستاو مثل- دغه ناجايزه
مئ را باندي کوه“

خو هغه خوان ورته وايي چې

”ستا عکسونه او و په یو گانې په بازار کښي رسوا کوم- نوره
ستا خوبنه ده.“

نجلی ورته وايي

”اوف ازه خلخ خبره و م چې ته به ما رسوا کوي- ما چې له تا سره
هر خکول په دې وجهه می کول چې تا را سره د واده کولو قول
کړي وو.“

په اخرا کښي بې نجلی دې ته مجبوره کړه چې د خپل ګران پلار
په خلاف د مشرکور ته لاره شي.

يقيين وکړه چې لاس او پنسو می کار پېښودی- حق حیران پاته
شوم چې یا خدا یه! د اڅه ويتم. دستي می ورته وویل

”بس بند بې کړه.“

ولار شوم.

لېونې موبایل پورته کړي له مځکي بې وویشتو- موبایل توټې
توټې شو.

عبدالقادر مجرم

تولنه لېونې ۵۵

لپونی جافان: "مری که بیپ و زنی!

مری که بیپ و زنی!

حقیقت د پر ترخه وي. دلته د اسی هم که پری."

بیا کبینستو. زما خویود تولنی به کرمه اوره او بل به موبایل
هم زرمه شین وو خوللپونی دومره رامه گران وو چې په هیخ وخت
می نه شو خنه کولای. ولی چې لپونی زما په زرمه را نتوتی وو.
بې لپونی می خان یواخی گتلی.

لپونی بند ته ورخرمد غرمه وختو. صالح حیران راته
کتل. خود به بیپ دا سوچ کاوو چې موبایل بې ولی مات کړ.
موږ لید و چې لپونی د غرمه خوکي ته ور سپدو.

زذاو صالحو سره کبینستو. صالحه می وویل چې
زرمه مه تنگوه. لپونی دی خنګه بې کوي؟

صالوو په کم عصره هر پوخ وو. د روند په ترخو او خوبو بشة
پوهیدو. دو مره با کماله او خیرک انسان وو چې ما او لپونی
نه بې د ورنو غوندي عزت را کاوو.

لپونی په غرمه کې په زوره ناري و هلې

"مری که بیپ و زنی! تولنه لپونی، ده،

مری که بیپ و زنی! تولنه لپونی، ده،

مری که بیپ و زنی! تولنه لپونی، ده."

تولنه لپونی ۵۵ عبدالقادر مجروم

زه او صالح ورو ورو د بسار په لوري را روان شو چې موبایل بسار
ته نژدي کېدو دی هم را ورسپد و ساه یې لنده لنده کېده - پر ما
ېې غېړو وګرخوله

”صری که ېې د ژئي! خواهه بدوده بیا زټل موبایل در اخلم.“
ذه: ”زه موبایل په کيسه کښي هم نه یم خو په تا می زړه شين
وو، ما ویل چې دا سی نه وي بیا ېې هوښه شي - دا سی می هم نه
ېې پرېښۍ، ته چې له غړه څخه را کوز بدلي موبایل ره کتل.
لېونې بیا په تو پیونو شو
”صری که ېې د ژئي! یاران زنده باد
، یاران مردہ باد.“

بسار ته ورسپد و ده چې دا خبره لا سرتنه و هرسولي
ور خلاص شو، نرسه بیا راغله، ده اتنې واچاو.
دلېونې په کيسه کښي دو مرده خوند وو لکه سری چې هغه
شیان په ستړ ګو وینې - د نرسې راتګ به دا سی بد راباندی
لکېدو لکه ناګهانه چې یو خوک چیغې کري.

(9)

ذه، یاره! یو خودا باجی هر وخت ستا خبره گذه کری
ازما پنه کنی تپنه ووهی.
لپونی به قهر رانه وکتل او نرسه به خنداله خونی ووته

لپونی: «مری که یې وڻنې! هفه خوارکي او ته بیاله
کومي خواگدشی)
د ٿله خاموشی، وروسته یې بیا په خپله کیه شروع
وکره.

لپونی: «مری که یې وڻنې! موبه بشارته ورسپدو-
موثي ماما پر خپل خاي ناسته وو، خندل یې- روغبر
وشو-ده د چای د پاره بیا د خپل سکمي هينداره د
هوتيل والا پر ستر گو برابره کرده.

ما پوښته خنیني وکره چې هفه ورڅ بیا ٿله وشوه؟
سوسنی: «موټري یې خاي پر خاي و خراو، په غصه روان
شو، ما ته دو کاندا روویل

»وروره! اوردي توی کري- تادا ٿله کاوو- دغه شکر
وکره چې هفه خلگنه وو کوم چې پر دوي خان گرانوي
تبولنه لپونی

عبدالقادر مجرم ٥٥

او س به هفو سو کان او لغتی در کولی—
هفه خوان به له سریو سره راشی—خان خودی په بی
عزته کری او او س هو په بی عزته کوی.

چابه راته ویل چې
غورزه خان باسه او س به خلگ در پسی راشی لاس
ترلي بدی یوسی.

ماد دوی په خبرو غوب نه نیوو—لامه هو تل ته مخ می
ومینه لی—پوره یو ساعت پس یو سپین بیسری سری په
موقر کبی راغلی، زهی د لاس په اشاره وروغونت—
زماد زیده درب شو چې د کاندار خو سه ویل چې وری
دی بیا می بہرته له خان سرسوچ وکری او س خوهی
هم کبیو توی بی چې څو شی بیا به بی د حل لار لیتوی.
زه په دی سوچونو کبی دم چې په موقر کبی در سره
کبی نست—سپین بیسری موقر سوکه سوکه روان کر، تر
بازار وو تو.

سین بیروی: ”زویه! خه کیسے ود؟“
ما توله کیسے ورته وکړه ده ویل چې
”ناصالح اولاد دی خدای چاهنه ور کوی.“
موهی: ”هیڅوک ناصالح له موره نه پیدا کېږي—ته
اختیار مهه ور کوه—موقر خینی و دروه چې دی غربت او
در پاری ووینی په خپله به صالح شي.“

سین پسری: "خَهْ وَوَاهِمْ بَچِيَهْ! خَبَرَهْ خُودِي سَلْ پَهْ سَلْ
كَبْنِي سَمَدَهْ - زَمُورْ لَهْ بَيْ غُورِي زَمُورْ اولادُونَه
ناصَالِح شُوي دِي - خَهْ وَكِيرْ هَرْ چَا تَهْ خُونَشْ وَيلَانِي
چَيْ زَما زَروِي دَانُورُولَهْ كَارَهْ اِيَّسْتَانِي دِي - وَرَوَرَهْ دَادَهْ (ا)
لوَبِي) مُودَلَهْ لَهْ غَارِي دَهْ اوْسَ مَيْ ستَا پَرَسَرِي پَهْ كَورِي
كَبْنِي جَنْجَال وَكَري - تَولَ خَوانَانِ سَرَهْ اوْشَنَهْ كَيْدَلْ چَيْ
موَخِي وَگُورَهْ اوْ مُورَهْ تَهْ لَاسْ رَا چَول وَگُورَهْ - پَهْ خَهْ
خَواستِي اوْ زَاري مَيْ كَبْنِي نُول - وَرَتَهْ وَعِي وَيَل دَخَدَهْ
بَندَگَانُوكَهْ مُودَغَهْ حَال وَوَهْ خَدَاهِي چَيْ سَبا بهْ دَغَهْ
دمَوَخِيانُزَامِنْ پَرَتا سَوَخَانَانِ ويِي

زَما زَروِي غَلْطَهْ كَارَهْ كَري دِي - تَالَهْ دَغَهْ خَايِهْ وَاللهْ كَمَدْ

چَا پَلَارِهْ وَلَارِ كَري. زَهْ يَهْ خَيْلَ زَروِي پَوهْ كَرمْ.

سُوفِي: تَئِيَوار ستَا پَهْ مُوجَودَهْ گَيِي كَبْنِي ستَا زَروِي لَهْ
ما سَرهْ كَبْنِي نُوهْ.

سین پسری: "هُو خُود خُودَهْ خَبَرَهْ بهْ زَما اوْ ستَا تَر منَخَه
وَيِ رَاهِي بهْ لَهْ تَاخَهْ بهْ معَافِي غَوارِي".

بَهْرَتَهْ يَهْ هَمْ پَرَدي خَايِي كَيْشَهْ (کوز) كِيرْ. دِي روَانِ شَوْ.

دَلَهْ چَاي هَمْ رَاغَلِي، موَخِي مَاما پَيَالِي دَكَولي.

پَسْوَنْ جَاسَانْ: "صَري كَهْ يَهْ وَرَثِي! دَهْ خُود خَيْرَهْ شُوي دِي
خُود اَيوهْ خَبَرَهْ دَر خَخَهْ پَاتَهْ شُوي دَهْ."

سُوفِي: "لَكَهْ كَوَمهْ خَبَرَهْ؟"

لبوونی جانسان: "مری که یې وڙنې اهغه دا چې کوم کارونه زصوړ وو، هغه اوستاسو گوی او کوم چې ستاسو وو، هغه موږ کوو د ده په خپله په نوره کيمه سرخلاسپدو."

موڅي ماماوخنډل

"لبوونو! تئندوي چا پوه کولم."

لبوونی جانسان: "مری که یې وڙنې اددی تولني خلګ ولی تول شکي غوندي دي؟"

موڅي ماماوخنډل او لبووني ته یې ووبل

"لبوونو! کوم ستېشن دي په ونیوو؟"

لبوونی جانسان: "مری که یې وڙنې اهغه مخامنځ کوڅه که دی په یاد وي - د هغه د بواسل سایې ته چې په تک سره ژمی یوه سريې بسخه کېښتو له."

موڅي ماماوخنډل بیاپې ماته مخ را واړاوو

"د اسي نه وي چې تاسو شکيان شي - د دا اسي کيمه ود -

يو وخت مې یو سريې ليدو تېر شو، بسخه ور پسي ود -

له جامو ډېره خواره بېکار پده - د وه واره ماشومان

ور پسي وو - یو هلک بله نجلې، وه - یو ماشوم یې په

غوشې (غېږ) کښي وو - په هغه مخامنځ کوڅه کې یې

بسخه او ماشومان په ساره ژمي وسايې ته کېښتو -

دی په بشار کښې روان شو.

خدای شته خوا می دبره بده شوه-له خان سره می
 سوچ کارو چې
 تئه دی خرة ته گوره-بىخه غربه یې لە ماشومانو
 سره په يخ کې وسايە ته کېپنوله دی روان شو- ما
 چې مخ را دارا وود لپونی هم نظر په هغه بىخه او
 ماشومانو کېنى وو.
 زدلا په دی سوچ کېنى و مچې لپونی ته به وايسې تئه دی
 خرة ته گوره چې دلپونی يرغه می ترغوب شو.
 و هغه غتبوکې ماشوم ته یې وریغ کړي- هغه ترکی و چکی
 ماشوم؛ پوزه یې بشپدله، په کړیدلو زاموراغلی-
 لپونی یو خوبې ورکړي- د واخله ته او هغه بله
 ماشومه به یې و خورئ او موردي ولاړه کړه د هغه بله
 د بواله و پیتاوی ته یې کېپتوه.

بیا یې ما ته ووبل
 "صری که یې وزئې اخومره بې سوچه او بې پرواخلګ
 دی- هغه بىخه او ماشومان یې په هغه سایه کېنى
 کېپنول- دوصره عقل ورسره نشته چې لمرتہ خو یې
 کېپنوه- نه په بىخه کېنى دوصره زړه شته چې له دی
 خایه خخه ولاړه شي لمرتہ کېپنې- د لپونی لا خبره
 په خوله کېنى وه چې هغه سري راغلې
 "دا خوبې زما و بىخه ته چا ورکړي؟"

لپونی جاسان: "مری که یې وژنې ابىخى تەنە، ماشومانو تەنە."

سری لاس لە خولىٰ واخىستو
دەلگانو تاسو مور او خور ئەلرى؟".
خەچىپى پەر خولە ورتلۇ ھەقىپى راتە ووپىل.
خىلگرا تىول شو-ھەق سری یې پە زورە بولۇ-تولو
لپونى ملامتاوا- سری خىلگۇ روان كرى وو، دە پۈچ
ردەپىل.

لپونى ولار وو وېي خىدل
ئەداوس لە دى راندە او لىسە گىلە خىنگە كوي؟"
ئەدەھە سری چىپۈچ دىپىل، ئەدەنبارد خىلگو
دى تە فىكرو وو چىپا خولپونى دى- پە دى خو خەرم
پۇھىپى چىلپونى دى- تەددە بىرس سر، بىرسە، ئىرىرى
جامىپى بىيا ھەق پۈچ دە وايى. دى خاندى.
پە دى وخت كېنى ھەخوان ھەم راغلى چىلە ما سەرە
يې جىنگ كرى وو. لە خىلگو يې پۇنىشە و كە.
يوخوان كىسى ورتە و كە.
خوان: "دا خۇدونى كىسى دەھەنم- دالپونى خۇ بىھە كار
كىرى دى".
موخىي ماما ماتە سىترگە ووھلە- مطلب دا چىپى دە تە
گۇرە- پە دى وخت كېنى ھەخوان ھەم راغلى پەر موخىي

بی لاس و گرزاوو رو غیر بی و رسه و کر- موردهم رو غیر
ورسه و کرو- دی کنپنستو موخی هم بنه عزت و رکر.

تول دو کانداران حیران وو چی دا کومه کیسه ده-
موخی ماما ده پاره چای را وغوبتی- دی خاموشه
وو مورته بی حیران حیران کتل.

موخی: تردي کیسی پوري یوه بله د خپل کورکیمه
درته کومه- زمود یونزدی قریب وو- هغه ته زما سکه
د اکا لور ناسته وه د واده یوه میاشت پس نجلی
کورته په شپوراغلی وه، مورته بی ویلی وو
”دی سری خو پرماشک دی وايی ته په موخی
توره بی.“

موری بی راغله ما ته بی ویل
”نازکه! له خانه سره پام کوه- دنجمی مهربه د پر تور
زبری سری دی- دا سی نه وي خلثه تاوان در ونه رسوی.
ما ورته وویل

”خدای به هر خلثه خبر کری- ته کورته لاره شه او نجمی ته
اطمنان ورکه- خانه پر بشانه کوه.“
په سهار می د نجمی مهربه چی زما اخنی کهدو
پیدا کرو ورته و می ویل
”نجمه که زماد کاکالور ده خو خور می هم ده- دا
او س کوم دول شروع کری دی- بل وار چی دا سی خبری

وانه ورم- هر خوک خور او مورلری- که دی نجمه نمده
خوبیه طلاق ورکپه خو پر لمن به تور داغ نه ور بیدی.
هر خنده چی می ورته وویل د سری تر خوله یوه خبره نه
را ووتله.“

موخی ماما چی دا کیسه پای سه لانه وه رسولي چای
راغلی- هفه خوان هشمه کوله چی د چای رو پس ور کپی
خو موخی ماما ورته وویل
نه میلمه بیه.“

خوان په خان کبی ورک وولکه چی بل خای یې د اسی
مجلس نه وي اور بدلی- لیونی چی د چای د راتلو په
وخت کوم توپونه و هل- خوان دو مره و خندل چی له
هېری خندا یې په ستر گو کبی او بکی راغلی- په دی
وخت کبی صالح له خوان خند نامه پونسته و کپه.
خوان: ”توم می بربالی دی. ستانوم؟“
صالو: ”صالو جان.“

بریساو: ”اما ا د لیونی توپونو خو ستا کیسه سره پرسی
کپه خودا نجلی، ستا ترله ده، خور دی نه ده- دا سری
خونه دی ملامت- د خوموب قول په ستر گو وینو چی
تربرونه و ترلو ته خر خپری (نخپری)- د چهان خلگد
اکاله لور سره واده کوي- دا ستاخه رنگه کیسه ده؟- زة
نه شوم پوه؟“

مۇھى: زما بابا دوه و دونه درلود- زماد سور او پلار
 ژوند سره ترىخ وو- زما پلار زما پرمور هىچ كله هم
 تەمتىنە وايسو- يو ورخ يى زما سورتە ويلىي وو چى
 بىخى ابئە سره پوهېر و چى زما او ستانە سره لەكپىرى-
 قىم در سره كوم- طلاق در كوم خو پە يوشى ط- پس
 ھەرسىي چى تەلاس كېنىپىدى ھە سىرى بەتا پەورىن
 تىدى قىلىوي.

زماموركى د جومات پر خادم لاس يېنى وو- بابا پە
 ھە وخت د مولوى صىپ پە حضور كېنى لە خادم سره
 مخامىخ كېرى وە- د داپو خونىشە وە- باباموركى تە
 طلاق ور كىرى وو.

موركى يو خە وخت زمۇر د يوبىل همسايە پە كور كېنى
 او سېدە- اخري يى مولوى صىپ لە خادم سره نكاح ور
 تۈلىپ دە- زە يى ھەم د جومات د خادم كورتە ور سره ورى
 وم.

كله چى زما اگاد نجىپى پلار خېرىشى وو نو يى زما
 پلار تە پېغۇرونە ور كىرى وو چى
 "د پېسۇ ماينە ڭۈك وچاتە كېنىپى- پوزىدى را پرى
 كېرە دغە ھلک دى ولىي ور كا وو"
 بىا يى زە چېل كورتە ورى وم.

بابا زه خکله ادی سره پری ینبی و م چی زه پرسنی و م-
 دوی وای چې
 "کله کاکا تله سورکی، خخه وری تو هغې ډپری چیغې
 و هلې ډخدا رویونه بې ورته گرزول".
 د هغوجیغوب او جود هم کاکا ظالم له ادی خخه جدا
 کړی و م بیساد نجمې سورما او نجمې دواړو ته خپلې
 شیدې راکولي- د غه رنګه زه او نجمه په یوه غېړه او یو
 خای کښې سره لویان شوی یو- اوس خوبنه ستاسو ده
 نجمه زما خور که ترله بولی؟.
 ټوالي: "بئه ستا بابا خو کمال کړي دی- د اسي خلګ خو
 ډپر کم پهد اکېږي".
 دروازه خلاصه شو، نرسه راغله، زما او د لیونی کیه
 بې بیسا سره را پری کړه.
 ټبونه: "مرې که بې وړنې ابیا راغله، لچې ملا یې".

○

10

ترسی ستن ولگوله لپونی ته بی ویل چې "په مهه بېغړه.
پردصالغ بوج مډراولد."

په حقیقت کښی می ترسی ته ډېره خوا بدہ شو چې "ته دغه
وګوره، په ستري زهيم لاري دا ورنېي؟"

تر ورډ د وتلو په وخت کښی بې راته ویل "په بیه مډ بغوه.
دی که لپونی دی ته خو پرسود بې، د نشی ستن می ورلکولې
ده، په بېی مډ تکګوه، تا هم لکه چې جوړه مهله په لاس در غلي
ده، دروازه بې په زور سره بنده کړه.

لپونی را ولار شو اتنې بې شروع کړي، په پوندہ و خڅېد و لیلو
لبته ده."

لپونی: "مرې که بې وژنې اټد دی خبرې په په، د نشی ستن می
ورلکولې ده، له ما خپلې کیسي وغواړه چې درته کوم بې.
صرې که بې وژنې اماخه ویل؟".

هاد کیسي پای ور په یاده کړه.
د ده کیسي شروع کړه.

لپونی: "مرې که بې وژنې ادبالي له خبرې سره موږ قول له هغه
خایه خخه را ولار شو، خپلو کورنو ته لارو او لپونی په بازار
تولنه لپونی" ۵۵

کبې پاته شو. ما خوستن ور و تکبد و چې وروتە د صالح پلار
وو. د مېلمنو خونى تەمپى بوتلى. د ېر غصە معلومەد، چاي
مى ورتە راوبى دە وویل "خوانە! زە خود بازار خلگو او
خپلۇانو دو مرە سىرى كىرى يەم چې زوى دى ترخان لەلويانو
سرە گەرخى او بىل لە هەغىلپۇنى سرە؟"

صالو تە چې ووايم ھەغە ستاسو صەقتوئە راتە شروع كېي.
ورورە ادغەھلک پوھ كىرە او لەخان سرە يېي مەگىرخوئى.
ذە: "كاكا! ئەداراتە ووايم چې صالح مەخكىپى بىشە وو كە او سى؟"
كاكا: "خوانە! كە حقىقت درتە ووايم د اسماڭ او مەخكىپى فرق يې
كېي دى. پەر وخت سکول لەخى پەر وخت راخىي. سور، خور او
تۈل كورخىتىي خوشالىدە."

ذە: "كاكا قىسىم نەدر سرە كوم خودا باور در كوم چې مۇرە كە ستا
زوى تە بىشە نە ور رسولو، يە هەم نە ورسوو تە چې پە دى
پوهىپى صالح تېرخوا بىشە دى بىياراتلىي ولېي."

كاكا: "زويىد خلگو دى زوى مىرىشى تېرىي ايستم! ما ستا اخلاقى
او خلوص ولىدۇ، زە بالكل مەمەنە شومە. خلگ چې خە
وابىي، ودى وابىي."

د صالح پلار مىي بىشە پە خلوص رخصىت كىرە. كورتە راغلم ويدە
شوم. سەھار چې مى چاي و خىيبلەي بىشە پە تىلىي بازار تە لازم.
تۈلەنە لپۇنى ٥٥

صالود موخيي ماما پرتنه ناست وو. د موخيي ماما پېتى، پرته
وه دی نه بشكارېدو. موږ راغلود ده انتظار موکاوه. ناګهانه د
لبونې يغ شو.

لبوټي جانان: «مرې که يې وزنې! راغلى راغلى هغه دی ماما».
ماما هم را اور سېدو چې خپل وړوکۍ کالى يې خوراوه خندل
يې لبونو! بیا دی خڅتساشه جوړه کړي ده؟؟؟

له ماما سره د روغېر کولو ورسته سره کېښتو.

لبوټي جانان: «مرې که يې وزنې! له ماما سره ترا روانې جمعې
پوري کارمه لري. ما په بنارکېسي بد شروع کړي دي. کلمه یو
په سوک وو هم کلمه بل، کلمه د یو موټرشیشہ ورمهانه کرم کلمه
د بل، کلمه خڅو کرم کلمه خڅه لبونې د دی خبری له کولو پس يې
له رخصتہ روان شو.

موږ یو ساعت لا هلتنه ناست وو بیا را ولار شو. په لبونې هم
پېښانه وو چې خلگ يې خوبنې کړي ياله خلکوور پېښه نه شي
؟

د جمعې ترورخې پوري زه او صالود موخيي ماما ترې له هره
ورځ راتلو. کلمه کلمه به بریالي هم راغلى خو لبونې نه بشكارېدو.
د جمعې په ورځ چې زه او صالوجان هو تل ته لارو، ما د لبونې
ګپې ورته کولي ده خندل. اذان وشو.

صالوچان: د مولوي صبب گري، غلظه شوي ده که وخت د اذان
دي؟.

زه چې گري، ته مې وکتل، نه د مولوي صبب گري، نه ده غلتنه
نن جمعمه مبارڪه ده.“

صالوچان و خندل درخه چې ولار شوداسي نه وي لبونى
راشى بىامونه پېړې دي وايى به په دې بشارکېنى د جمعى
لمونخ نه کېږي.“

له دې وروسته موبهم ماجت ته لارو، لمونخ مو وکر، را و تو
په بشارکې زوان شو. سوکه سوکه تلو په بشارکې به د
جمعى په لمانځائه پس دې ررش و د
موټير سائيکلانتو، موټرانو، رکشو هارنوته او د خرة پانګو به
اکشره سرک بندکري وو. د بشار زور زور به ورته پوچ رد ويل
دوی به پرڅلوا خرو ناري بونغارۍ جورې کري وي، خپل خرة
به يې وهل، هلې خلې به يې جورې کري وي. د خرو په مغارو
ډډغنو او بل خوا د رسې، والا ډغونه هر شى په پنځه پنځه.
چابه ويل ارزانه شوي کېلې، چابه د یوه شى ناري وهلې چابه
دېل شي.

له بلې خوا به د موسیقىي رغ وو، دېر خوند يې کاؤ د دې تولو
ډغونو اجتماع خان له ساز جور کري وي، زه پکېنى ورک دم و
ټولنه لبونى

دی ته و در پره له بل سره و در پره شر خو چې د موټر اوپي ته
ور سپدو بیوی او بلی خواهه موکتل د لبونی په انتظار وو.
دلته مو لبونی په نظر شو راروان وو د لبونی تر رار سپدو
له مخه یو سری رایغ کړ پام و رسه کوئی پېړه یې په لاس
کې ده: لبونی د ده له ناري سره سمه ډېړه را خلاصه کړه. له
موريه لري ولکېډه

لپونی چی ترموده راورسیدو، لمودرسه یې روغبر وکري.
لپونی جافان: هغه ورخ چی یې بشادي ته پېسې ورکري، هغه
سری شاعر دی. هغه شاعر له خو: «مودرورسه وھنله».

لپوں جاۓ: «مری کہ وڑپی! هغہ سپین و پگن وینی سرچپی
یسی د وورولہ گونیو ڈک دی، هغہ ته و خپڑئ، ورته
ووایاست مور منوجان کلی ته خوالہ بندوال سره موکار
دی۔

موده هم هفه و پگن ته و ختو، و پگن روان شو. تلو تلو په دي
 کلی کبپی سواری کوز کره، و دي کورتنه ور و گرزپه گونی.
 کوزه گره، دي کورتنه و در په بسخه کوزه گره. لمر لو پد و چې
 استاذ و پگن و در او پر موده بې نېغ کړه.
 اطلاع: هفه دی دندول کور.

موب را کوزشو. لبونی بیاد و پگن له دروازی سره ولار وو، و
بې خندل.

لبونی جاتان: «صری که بې وژنی ادغه خوهم له بناره راغلو». زه: «مور؟».

لبونی جاتان: د پگن دروازه ته لاس ونسوو.
صری که بې وژنی ادغه هوپیاران چې په بخویي د پگن
له خلگو مخونه پت کړي وو، درسته بنارتنه بشکاره وو.
تولو خلگو و خندل. ماد و پگن دروازه بنده کړه، و پگن روان
شو. لبونی لې له و پگن سره منه کړه، بېرته راونګر خپدو وې
خندل.

لبونی جاتان: «صری که بې وژنی! استاذ په خدای چې مابسام
ښځی ته وايي چې نن مې يولبونی په چل چل کښې د اسي
پربیشودی، موږ مې و خغلا وو».

لبونی جاتان له مخه شومور ور پسی چې ورسپد و، بندوال
ولار وو. خونی ته بې بوتلوي په خونه کښې ناست وو، شا
وخوا مې سره کتل له خان سره مې وویل په دی سارا کښې
دومره بنایسته د مېلمنو خونه. تک سپین د ټولونه، چار پېره
عکسوونه پکښې خپسپی. لاندی چار پېره سری نالی.

خوري، سره بالبستونه پري پراته دي. په دروازه يې تکي
سرې پردي خربزي.“
د بندوال د دویاره راتلو سلام زه د خونې له نتداري راغبرگ
کوم.

ذه: “چې د ده له کېپنستلو سره سم مې دا خبره وکړه. یاره
بندواله! په دې سارا کېښې داعکسونه دا سپین پېرسی او
ملايان پرېږدي؟“

بندوال: “یاره! یو خه وخت دېر ور سره په تکلیف وم بیا خه
بنه شوم چې ملايان خدای را وشمول. یو سپین پېرسی پلار
لرم هغه دي خونې ته راتلو. یو ورخ مې پلار بشارته
بوتلې هغه په بشار کېښې لګبدلي د ملايانو غټه عکسونه
مي ورنکاره کرو چې هغه يې ولیدو بس په کراره شو.“
زموږ خبره لانه وه خلاصه د بندوال پلار چې لکړه يې
لګوله خونې ته راغلې، موږ ټول ورولوړ شو. له روغږه پس
بندوال تراس ونیوو، بالبست ته يې کېښتاوو. کاكا چې ساه
سمه کړه د دویاره يې بیاله هر یو سره روغږو وکړو. په کاكا پسي
دستي ډوډي راغله. له ډوډي پس په ګډه ګډه کېښې، هغه وخت
چې کاكا خپلې چشمې له ستړ ګورا کېښلي وي، د خپل پتکي په
څاک يې پاکولي.“

عبدالقادر مجترم

بوله لبونی ۵۵

لپونی جافان: مخ و روا را اوو.

”مری کە بیپ و زنی! کاکا! دا ملايان وايی دا خيني تولنې سور خورنەلري، نئترله مالۇمەپىي. ستاخە خيال دى؟“
 ئاكا: چې خىلىپى چشمى پە سترگۈ كېرى.“زويه اخە خبريم، خدai دى پە دوى كوي، موبەخوننەدى ليدلى.“
 زە: چې ورغىرگە مىپ كىرە.“کاکا! بىباھم ستازە منى چې كە سور، خوريا لور پە لاس ورغلە لاس نە تراپوي.“
 ئاكا: چې وبالبىت تە خىڭ وھلى ووراپورتە شو.“زويه ازمۇر يقىن دى. ولۇي ملايان دروغ نە وايى. ملايان چې هەرە خبر كوي ھەفە لەكتابە كوي.“

**لپونی جافان: د خېرى وار لە مىخە كېرى.“صرى كە بیپ و زنی! موبە كەلە ويل چې دروغ وايى. موبە وايو چې دوى پە خىلە تە پە پوهەپىي كە خلگ پوھ كول نەغوارى. دا موبە متۇ چې ملايان خە وايى ھەفە حقىقت دى. ليكىن دوى موبە داسى نە پوھ كوي لىكدا! اوس چې زە پە دى خېرە اولس پوھ كول غوارم.“
 زە: چې خېرە بىلە خواتە واپولە.“کاکا! د دى غاپىي بە ھۇمىرە وختونە كېپىي چې وايى**

تولنە لپونى ٥٥

عبدالقادر مجحوم

تولنە لپونى ٥٥

عبدالغادر مجحوم

پر دراوی بی بی بل کری اور
 بوار بی لور راسی بیا سور
خانقا: موسکی شو. زویه! داغاره به زیام (زه وایم) زما تر پلار
 هم مشره وی.
 زه: کا کا! تئدر اوی بنده کار بولی که بد؟

خانقا: زویه! دراوی که بنده کار نه دی بد همنه دی. هفه بیا
 تاسو پر گوری ما په خپله کری ده، زه خویایم بنده کار وو.
 او س په دی هم پوه شوم چې تاسو خبره کوم خای له بھول
 غواړی. په هفه وخت کښې به ضرور یو دو د اسی دلگان
 وولکه دا او س چې درسته زمانه ده، زه د خپلې دراوی ذکر
 خکه کوم چې تاسود هفه وخت د خلګو اود او س د خلګو
 فرق وکری. کومی پېغلي ته چې به زه ور تلم هفه یو کال
 کېږي وفات شوه. زه چې به تاکلې خای ته ورغلم دروغېر
 لاس به مې درکرو بیا ترسهاره لاس ورول پرماد اسی دی
 لکه له موره سره زنا. پخوانی خلگ خه لبونی نه وو، نه
 دو صره بېغېرته وو چې لور یا خور به بی له بله سره شپه
 تېروله، دی به په خبر هم وو خټه به بی نه وویل.
 زویه! زما په خیال د دراوی اثر به نور و خلګو ته هم له موره خه
 ورغلی وي. ستاسو که نه دی به یاد زما خود اسی په یاد دی
 تولنه لبونی ۵۵
 عبد القادر مجرم
 تولنه لبونی ۵۵
 عبد العادر مجرم

لکه دا اوس اوس . په یوه خونه کښي به د یو ی زیبی کور پر ووت
وو په هقه بله کښي به د بلې زیبی کور پر ووت . خوک د نرزوي وو
چې ودې کورته به بې په بد نظر کتل .

بل دا چار د ٻوالی . نه وي نه د اوس په رنگ پر دې وي . زموده
بنخوله مېرو ، پلازو او ورونو سره سه کار کاوه . لوؤنه ، وانسنه
او بوبوئي ، له بې خي لري لري به یې او به را ور لې . پر دې
بنخوچا په رد اري کوله . دا یې بنكاره مشال دی چې زموده
کوچيانو بنخې اوس هم هغشي گرخي . شتہ د نرزوي چې په
کړو ورو ګوري .

دا اوس زمانه په چار د ٻوالی . او په پر دو بنخې را گرخوي . زه هره
ورئه له دی خپله سره اړیم چې په د ٻوالو بنخې نه را گرخې . له
خانه د سري زامن جو رکړي - دې ته بې خي حېران یم چې دا
نارو غې زموږ ټولنې له چار او ره ؟

له دې پس یو خڅه ګرې چو پنامت وو
ځاکځا : واره وختن دل . ”زویه ! دا زما تجربه ده چې د مېړه په بنخه
برو سه نه وه ده بنخې په مېړه بیا بنخه په پر دو او د ٻوالو نه
را گرخې دا یاد ولري .

زه حېران ودې ته یم چې دا بلاد دونه له کومه راغلو ، چا
را ورو ؟

خیردا خودی اور بدلي دی چې پخوانی خلگه برمينه ناك
 خلگه وو، وسیله یې درلوده. هغه د دی دراوي برکت وو چې
 هر سري به یې وکوم کارتنه مخ کړو هغه به یې د وصره په
 مينه کا ولکه له هغې پېغله سره ناسته. په دراوي کښې
 نوري هم دېري داسي ګټوري خبرې وي. دا خو خبرې چې
 درته کوم د ازما خپله تجريه د لکه حوصله، وسیله او
 ايمانداري. دا په دراوي کښې وي.
 دا کوم خنډ چې په ما کښې وينې یا شته داده هغې دراوي
 برکت دی.“.

ددی خبرې له ختمې د سره سمه
 ځاڭا: خپله لکړه ورکش کړه، زويه! ماته رخصت راکړۍ زة
 زیاته ستري شوم.“

بندوال ترلاس ونیوو کورته یې بوتلی. له هغې خواچې
 راغلو زموږ د پاره یې د اغوستلو کالي(بىسترى) راوري، دی
 بېړتله لاري.

لېونى: “زه ستري شوم يوار اتن کومه.“
 ده چې اتن ختم کړي نرسه هم راغله د نشي ستني یې ورولګوله
 دی خای پر خای وېډه شو، زه هم وېډه شوم.

(11)

سهار د هسپتال د کمری و رو تکپدی، ورمی ور خلاص کړ.

د نرسی له راتلو سره لپوني هم راویش شو.

لپوني: "مری کې یې وژنې الچې ملایې بیارا غله بلبله ده."

مری کې یې وژنې اکیسه چېري پاته شو."

ما کیسه ور په یاد کړه.

لپوني: "مری کې یې وژنې! سهار چې را پورته شو او د سونه

لمنځونه مو و کيل. بندوال بنې د شیدو مستې چای، کوچې بنې

توده ډوډي، را وړه. چا اوله پیاله خیښلې ووه د چالا هغه پیاله

په لاس کښې ووه د لپوني جانان پې برېت لوړه د کوچو خاشه

پروته ووه. بندوال دا هڅه وکړه چې د لپوني جان له برېت هغه

خاشه لري کري، لپوني یې لاس و نیوو.

لپوني جانان: "مری کې یې وژنې! خڅه کوي؟"

بندوال: "پې برېت دی د کوچو خاشه پروته ده."

لبوسی جاوان: چې وېپې و خندل. "صری که بېپې و زنې اگوره گوره چې
برت ته مې لاس ورنه ورې. خدای دی وکړي چې غوا پر ولاره
وې".

پردې خبره موږ بهخې ډېرو خندل. وروسته

لبوسی جاوان: بندوال ته مخ و رواړ اوو.
"صری که بېپې و زنې! ستاخه خیال دی زموږ مور، خور مالومه
ده؟"

بندوال: چې پیاله به لاس کېښې ود، وېپې خندل.
"ته بل کار هم لري. دوصره وار خو و کړه دا چای و خینتو یا یو
سګرېت و خکوو."

لبوسی جاovan: "صری که بېپې و زنې! موږ ولازې ټوله ورځ خوبه تا
ته نه یو ناست. ژرزما د خبری خواب راکړه."
بندوال: پیاله کېښنوده.

"بنه نه مې پېږدې. خبره دا د چې خور، مور هغه ټولنې هم لري
کوم چې دا ازادې بشنادي بشري حق ګئي. مور او خور هله هم
محترمه ده خوک چې د ګناه تصور ده ماغي نارو غې ګئي. دا خو
هسي زموږ خیالات دی چې په کومه ټولنه کېښې چې ساشن او
نوښت وده وکړي هله هم ده مور او خور تصور ختم شی. زما په اند
هله هم دا تصور وده کې ده، هله هم نور هم مضبوط شوي
ټولنه لبوسی ۵۵ عبد القادر مجروم

دی، هلتە ساتس او فطرت په خپله د یو مضبوطی عقیدی
شکل اختیار کری دی.

هان یوه خبره ضروري ده چې په هفو تولنو کښي په بنوونځيو او
پوهنتونو کښي له بسخو سره پر ترون زده کري ورکول کېږي.
ښه او بد اrix بې دواړه ورته ويل کېږي. هلتە دراوی بې عزتى
نه ګټل کېږي. خکه یو پلاړ او یو زوی په دی نه شرمېږي چې یو
بل ته خرگنده کري چې د پلانکي له پلانکي سره یاري ده چې
یو بیل خان تری ورځغوري.

زمور په تولنو کښي خوبدماغي دغمه د زده کري خوبیخی لري
خبره ده د شرم، حیاء او د عزت پر دی مو هم پر عقل پر تې دی او
هوس پرستي مو هم ستړ ګې رندي کري دی. توله ورڅه مو هم پر
عزمند خلګ په بنار کښي د هلکانو په لیتون کښي وي. موږ ېږي
وینو پوري خاندو دا هم وايو پلانی خو هم د بشکار په طلب دي.
یو د بل لونې او خوندي تبستوو، پر دی خاندو دا دو مرد کيسه نه
ده. غل که غلا وکري پر و خاندو.

کاش! چې د دی تولنې غله غلا خان له کولاي، د بل د پاره مه
وای یا بدماش بدماشی د خان د پاره کولاي، د بل د پاره مه وای
د دی تولنې د غله په غلا کښي د پره حصه د زورو رو وي.
بدماش بې هم دغسي وګنيه.

تولنه لبونې ۵۵ عبدالقادر مجرم

مود پر خاندو، منا پېړې د اخو یو دي نه دی خوپلاني او پلانی
هم غلا کري ده. یو د بل سره په نفاق کښي یو د بل په بې عزتي

پسې یو.

ملايان مو هم د دين په روح نه پوههوي. دوي په دا نه پوههپري
چې خلگ خنګه پوهه کري که خمه د دوي مقصد دادی چې یو د
بل دروازي مهه تکوئ. یو د بل عزت مهه اخلي. زه خوايم هغه
تولني که له مذهبه لري شوي، د سائنس د ترقى، لاري خو یې
خپلې کري دي. سائنس خو یې د ژوند لاروي وکړه. مورخونه
ددین شونه د دنيا شو.

دا مو هم زړه نه مني چې زما خور، لور او وربندار دي نه بې
عزته کېږي او د بل له لوره، خوره او وربنداري دي هم نه را
گرخو.

ستاخه خيال دي دا د تورو شپو په دراوي کښي به بیا زموږ
وبچیانو ته خور او ورور درک ورکري.^{۵۵}

لبونۍ جاهان: ولار شو خپلې یې په پښو کري.

”صرې که بې وړنې اد دي یوہ سوال خواب لاراکړه. دا ملايانو
چې د سکول مخالفت کولي. او س خله وشو چې په خپله یې
سکولونه خلاص کړو. د جمعي په ورڅ پرمصري ناست وي و
خلکو ته وايې خپل ماشومان راوی په سکول کښي یې
تولنه لبونۍ ۵۵ عبد القادر مجرم

داخله کریئ. له دی سره سره دا خبره هم و کری چې ما سکول
خلاص کری دی په هغه کښې موبه له نورو دنیاوی
مضمونونو سره سره اسلامیات هم وايوه.^۱

بندوال: خالي پیالې سره یو خای کولې.

”ياره! ته ملايان خواران خوکوي؟ هغه وخت د دوي گتيمه پکښې
نه وه. او سېي هم هغه ملايان نه دی مخالفه چې خپل سکولونه
ېي خلاص کري دي. د انورېي او س هم مخالفت کوي. ګئی کد
اسلامیات خبره شي خو چې د سکولونو بنیاد بسول شوي دي
اسلامیات پکښې ويل کېږي. ور سره سره عربي ژیه هم ور
بسول کېږي او د عربي استاذان هم ملايان وي.
زموږ د قام خو پدر مرغې د غه ده چې ملا، مشر، خان، تعلیم یافته
تولود نس و مثل خک د خورخ تر هغه بله تیاره جوړېږي.
لپونی جنان: د رو اندې د هڅه کوله.

”مرې که ېې وژنې! بس هم دو مره مې در څخه پوښتل
غونښتل. بندواله زه خوارايم هغه وخت چې ملايانو د اسکول
مخالفت کولی. چې په دی پوري ېې لاس نیولي وای.
اوستاذ، استاذ، ماشوم او ماشومه تول به په دی خپله جامه کې
اسکول ته راخې بشه به شه وه.^۲

بندوال ڏه رانه وویل چې پانه شئ نن شپه لارا سره تبره کري.
 بشه به د زړه غوښې سره خلاصې کړو خودا خبره په لپونې چا
 منله. له بندوال څخه مو رخصت واختیت. شار ته را اور سبدو.
 لپونی جانان: "مری که یې ورځني ازه له مخه کېږم تاسو څو قدمه
 وروسته پسی راخنی."
 زفه: "څخه چل به کوټو؟"

لپونی جانان: "مری که یې ورځني ازه به وسری سری ته درېږم ورته
 وايم به چې ملایان وايی د خینو توکنو مور، خور نه دي مالوم.
 زموږ خور، مور مالو مده کنه؟"

تاسو یو څو قدمه شاته راخن که یې بسکنخل راته کول یا یې پر
 خان بده لګوله، تاسي به ورته واياست "لپونی دي".
 زفه چې وصې خندل. "ياره انوري ورځې کدنه وي لپونی نن نو په
 خداي به سه دم لپونی یې. دغه رنگه خودي والله که زموږ پلار
 هم له خلکو خلاص کري. په دې پوري کلې کښې نن واده دې زه
 یې ورا له غونیتی و م نه و م ورغلې، دوډي له یه ورشوو، عذر
 به موهم جور شي. هغه خلک خو ما پېښني، ته که چا پېښدلى هم
 کپدای شي خودا ستا پوښتنې زه له خلکو څخه په خپله طریقه
 کوم. ته به خاموشه کېږي."

لپونی جانان سره ورنیور او و چې هو.

تولنه لپونی ۵۵ عبدالقادر مجرم

په حقیقت کښې زماد تولنې دی خبرو ته پامنډه وو چې څه کېږي
 څه نه خو دی لپونی زوي مري زه په دی بلا اخنه کرم .
 ورغلو، د سترخوانونه خواره وو، دودي شروع وه . موږ لاس
 و مینځل په دودي خورلو مو شروع وکړه دودي، خورل شوه د
 کور مشر د روغږي په وخت کښې راهه وویل ”په ورا کښې نه وي
 چې دودي له راغلې بې هم دي بشة وکړل. ګڼي سلام مي در څخه
 بندولو.“ ټولو خلګو وختل . خوک رخصت شول، خيني اتنه ته
 وو تل . زه، صالحو، لپونی جانان او یو خو سپین بېری او خوانان
 په خونه کښې باته شوو ګېږي شروع شوه . ما هم خیل هله ور
 ور غورزا او . که مي څه د لپونی له هغې مهمې پوښتني څخه
 شروع وکړه خوزما طریق له لپونی څخه بېله وه .

ناني اکا چې بالښته شا وهلي وه .
 ذه، ناني کاكا ! د اڅو ورخې مي په دی کښې سودا اړه د بهخي
 تر د بهد شېپې خوب نه راخي .

ناني ګکنا: چې له بالښته را پورته شو“ لکه څنګه؟ ”
 ذه، دا د عمر ګل زوي چې نجلې، وتبستوله په دی خودا ټول کلې
 هم خبر یو هم ما خوده یو چې د نجلې، له موره سره بې د پلار
 یاري وه .

ناني ګکنا: بېر بېره لاس تېر کېږي وېسي خندل .
 تولنه لپونی عبد القادر مجروم ۵۵

”تەلەپۇنى يې دا كوم اول واردى، داسىي كىسى خۇ پە صوبە كېنىي بېشىمرە شوي دى. د تورىي تىيارى د يارى خودا نقصان دى. هغە خواران پەدى خە خبىدى“.

پە دىن گل اکا كېنىي زما نظر وو چې ناڭارە وو كله بە مانە د خبىرى وار راشىي چې كله د خبىرى وار ورغلۇ نو پە خبىرى يې داسىي بىيل و كىرو.

دېن گل: ”ئانىيە! هغە خوبە پە تىيارە كېنىي وو. او س چې يې د پلار لە مۇرە سره يارى شى لور يې وزۇرى تە وغۇارى پە دى خاطر چې بىيايىپ كورتە پە سېيىنە ورخ ورتلای شى“ وارد ملک كاكاشو.

مەك ئاكا: ”ھلکە ئانىيە! داسىي لە خادىيە و بېرىي خە كە يې پە دى كېنىي سودا اىرە دە. صورپەدى مىشراڭو او ملا يانۇ قام تە بېخى شاورتە كىرە. دە تىرىدى خبىرى پورى يۈوه خېرە را پە يادشۇو. هغە ورخ مىي پە بىشار كېنىي ملا تاجىك ولىدى.“

ئانىيە: ”كۆم ملاتاجىك؟“

مەك ئاكا: ”يارە! هغە ملاتاجىك دېرىنىيەتىمە اذان چې يې كاۋو بىيا ورک شو. هغە ورخ مىي پە بىشار كېنىي ولىدى. ما خە پېزىندلى دە روغىر راسە و كىرو. ما پۇنىتتە خىنىي و كىرە سېيىه چېرىي ورک شوي.“

تولنەلەپۇنى ٥٥ عبدالقادر مجىرم

**ملا تاجک و خندل ملک کاکو اموب دی خدای له مشرانو خلاص
کری.**

ما ورته وویل ولی مشرانو خنگناه کری ده؟
ده وویل ملک کاکو اخندرته ووایم؟
ما ور غیرگه کریه بیا هم. دی یو خن وخت چوب ناست وو سری
خرولی وو. ما بیا پرنیغ کرو ولی ملاجانه!
ده وویل تیاره ملک کاکو ادلته دری قانونه دی. یو ستاسودود
و دستور بل د ملایانو شرع، دریم د حکومت قانون چې په کوم
یوه کښی ستاسو ګتیه وي هغه ته لاس و اچوی.
مثال که لور ور کوی یازوی ته واده غواړی له یوه هم پوښته نه
کوی.

ما وویل دا خو خن پده خبره نه ده.
ده وویل که بدہ خبره نه واید نو زه به نهه کاله نه واید ورک.
ما ور غیرگه کریه زه نه شوم پوه.
ده وویل زما پلار ما له واده زما بخونی غوښتی وو. هغه
نجلی، چې ډېر وخت بی زما له سوره سره یاري وه. که دله ما
پوښته کری واید اپښنه به نهه کېدہ.
ما ورته وویل بیا دی خن په وکرو.

دَهْ وَيْلَ "پَرِيْ مَيْ بَنْوَهْ . پَلَارَ مَيْ هَغَهْ بَلْ وَرَوْرَ تَهْ كَبَنْبَولَهْ." ما
وَيْلَ "بِيَا خَوْ مَيْ هَمْ خَاصْ فَرَقْ نَهَدَى يَهْ كَرِيْ."
دَدَهْ سَتَرَجَيْ لَهْ اوْبِنْكُوْهْ كَيْ شَوَيْ . دَدَيْ خَبَرِيْ لَهْ كَوْلُوْسَرَهْ وَلَارَ
شَوْ "خَدَاهِيْ خَوْ دَيْ هَغَهْ وَخَتْ رَأْوَلِيْ چَيْ زَمَوْهْ خَوْنَدِيْ اوْلَوْنِيْ
پَهْ خَيْلُوْ حَقَوْقَوْ خَبَرِيْ شَيْ چَيْ پَهْ خَيْلُوْ حَقَوْقَوْلَارَ اوْرَوْرَخَهْ،
هَرْ خَوْكَتْرَ مَرَوْنَدْ نَيْوَلَاهِيْ شَيْ."
..... دروازه و تکهده زهه و رولار شوم

○
(12)

لبوونی: "سری که بی پی و زنی ایو خود غەنرسە لبوونی
زمور گرده کیسە را گدە و دە کرپی- بئە نوما ویل چې د
وا دە خە راغبرگ شۇو نولپۇنى ترمۇر مەخکىپ چابك
چابك روان وو- داسىي ورک شولكە تاچى نە دى ليدلى
بىيا مۇرەھم نە دى ليدلى.

پورە نولس ورخى لبوونى نە وو- مۇرەھم موخىي ماماتە
راغلۇد لپۇنى بې دىدە بە بېرتە رەختىت شو- موخىي ماما
بە يو خە د لپۇنى شەبە بې خېلى خېرى پە گەپى كرپی-
داسىي كىسى بې بې كولپى چې سرى بېخى يەقىن نە شۇ پە
كولاي.

مثال لکە دا كىسە

"زەيوه ورخ لە دوبى، خە پە جهاز كېنىي را روان و م- دا
زما اول وار وو چې پە جهاز كېنىي مې سفر كا وو-
پایستو بایستو نجۇنو پە جهاز كېنىي خەزىت كا وو-
يۇي و ماتە بېخى دەرخوندرا كېي- وارىھ نە وو ما بە

ددی په خواوکتل. ددی هم په ما کښی سودا اړه شود هر ساعت به راغله سرجي خڅه خدمت؟.
زه: «کوروده ان».

د جهاز والاتې تول مسافر ماته د پر چېران وو چې دا
بنکلې نجلې، هروخت د ده خواله څنګه راخي. ما
هم د نجلې د خوشالولو د پاره غوشتو چې دا سی
کارنامه وکړم چې د اراته چېرانه شي یس خدای
راجوروله په جهاز کښې اعلان وشو چې د جهاز د
مخ تائیر پنځر شو. تول مسافرو اړ خطا وو چا
ژول، چاکلې ویلې. ما هغه بنکلې نجلې ته
وویل په جهاز کښې رسی شته؟
نمطي: «هو سرجي! خڅه په کوي؟».
زه: «تنه ورشه رسی را واخلمه».

دي رسی را وړه، ما رسی، په خان کښې غوته کړه.
پاته رسی، می پراوړه وړوله، په جهاز کښې
سوکه راروان شوم. د رائیور ته ورغلم چې دا تائیر
پنځرولي شو. د ده خوله کښې لاري وچې وي.
ما وویل «ول پانه چېږي ده؟».

دەد صندوخ خواتە اشارە و كىرە-رنگ يىتىك تور
 شوي وو، ما ول يانە را واخىستە.
 نجلى: "مە كۈزىپە".
 "چى تول مرىي يۈزە دى ھەم مىشىم".
 دروازە مى خلاصە كىرە، كېتىتە شوم-نۇرۇ خلگۇ
 رسى، تىينىكە نى يولى وە-پەرسى، مى خان تىلى پە
 هو هو اكتىپى مى دى تاڭىز بىچىرولىگا وو چى بېرتسە
 راغلىم-ورورە! هەقى نجلى پە غېرە كېتىپى
 ونىولم، بىول خلگۇ راغلىوداد يى را كىرى-جهاز
 روغۇمىت پەرھوا يى دىگر كېتىتە شو-ماتە يى كرايد
 بېرتسە را كىرى-افسرا نۇرۇ پەسى ھەم را كىرى-
 سواريانو ھەم روپى، پەر راغۇ خولى او ھەم يىپى
 دعا گانى راتە كولى-عكىسونە يىپى را سەرە اخىستىل
 -پە اخىر كېتىپى هەقى بىكلى نجلى خلور، بىنئە
 عكىسونە را سەرە واخىستىل بىا يىپى لە ما خە
 ادرس طلب كىرو.
 بېخى پەرسە خەت پەس دچاھىمە جهاز كىسە پە
 ياد وە.

سنگین دوکاندار را بگرد هلكه! راشه ستایو
لیک راغلی دی.“

ما چې لیک راوخیستو خلاص می کړ، د هغې
ښکلې نجلۍ وو چې زما اود دی پریو خای
عکسونه یې هم پکنې رالېړلې وو اوس هم د
جانی استاذ د وېگن پرېښې زما اود هغې نجلې
عکس لګبدلی دی.“

داعکس خوما او صالح د جانی استاذ پروېگن
لېدلې وو موږ پوهې دو چې موخي ماما په
عکسو والا جور کړي دی - د ده سریې د یو بل
سرې پر سر لګولی دی.

د پېړی خندا خخه د صالح په سترګو کښې
اوښکې راغلې - موخي ماما ویل "او سزد لېښې
پر خای در پاته یم. د غډرنګد به مو خندوم“

صوبې له موخي ماما خخه د رخصتیدو په حال
کښې وو چې یو چا پر سترګو لاس راونیوں - ما پر
مروند و پېړندی چې لېښې دی.

زه: "هالېښې" .

دەزمالە سترگولاس لىرى كېۋو- دومرە كىلك يې
مۇج كېرم چې كىله مورھەن ئەيم مۇج كېرى.
ذە: چېرىدى لېونسو اى اوس كاردى چې تا
و كېرى؟

بىونى جانان: "مىرى كە يې وۇزنى! بىس نورمىي مەئە
ئۈزۈئى، ملامت، ملامت، ملامت يەم".
چاي سوورتە را وغۇبىتى دى بىسا يو دارپەپوندە
و خېلىدە- موپەد ماما د جەماز كىسە ورتە و كىرە
دى پەر مەخكە غەزىدىلى پىروت لە خنداشين شىن
كېدە- پەدى وخت كېنى بىسالى ھەم راغلى- موپەھم
بىشە پە تپاك لە بىسالى سەرە روغىر و كېرى.

بىسالى: "ماما! كە ستاسو خوبى دە درخىئى نىن
صەراتە لار شو- چىرىپە و وھو، بىسكارپە ھەم كېۋو-
يو ساعت بە سەرە و خاندۇ- پە خەبلا مو كېبىتىم
بىپە تاسو پە خدای كە ئە كورخوند را كوي، ئە
بازار، ئە نورى ياران- د اكا زامن او نور خېلىوان
پېغۇرۇنە را كوي دايى چې لېونى شوي يې.

زهورته وایم بنه‌دی چې لپوونی یم - چرسی او
شرابی خونئی یم - دوی و ایسی بس پرپردی یسیدغه
خپل ژوند خرابوی".

موخی ماما و رسه خوبه کړه - زه، صالح، لپوونی او
موخی ماما له بربالی سره په موټر کښې سپاره
شو - زما پکښې خیال وو چې د بربالی پلار موږته
کتل چې موډله بربالی سره موټرته وختلو - د دوی
او بربالی پام ورتنه وو.
موټر چې خنګه روان شو بربالی مېموري
ورو اچوله وېل یې "دانه په غور و اوری" چې
خنګه بدله شروع شوه

لپوونی جانسان: ورغوته شو مېموري یې بهرته را
ویسته دا پرپردئ - د ده تریغ خوزماد اربی باغ
هم بنه‌دی".

لپوونی ناتراشه غاری شروع کړي - د یوې غاری سر
د بلې پای، لکه.
که له کښې یې که له پاسه
گرانه مرءه دی زورور دی

دغه رنگه يې نوري هم وویلې- واقعي هم د لهونې
 بئەدەن بىچ وو- موب خندى لگىا وو خپلى
 بايولالى يې شروع كري وي.
 ماد قدرت د نظارو تداره كولە- پراسمان نرى
 نرى، وريخ د غرونۇ پر سرچى به لمىرىنىكارە شو
 دباران پە نرى پشم ناودە كاني به خلپەدو- بېخى
 د پر خوندى يې كا وو خولمىرىت او بىكارە كېدو ما
 د خپل اىخ د كېكى بېبىنه خلاصە كېرى وە، تازە
 هوابىه پەر الگىددە.

لەلرىي به خاي پە خاي شىتىغىزنان بىكارىدۇ-
 او بىان، كوچيان او رمى د پر خوندى يې كا وو- يو
 خاي يو شپانە پرە بىرە ناست و، شېپلى يې د بىغولە

لەونى جافان: «موير و دروى؟».

برىسالى موير و درولى- موب هم راكوزشۇ- لەونى لە
 شپۇن خخە شېپلى، واخىستە- داسىي شېپلى يې
 د بىغولە چې موب چىران حېرمان ورتە كتل- شپانە
 پە شاه يو د شىمىي ورە بېبىنه هم اخستى وە
 بىغالى: «دا بېبىنه خە كوي؟».

شاهه: «موبایل په چار جوم».

بریالی: «دلته موبایل کار کوي؟».

شاهه: «نه!».

بریالی: «بیا نو خُد پاره موبایل گرزوی؟».

شپانه و خندل - زموږ سر خلاص شو چې شپانه د

عکسونو و پدیو ګانود پاره اخیستی دی.

بریالی: ته بسکاره کړه چې ویسي گورو - خُنګه

موبایل دی دی».

ساده شپونکي خپل موبایل بریالی ته ونیوو.

«هادغه دی ویسي گوره».

په دی خبر و خبر و کښي يې له ساده شپونکي سره

د اجل و کړي.

بریالی: «دادي په خورانیو؟».

شپانه: «يو خُنګه ساتلي مګ مې پې ور کړو».

بریالی په دی وخت کښي د ساده شپونکي

میموری توله خپل موبایل له را اړولې وه - بریالی

بهرته خپل موبایل شپون ته ور کړي.

لبونی پر پونده و خر خردی «واړه را اوړه په

بشتره کښي».

موبـلـهـشـپـونـسـرـهـخـدـایـپـهـامـانـیـوـکـرـهـبـهـتـهـ
 مـوـقـرـتـهـوـخـنـوـهـهـفـهـوـرـچـیـمـوـخـومـهـخـنـدـلـیـدـیـ
 بـیـاـمـیـتـرـتـهـپـسـورـیـدـوـمـرـهـنـهـدـیـخـنـدـلـیـ
 مـاـخـوـسـتـنـبـهـتـهـرـاـوـرـسـپـدـوـپـهـبـنـارـکـبـنـیـدـبـرـالـیـ
 لـهـمـوـقـرـهـکـوـزـشـوـتـیـولـهـمـوـخـیـمـاـمـاـسـرـهـشـپـیـتـهـ
 لـاـرـوـدـاـبـلـهـوـرـخـکـوـرـتـهـسـرـهـلـاـرـوـ
 دـوـیـوـرـخـیـبـنـارـتـهـنـهـلـاـرـمـکـوـرـمـیـخـئـکـارـوـرـ
 دـرـیـمـهـوـرـخـصـالـوـجـانـکـوـرـتـهـپـسـیـرـاـغـلـیـ،ـزـهـهـمـ
 باـزـارـتـهـوـرـسـرـهـرـاـغـلـمـمـوـخـیـمـاـمـاـهـگـیـلـهـمـنـوـوـ
 مـاـهـخـیـلـهـحـالـوـرـتـهـبـیـانـکـرـمـوـخـیـمـا~مـا~دـ
 هـیـنـدـارـیـپـهـرـبـاـهـوـتـیـتـهـدـچـایـوـبـلـچـایـ
 رـاـغـلـیـمـوـبـوـخـیـنـلـیـتـوـلـهـوـرـخـمـوـپـرـبـیـالـیـوـ
 لـبـونـیـخـنـدـلـمـاـخـیـگـرـکـوـرـوـتـهـسـرـهـلـاـرـوـ
 دـشـپـیـیـوـدـمـوـقـرـسـایـکـلـوـلـادـمـوـخـیـمـا~مـا~کـوـرـتـهـ
 وـرـغـلـیـوـوـ.

سـرـیـ: "دـخـدـایـدـپـارـهـرـاـسـرـهـلـاـرـشـبـلـدـهـغـمـلـبـونـیـ
 زـوـیـمـرـیـیـارـانـخـوـکـدـیـچـیـلـهـتـاـوـلـهـدـهـسـرـهـیـ
 نـاـسـتـهـپـاـسـتـهـدـهـ؟ـ؟ـ
 مـوـخـیـعـاـعـهـ"خـبـرـخـودـیـ؟ـ؟ـ

سوي "هو خبردي- زده هغه لپوني زوي مسي ما ما
يم- نن مسي د زوي واده وو- زماله ياده وتلي
وو، لپوني ته مسي د واده ستنه وو كري- خدای
خبرله کومي خوارagli، د انا کوتي ته تللى وو
توبك يې را اخيستى دى وايسى چې "زە" كە دى نه
واي راغوبىتى پروانه وو- دازما ياران دى ولې نه
دى غوبنتى.

ترکومە وخته پوري چې زما ياران نه وي راغلي
پە والله كە يو هم دودى راخخە خورى- کوم نر
شته چې زما مخ ته و درېرىي ياسى و نىسى-
ورورە! پە عالم كېنى يې رسوا كىم- دغە ياران بە^{*}
يې رابىسى.

دستى يې بىرالى ته تىلىفون و كرەغە هم راغلى-
بىرالى لە مخە ما ما يې راپسى وو- مۇبىرىي لە
خپلو كورۇشورا واخىستو چې كەلە يې د ما ما
كورتە ورسەد و .

لپونى جانسان: چې مۇبۇلىدۇ توبك يې و غورزا وو-
پەرسىوھ پېشە و خېر خېدە داما! كارتوس خورا كىرە-

په توبک کبی کارتوس نشته- مری که یې وژنې
ایاران زنده باد.

پردوی هم لکه لمرچی را خبری خوشاله شو-
لبونی موبوله خلگو لپری پرسیو هوارخای بې کالی
کبینولو- ماما خواری په پرورتە وویل دا
مېلمانائے کالی ته راوله- دا خبره بیا په لبونی چا
منله؟

ماما خواری د لاس د مینځلو او به په څله
راوري.

لبونی چاندان: «موبدا ستاغونبی نئخورو- موبد ته
پیاز په غوریو کبی راسرة کری».

ماما یې سره کری پیاز را اړل، د دوی مو و خوره-
لبونی چاندان: «یارانو اورشی دوی به غله وهلي
وي، خپلې پوبتنې کوئ- زه به دلته یو ګری این
واچوم».

له د دوی پس راغلې ترخې چای موله ناستو
خلگو سره څینبلې په خبره مې څله د اسي شروع
وکړه- «یاره! هفه د چا خبره چې (نه دې وژلم د
پلانکي مړه اوښه دې په را لدله) دا اوس خنګه

زمانه شوه-دانجوني و گوره چي تبتهري هفه
هم له هفه سره چي بل واده يي هموي-دانور
خلگ بيا و گوره چي له بنو عزتمند و کورنيودي
له یوه او بله خايه بنهئي راولي-هفه هم یو یونه
په پنخو، لسو.

په دې کېبې يه مور، لور، خورخنگه ترلە
مالوومه شې يادا چې د پلاریس له يوي بىخى
سره ياري وە، زوي يې لور و تېتوله اوبل زوي
مورتە خلگ بىاي، و رور خورتە، پلارلورتە،
اكا ورپري تە، ترسور ترلى تە-داحم وينو هم يې
اور وو.

نن پلاني بسخه پريشي ده، نن پلاني- که پونته
پسي وکري و ايي به موبائل يسي ورسه نيولى
ورو-يا پلاني له خوره سره موبائل نيولى دي د
پلاني په زوي پسي گرخني- تول يسي هم په ستر گو
ويونهم يبي په غورو او رو”.

دا وخت به لس کمه ناست وو ما په لور بیغ
وویول چیز ری دیدی تولنې
ملايان، خانان، پیران او فقیران.

دابه تاسو بولو اور بدلی وي لیدلی که موته
دي.“

چا سرو بسوار وو چا“ هو ”“

او س چي هر چاداسي يوه کيسه اور بدلی وي
هغه به يې ودي ناستو خلگو ته کوو ”“

رفق: ستاپه دی کبني خله مقصود دی ”“

ذف ”“ يو مقصود مي نه دی - دا گورم چي خوک
ربتيا ويلاي شي کنه. اول وار زما دي.

زموري يولري قریب دی - زوي ته يې واده
وغونستو - هغه هم د خپل ورور لور چي کله يې

نجلی را واده کره، هلك ولورل که زنجلی
خپلی خونې ته را پرسپدم - که به هلك ته د

نصيحت د پاره خوک ور غلو، هلك به ويل ”زدا
نجلی خنگه و کرم - دی له سور سره ما خپل

پلار ليدلی دی ”“ هغه هلك که هر خو وخت تبر
شوله خپلی خبری نه واوبنتو. نجلی يې پربنده.

او س نوتاسو خپله خپله کيسه راته و کري ”“

يو ساده سري چي له موره لپري يو بالبنت ته
ناست وو، د چای پياله يې په لاس کبني وه پتکي

یې له سترگو پورته کري ويې خندل مندا خو
 لانىڭ دى چې نرا او بىشىدە دى - ما خوييە ناشودە
 ولىدە، بىئە لە بىئە سەرە -
 ما ورغىرىگە كىرە پېغلىي كەۋادە؟
 دى چې پېرخپلە كىرى خېرە بېنىمانە بىكارپىدو يىا
 پېغلىي -.

ئىوبىل سرى دورو! پە دى كېنىپى شرم نىشته - زە
 بە يوه كىيە درتە و كىم دىو سرى دخورزوى د
 يوچا پېرلۇرتىكان و كىرو بىامۇرە هەنە سرى تە
 ورغلۇ ورتە و مۇوپىل دېرغلۇت كارىيى دىرسە
 و كىرو اوس دا لۇر ورگىرە ددواپ بە عزىز
 خوندىي شى دخوارە پېرپۇپىل دورو دە ما پېرپىدى
 ماماھى مجبورە كوى يىس كەم غلط كارچىيى
 راسەرە و كىرو، تىرەنە بە زە ورتېرىش - ددى
 خېرى باوجود دەم مۇرە هەنە سرى تىنگ كىرى - اخىر
 هەنە سرى مىخ را وارپۇدە هلك ماما تە يىس
 ووپىل ئە ورىشە لە خورە پۇپىستە و كىرە چې زما
 لۇرىيى و زوىي تە روا دە كە ناروا - مۇرە تولو لە
 شرمە كېنىتە كەنلى تىرەنە خەنە چې را ولاپىشۇ .

یوبیل سری "یاره! که دغه حال و خود مسلمانی
در بهود رېبی".

و خنگ ته یې ناست سری وویل "خاوری مو شه
مسلمانی - مسلمانان د اسی دی - یوه ورڅ غرمه
له بناره راغلم - یو سپین بیسری کلیوال مې ولار
ووچې موبید سکول ماشومان کوزول د
وویل "مېبور مې ناروغه ده که دی ماخیگردا اکتر
ته راسره یوره، ما ورته وویل "سمده،"

ماخیگر مېلمانه راغلو اوسل هېران و م چې له
مېلمتو سره کېښم که له سپین بیسری سره ولار
شم - زله مېلمتو سره ناست و م چې دی بیا راغلی -
مېلمتو وویل "تله ور سره ولار شه - مېبور ناست یو
خپله گپه کوو، تله بهرته راشې "زه ور سره
ولارم هغه بئڅه مې داکتراته ور سره یوره - یوار
خو مې داکتر خو ترڅې اوږد لې چې "تاسو
ناروغه تر مرګه ورسو بیا یې راوړی - اوسل ور
شئ تیست یې وکړئ - وينه یې بېخی کمه
ښکاري."

موبورغلو هغه لېب اسيستېتى يى وينه پە موئىر
 كېنىپا واخىستەدا پە هغه موئىركېنىپا ناسىتە وە
 چى د سېپىن بىرىزى زۇي (د بىشىپە مېرىزە) پەر
 سكۈتىر راغلىقى وماتە يى لاس لە خولىپا
 واخىستوتىۋە د خلگۇ بىشىپە موئىركېنىپا
 گۈزۈپى.

زە حق چەران ولاروم د بىار خلگۇراتە كتل دە
 بىشىپە يو كشولە پلارىيپە پىر بلە آخىر دى روان
 شۇ بىشىپە يىپىلاراتە پېرىپېسۈدە موبورغە تىيتىت
 پېرىپېسۈدە دوى مى د خېل كورپە دروازە كېنىپا
 كۆز كىرو.

پە سەھار و خىي يىپىلار لە ماجتە زموبورتە
 راغلىقى عايفى يىپى غوبىتە د زامنوييپىن ھەم
 سلام راسىرە نىشتە چى يو چىل راسىرە كولاي شى
 كىوي يىپى.

پە ناستۇ خلگۇ كېنىپى يوبىل چا ووپەل هغە پلانى
 او پلانى دا يو گروپ وو لە نۇرۇ بىار و توپىپى
 بىشىپە راغوبىتىپى يىوه ورخ هغە پلانى خېلە بىشىپە
 دا كېتىرە راوسىتىپە، هغە د خېل گروپ ملگىرى

پر پهش شوي وو هغه ته يې ويلى وو چې "موده
يې را غوارو تو په گده وو ته چې يې را
وغواري بياخان پر واچوي" هغه که هر خو
وویل دامې کورودانه ده-تنه منل کې ده-تر
جنگه سره رسپدلي وو. په دې تول خلگ خبردي.

بله يو سري چې؛ په په کرار راته پغېدو ته هغه
سرى و گوره په کوريسي خلگ وزى نتسوزي، دې
راروان دى سوروته لارسونې کوي-په خپله د
پلانې په بئه تورشو-وماته د هغه مشر سري
خبره را په ياد شوه-دوى وايسي "له هغه مشره سره
په خلگ ناست وو، يو سري راغلى مشرته يې
وویل ته زما په کاريپه" هغه وویل "هره خبره
چې ده ووايده" که يې هر خومره خان تينګ کري
آخر مجبوره شو و يې ويل "زه تورشو يم".

دوى وايسي هغه وختدل ويل يې "سره" داتور
تول يو، ته هسي بىكاره شوي يې.
دروازه خلاصه شوه-ورور مسي د غرمسي د دوى
راوره-لبونى ولار شو اتنې يې واچاوو-ورور مسي
حېران حېران ورته كتل.

O (13)

چې وردر می لە خونى وو تو، ماد سترخوان
هوار كىرى-لىونى لاس و مىنچىل راڭلى-ما چې دىبگ
سربورتە كىرى، چەرگى بىپ يېخ كىرى وو.
لىونى چې ولیدولە خىداشىن شوبىا ولار شو-ما پېرۇغ
كىروزاشە يارە! تەخوللىونى واي خوزەدىلىونى
كىرمَ.

لىونى: خىدلل "مرى كە يې وئىنى! خىلگ خوايى
چې (پىلان ساتى دروازى بەلىويى بىدى-زەخوايم ھە
دى بېخى دروازى نوم نەاخلى).
مرى كە يې وئىنى! يوارد دېگ سربىندىرى-يۇھى گەپ
راپە ياد شو.

ماد دېگ سربىندىرى-هوارد سترخوان مى هم سە
وايا او.

لىونى: "مرى كە يې وئىنى! سىرى پېرىدە ودى گېنىڭى-
يۇھى بېرە يېخوانى داسكولە وختو كىمى راپە ياد شو
-مۇرىد يۇكلاس فېلۋەپە كوركىنى مېلمانە وو چې ھە
زماكلاس فېلۋەنە بلکە زما عىزىز ھە وو-يۇزە بل دىبار
او سېدونكى كلاس فېلۋەر سەرە مېلمانە وو چې كالى

یې د خپلودوو خونووشانه پرھواره گري هوارکېي
وو-د چوھى خورلو وروسته موبىنوي نوي تاش زد كېي
وو-موبىدرى وو، خلورم سرى نئه وو-جميل(كوربه
كلاس فبلو) كورتم لارله هي خوايى لاتىين، خېل
پلار تاش تەراوستو-موبىه پەرچىران شوچى ئەدى
سېرى تە وگورە راغلى لمزوپى سەرە ولاتىين تە ناستدى
، تاش كوي.

موبىد پلار ترمخ د تاش نوم نەشوا خىستلاي.
خىرتر د چەپە موتاش سەرە كرو بىيا يې پلار لارشۇوپىل
يې "ما لىمنىخ نەدى كېي."

د گىرمى، شېرى وي-موبىتول د باندى ناست ووبىا وىدە
شۇ-گورە پەدى كېنى خۇمرە وخت تېرىشى ووچى د
جميل د سورناري وي چې د جمیل باباتە يې
ۋىل "سېرىيە! راپورتە شە سپۇرمى ناجورە (تىدر
نېولى) دە.

پەدى وخت كېنى تىرور پە زورە زورە زورە ويل "خدايە! ئە
خودا سپۇرمى زىمۇر پە گناھ مەنىسى- گناھ گارە خو
موبىيە دە چەنگناھ كېي دە."
د جمیل پلار چې را وېش شو خېلى بىشى تە يې ورۇغ
كرو "ها بىشى اخە كىسى دە."

ه جیمل سور: سریه ارا پورته شه سپوردمی، ناجوړه ۵۵—
دوه رکعاته نفل به وکړي بل به زه چرګ و نیسم هغه به
حلال کړي۔

ه جیمل یسلاو: ور شه بخشی اکراره ویده شه۔ سپوردمی،
زمور په حد کښي نئه ده۔ د پلائکي خبلو په حد کښي
ده، له دی خبری سره یې بېغورک شو.
دا خواره بیاراغله څل زوی جمیل یې وېغاوو۔ هغه را
پورته شو۔ موری یې چرګ او چاپه راوري وو۔ هغه چرګ
حلال کړي۔ راغله پر څلې بشتره پر پوتو۔ موری یې پر یې
کړیزويه اټه ولی پر پوتو۔ دا څل ملګري وېغشه چې را
پورته شي یو دودوه رکعاته نفل به وکړي۔ پلار خو
دي هسي هم نه پورته کېږي۔

جميل: له خنداشین شو۔ موري انفل ته او د کلي
ملاصېب وکړي۔ ما خودا دی چرګ در هلال کړي۔ د
لته ما هم و خندل، جمیل ته مې وویل.
تیاره ادرخه چې پورته شو،

د مورکي، د زیده پاره زه ولار شوم۔ تر سره که بدنه
مي را واخیسته، او دس مې تازه کړي پر نفلونسو و درې دم
ـ دوی دوه حراميان په بشترو کښي پر اړه وو خندل یېـ
ـ یو دوه واره یې زه هم د لمانځه په منځ کښي
و خندولم، سلام يه مې يه وګرخاوو۔

لە دى خبىرى سەم لپۇنى بېرتسە راغلى دىستەخوان
مې ھوار كېرى-چۈدى مۇ و خورە.
بۇنى: لە دۇدى خورلۇ پىس بېرتسە ولار شو، پىركەتىي
پېنى و غەخولى.

”مىرى كە يىپى و زىنلىي! ادامتىل خودىي اورىپىدىلى دى چىي
وايىي (د نۇدى ختىي لېراوبىه كافى دى)- يىارە! كە رېتىيا
درتسە ووايم د وخت سىتپا و تجىرسى دومىرە خىلگە جور
كېرى دى چىي لە مۇپە هىسى اشارە غۇوارى خودلتە
بىدەرە ئەندە چىي چۈك پە چا اعتبار ئەشى كولاي.

د جىيل د پىلار خېرە درتە كوم چىي زىمۇرۇنىدى قىسبەم
وو-بېخى د پەر وخت زەنئۆم ورغللى- پە دى وخت كېنى
زەنئۆم دغىسى ناروغە شوم لىكە دا اوس بىا ورۇنۇدا كەتىر
تە بۇ تەل خىردا پەر دە كېيىددە.

بىل وخت مې و اورپىدو چىي ھەفە كاكا (د جىيل بابا)
ناروغە شوئى دى - زەنئۆم ور روان شوم چىي ورغلام دى
ماخىىگەرە ماجىت دپوالتە يوازىي ناست و چىي زىما تۆخ
شو، دە پىر سترگولاس و نىبۇو، زماپەلورىي كەتلى- زە
چىي ور ورسىدم و سەرە كېپىشتىم- غېرىمىي پەر و گەرخولە-
دروغېرى پە وخت كېنىي يىرىغ و پېزىندلى- لە رۇغبەرە
پىس يىپى و خىدلە زويە! زەخۇ اوس پە سترگولە بېرتسەپ يم
- اوس چىي راتە ناست يىپى هەم دى مەخ بىئەنەشىم صەھى
كولاي، اوس مې دى هەم رىغ و پېزىندلى.

- ئۇلە لېۇنى ٥٥ عبد القادر تۈجۈرم

تەئىنگ يې؟-زويه! وامي ورپدل لپۇنى شوی دى-
 او سخنگ يې؟- يو گىرى چپ ووبىا يې و خندل.
 "زويه! تەئىنگ يې لپۇنى، لپۇنى دوى دى."
 زەبە يوه كىسە درتە و كىم-زەپە لپۇزىز كىنى دېل بىر
 خاي بازگىرۇم-پە هەغە و خەتكىنىي دېياده بازگىرلىس
 روپى، وي، د سپارە (ھەغە چې آس يې دىلۇد) شل
 روپى، وي، پە هەغە و خەتكىنىي لازى پېيدا كېدى يوه يوه.
 ھەغە لازى بە زماپە خىال پە هيئى دل چالالو (ستىارتىپى)
 كېدى-د ھەغە و خەتكى سركار زەمۈرە خان دو كىمە پە يو
 كېس كىنىي نىولىي ورچىي اختيار تۈللە پولىتىكىل سەرە
 وو-كىلە چې و خان تە خېل و سور تمام شو بىا يې د قام
 پە سپىن بېرسۈرە غۇرپۇچىي تاسۇ تۈل پە يو وار و رىشى-
 دا پولتىكىل تە بە سوال و كىرى كە يې دا خىلگە راخلاص
 كىرو-خان لازى راغۇنىتىي وە، تەحصىلدار مۇبەدە وە
 نو كاران پە دى لازى كىنىي كېپنۈلۆ-لازى روانە شوە د
 هەنۋام مۇيىيۇ مشر را تۇلۇدە-بېخىي دېرخىلگە ووچىي
 دى موشر كورتە ورغلۇدە و خەتكىنىي د ماپتىيىن د
 لەئىخۇرۇو.

ستابە نو خەپ يادوى-پە هەغە و خەتكىنىي خود چا پە
 كور كىنىي دو مەلۇنىي نە وو-دا چاى ھەم دە چا، چا پە
 كور پېيدا كېدى-دە چاى ورتسە و وىيل-زەمىي د بىر
 خوشالە شوچىي پە چاى خېشلۇ بە لېراو ساشو

- ئۇلە لپۇنى ٥٥ عبد القادر تىجىرم

خیرلە روغبرە پس هغە سري لە کورا وىدە را ورىي - بىدىنى
 لېرىي مۇبىپس واراود سونە وکىرو، لەنخۇنە مۇ وکىرو -
 يو بىراتلو كېنىستو چى راپورە شو. دە ووپىل
 "خىرىگىدە! بىيا خىنگە را قىولشوي ياساست"؟
 چا بىدە ويل تەوراسە ورتە وکىرە - چا بىدە ويل تەوراسە
 ورتە وکىرە - اخىرى يو سپىن بىرىي د خان كىسىدە ورتە
 وکىرە.

دەلاس لە خولىٰ واخىستو چى خە پەر خولە ور تلىو هغە
 يىپە ويل - اخىرى خېرى يىپە دا و دىلگانو اما تپۇل عمرلاس
 چەنپىولى وو چى خادىدە! تئى يىپە ور پېپىنە كېرىي - او س
 خدای ور پېپىنە كېرىي دە، دوى دىلگان را روان دى خىر
 يىپە غوارىي - ولارپىرىئە - پە خدای كە موتر ما بالە بىلا
 پىدا كىرە - كورتە يىپە ور يۈگ كېرىي داچاي مەۋرا ورئى - د
 كلى ماشۇمانۇ تە يىپە ور كېرىي.

مۇبىپۇل ساپە ساپە را روان شو - پەلارپى تپۇل ويل "دا
 دلە خولپۇنى دى" - چاخە ويل، چاخە - خو چى دخت
 تېرىپى دوزە چى پەدىي پوهە شوم چى "هغە سري نە وو
 لېپۇنى، لېپۇنى مۇبىپ وو" بىيا يۇ كېرىي چىپنا سات وو -
 چىتا يې پەزىرغۇنى رېغ داسىي ماتە كىرە.
 د زەھىر و زەر و پە حال
 مە كېي خېر مىسانان

په دې وخت کښي ملاماجت ته راروان چې ماد
 رخصت لاس ورکړي "کاکا! د خداي په امان".
 د ټېخې د هرد شېې ستوکړو، ما خپل عذر پېش کړو
 چې رارو اندم دا کاکړي می په دې خاطرو وویله چې
 کاکا مطمئنې شي چې دی زما په خبره پوهه شوو.
د زهیرو زپو دوادی
 باد راو الوت له خواستادی
 زه چې له کاکا خڅه راروان شوم. په لاره مې تر کوره پورې د
 پوب د ستر څلوا غارې په لورې غوښې
 یو سنز د ولس زویان
پر ګوسه تل اوري باران

د بانيې د غره پرسېر
 نازک به جنګ کاوې اېکړې
 د نازک دوبې دورې دی
 سیستان سوردي که ناهیل دي
 لیانا زک پرسیستان لسوردي
 پوب بې خلاص کې که لیا اړدې
 د بنګل په مرگ خبر سو
 پوب له بیا فرنگیان ترسو

دروزی اختر راسی
سپرکی خوک په درا باسی
بنگل میر ظرف تریلی
پرسوب غردی نریدلی
پرشنکی دانور پل دی
بلیپ سپین گل بارو مل دی
پرشنکی به نه ختی
گل بارور و دله به راتلی
سی شنکی تائیه بی کنه
گل بارو سپور وی که پیاده
سپینه خولکه پیاله
پراوبوناسته بخت نامه
قامد پسری سی پر نیمی
بخت نامه مج له دری پیکی
سورد میر کی سیک زخمی
بختنامی خان دکی غازی
خود ده بی تراوس مزوونه
بختنامی سره کولا سونه
وزیر خان یای مه ورخنی
په کورم کی بوی دی دبه روی
زه بی وئیستم له تاخه

بولنه لبونی ۵۵ عبد القادر مجرم

وزرخانه امبل واخه
بازدنه یوری تر تاکه
پنی دماتی سه بوراکه
دنیلی کولمی د پری کې
بازه لاتدی رسالې کې
بانجی مړکي جنو کېښه
ملخی سه وره دروازې له

میمی تول که خیل هلکان
دویم کارتوس ورکی شیرجان
تریم کی د بوب ترمیان
دمج پائیں له وری شیرجان
د شیرجان د پائیں تاره
خواره سوی زرینې زایه
مامه جانه نه راخې
یاغی خنگل مامتی سوی
دنواب پرخنگ به تلې
ډنگره نیم سندر خیل وي
شین موټر په رود به تلې
شهزاده غررو نړبدي
بوب له راله پر نامه

انگرېزیای غوارم شهزاده
نه پرونگ سته نه پرکور
پرکمده روند زرغونی یور
په گرنگ راوختم
د بوب په دیدنه مړیدم
دعوه ګیرد کښنۍ غلي
بوب کلاسیف الله لوالي
یواختو بل شېر علی
دواړه مضبوط مرګیان دی
اخو مړ شېرک بندی
پسر بوب لاری بې پرو **خی**
سپنۍ خولې ژړ چارګلان
رالې بوبې د خراسان
راکوي به خوله ضرور
نه بې د بوب د نواب لور
يونځنگرد میا سخی دی
بل په بوب کې د لونې دی

له دي غارو پس چې راپورته شو. ستر ګې يې له او بشکو
ډکې دې.

ټسو: "صری که یې وژنې اکاش اچې دوی له دا سی
پاکو میئنو سره بې انصافی لامه واي کړي."

تولنه لبونې ۵۵ عبدالقادر مجرم

ستابد **ا** خیال وی چې دی خود سنرخبل دی زة
 سنرخبل نهيم خود سنرخبل سیمه يم.
 دوی واي **ی** سوخت د یوبل خبل سری دا غاره خود د
 سنرخبل له خولې اور پدلي وه
 یو سنرzed ولس زویان
 پر گوسه تل اوري باران
 دی چې له هغه روان شوي و په لاره یې څو واره دا
 غاره په لوپر یغ پورته کړه
 یو سنرzed ولس زامن
 پر گوسه تل باران ور ګي
 څو څو واره به یې وویله، نه سره سمپده۔ **ا** خیر یې وویله
 "هغه سنرخبل ماما خه و په یله چې د **ا** سې خوند به یې
 پې و کړو۔"
 په دې وخت کښي دروازه خلاصه شوه۔ هغه ترکۍ، نرسه
 د ننه راغله، دی چوب شو.

(14)

نرسه چې ووته نو ما ورته ويل^{ياره} هغه خپله
کيسه راته وکره . تا کيسه په بله خوا بولنه . دا غاري
ماري، سترخپلی دا بیا چیش دي . هغه ستا د لپونی
جانان کيسه .

لبوون: "مری که یې وزنې ! دا دی نسه وکرو . هغه خو می
بېخی له ياده وتلې وه . پرکوم خای پاشه شوه؟"
ساکيسه ور په ياد کړه .

لبوون: "مری که یې وزنې ! که زه پر بله خوا تلم . راګر خوده
می خود رته معلوم یم چې په بجو کښې یې نئهیه."

لبوون جانان: "مری که یې وزنې ! یو ورخ بریال د موخي
ماما دوکان له راغلې ويل یې "ماما ! دېردېغت مو کړي
دي . خوبنې دی نئه د چې په سبل لار شو . زموږ پا درې چې
له پنار خخه یو خو کلومېټره لري ده هغه به هم ووینو . یو
به چکر شي بل به لې و خاندو . هغه د شپون مېموري به هم
په نسه (ایل سی ډی) کښې در بشکاره کرم . ما خو خپله
کتلې ده خو غواړم چې تاسو یې هم وګوری ."

تولنه لپونی ۵۵ عبدالقادر مجرم

تولو ور سره خوب شد که.

بنه ولار ماخیک بربالی را غلی - موبور سره روان شو چې
 تر بنار وو تو، شا و خوا شینگشتی خوره وه - تازه تازه
 هوا، سرک د باغونو په منځ کښی تهر شوی وو - بربالی
 موږ سمد سکو (کیشپ) په قدم روان کړي وو، نهاد سوی
 په قدم د سرک له ایخ سره د اوپول بشتی بېهدلی - د اوپو
 شورهار د موږ په ریغ کښی هم اور بدلت کېدو - خای خای
 به نسخی پر تالاب ناستی وي چې موږ به یې په نظر شونو
 ژرژر به یې د خپل پیروني خاک و نبیو.
 هر خای چې به ماشومان ولار وو، چا به لاسونه
 نهورول، چا به د موږ د تېر بدلو په وخت کښی ناري را
 پسی وهلې - لپونی جانان به تر د بړه پوری تر شا پسی کتل
 . موږ به پر لپونی جانان خندل - لپونی جانان او ماما به
 موږ د ومره و خندولو چې پر شو به مو درد شو.
 په تلو تلو کښی بربالی موږ بشی ایخ ته پر یوه کچه لاره
 و ګرخاو. دغه سرک که خڅه هم کچه وو خو د غل یې هم پر
 هوار کړي وو. د وره یې نه کوله
 له دی خای خڅه د بربالی باغ شروع شو. په باغ کښی یې
 د سرک له یوه او بله اړخه د پر بشایسته ګلونه یېنی وو چې

خنگه راکبته شو، د گلونو بنایسته خوشبویی داسی
بنایسته خای چې تیار پارک وو، د گلونو په منځ کښې
چمن وو، بالبستان پکښې پرانه وو، موبه هم هله
کښېستو، د دوی کښې (بزگر) چای راورلې، بیکوتونه
او بادام هم ورسه وو.

لپ وخت پس د بریالی پلار هم په باغ کښې تللى وو چې
راغلی یوار بې لاد موټر په خوا د تلو هڅه وکړه، بهره
راوګر خېدو، خدای شتې زډ پربشانه شوم چې د غه بیا
خنگه د لته راغلی دي؟

د ډټر اراسپېدو له مخه خندل، له موبه تولو سره بې روغبر
وکړي ویل بې تزړه خومی غواړي چې ستاسو په شان لټي
وکړم خوڅه وکړم، یو وخت تهربه د بل زموږ لوي اجازه نه
راکوي، ستاسو لپوښتوب او لټي بېخې د پرخوند راکوي.
خود خپلو له وجې نه شم در سره کښېستای بیا به واي
چې دی هم لپوښنې دي.

دا بریال د ہر بې لاري هلك وو، هغه هم د ډټ قصور نه
دي، قصور زموږ دی، موبه خپل ماشومان د علاقې له
عامو خلکو سره نه پرېږد وو، د دوی تربیت د اسي وشي چې
بیا زموږ له اختيار څخه هم وزړي.

بولنه لپوښنې ده عبدالقادر مجرم

بریالی چې له کومه وخته ستاسو سره ملګری شوي
دی، له هغه ورځې بې بیا دا سی حرکت نه دی کړي چې زه
يا بې مور په خفه شو. یو سهار وختی راپورته کېږي
لمونځ په جمع کوي. سبق له پروخت خي او پروخت راخې
. هان خودا خپل تربونه او همزولی خینې ناراضه دی.
ورته وايې "الهونيان او لغريان خڅه کوي"؟
خو دی بې دا سی خواب وکړي چې هغه په خان حبران
کړي.".

ما پوبنسته خینې وکړه.

"حاجي صېب! دا ولی تاسو خپل ماشومان له عامو
خلکو سره نه پرېږدي؟".

هاهي صېب: "زویه! بس خپل غرور مو په غارو کښي
لوېدلې دی. نور خټه دی."

د بریالی پلار ويل تاسو خپل مجلس وکړي. زه خم. موره
رخصت ور کړي.

موږ بېرته راغلو خپله ګپه مو شروع کړه. لهونو او موځي
ماما بشه و خندولو، په دی وخت کښي د بریالی دوی کشي
(بزگر) شنې چای راوړي. موږ چای خیښلې نو ما له
بریالی خڅه و پوبنست.

”بریالیه! په تاسو کښې دا پېښي ولی نه کېږي؟“

بریالو: ”یاره! د ېړ چالاکه بې، نه بیا اوس له ما انترو یو
اخلي، خه ستاخوبنده ده!

په اصل کښې خبره دا ده چې موره خپلې پېښي خای پر
خای حل کړو، ستاسو رنګه خونه یو چې یو را شې
وايی ”پلانکي حق نه را کوي بل راشي پلانۍ تاحده دي.“
هلكه خوله پلانکي سره په یو بل چا حساب وکړه، موره
ته د څه پاره راخي، موره خوله خدا یه دا غواړو چې یو
څوک راشي بیا بې نوموره ته را پرېږده، ویې خندل.

”یاره! تر دی پوري یوه خبره را په یادشو، یوه ورځ د ېړ
خلک را ټول شوي وو باباته مې راغلو، یو دوو کسانو یو
بل ته د درسي کولو ستوکړو، اخري یوه قسم وکړو هغه بل
وینا شروع کړه.“

د هغه په وینا کښې کله یو وروغورزه کله بل دبل په هغه
کښې، چا به ویل ”پلانکي او پلانکي ستاسو مخالف
دي، چا او چا به بل په ګوته کړو.“ یوسري چې تراخره
چوب ناست وو.

بابا هغه ته وویل ”پلانکي، نه بې په زوره راویستلی بې.
که تا دوی راویستلی دي؟“

هغه سري يوه گري، چوب ناست وو بيايې ويل "مشره" كه
ربتىا درته ووايم راغلى خو پەدى وو چې لە تاسە پەرىو
خۇ قومى خبرو وېغىرولپكەن خلگۇ خبرە خە بلى خوانە
بوتلە.

زە بە خە داسى خبرە درته وکىم. تە داسى وکەر چې دا
سادە خې پەر اولس چې پوندى يې چاودلى وي، بېرىي يې لە¹
خاورۇ دكىي دى، داد خان كەر، پە خدای كەدە دەنيا يو
طاقتەم خواب وکرى.

بېرىالي وو ييل يارە داخىرى پېرىپەدى لە دغۇ خبرو زە كور
تنگ يە، ماماتە يو شۇ گېپى لەو كەر داسى بىشە خوند يې
وکى.

ما هم خان لېر تكىيە كرى. ماماد شاه بەرامد پەنكىل شروع
كىرى. دەۋەدى خورلۇ تروختە پورى نكىل شروع وو. شاه
بەرام يې دومرە غەت كىرى وو چې پورە بشار بە يې پەر اوپە
را اخىستى وو چې پەنكىل كېنى بە دەندە خاي راغلى،
لىونى جانان بەپورتە شو، پەر پوندە بە خىرچىدە. اتىن بە يې
شروع كەر پەدى وخت كېنى دەۋەدى راغلە.
دەۋەدى خورلۇ پس بېرىالي (ايل سى دى) خونى تە راپرلە
سمە يې كىلە.

د شپانه مېموري بېي ور واچوله . د شپانه په مېموري
 کېنې د کوچبوي نجونو د اسي عکسونه وو (بوي بىڭىي به
 مېږي لوېشلى بلىي به د او بوي گودي را اخىستى وو بلىي به
 د ودى پخوله . د رەمو د غەۋە پە سر کېنې د مېږي او وۇر
 ورىيە د رەمو عکسونه، او بشان او خەۋە پە كەدو بار، پە سر
 کېنې بېي چىغان او واپە ورىي، واپە ماشومان . د شپون لە¹
 يوې د ھېرى بىناسىتى نجلى، سره گەد عکسونه . د شپون د
 شىلى، بېل بېل بىغۇنە خو يۈدۈي داسىي و پەدیوگانى چې
 بېخىي د كەتلۇنە ئۆي) موبىل ورتە حېزان د رىيان شو.
بۇ عالىقى: تە دا غەزىيان و گورە پە موبایل ھەرنگە عکسونه
 باسىي . و پەدیوگانى جورۇي . د دوى خودا خىال دى چې
 بل خوک بېي نەشى لىدلەي، كەله چې موبایل د موبایلۇنو
 دوكان تە يوسىي، هەغە بېي گىرددە مېموري پە خېل كېپىۋەر
 کېنې كېنىپەدى بىيا بېي نو پە بىسو خلگۇ تە پە موبایلۇنو
 کېنې د راچوي .

دە خوار خولا پە دەي ھەم نە دە خېر چې مېموري رىكۈر
 كېرىي ھەم . دا تېزە دنیا، مىرى لە قىبرۇنۇ را باسىي
 يعنى د يلىيت شوي مېموري رىكۈر كولاي شىي .

په دې وخت کېتې د مابنام ډوډي او ترکۍ شرسه یو خای
سره راګلوا ډوډي، له خويړو پس بې خڅه ویلو لپونی
جانان ولارې شو پر کېت وغڅېدو، ما هم او دس او لصونځ
وکړو ویده شوم.

(15)

په هسپتال کبئی مو د بري شپي وشوي .
سهار وختي ور خلاص شو زما كشر ورور
روغاناني راوري، كومي چي ادي زماد پاره ورکري
وي .لپونى هم را و بش شو زه پوهبد چي زمود
خبري اوري

لپونى: "مرى كه يې وژني اد ادي د لاس روغاناني
دي .ترادي قريان شم .خومه بې مفاده مينه يې ده .
له هسپتاله خخه چي رخته دوله ادي سره به
ويتنو .بختور يې چي سوردي ژوندي ده او هم دي
گرانوي ."

هر وخت چي به چاي، دودي ياد خورلوبالشى
را غلى لپونى به اين شروع كري خندل به يې خوبه
دي ورخ به يې يو خل ماته بيا زما ورورتە بىياد
روغانى .په خوا حبران حبران كتل بىاد اسي وج
شولكە بت .تر سترگو يې او بىكى را روانى شوي .
داسي بىكار بدولكە په سوچونو كبئي چي؛ و ب
وي .زه په دې پريشانه دم ما ديل بې هو بىنه ئاشي ."

ورورته می رخصت ورکری، زده لبونی خنگ ته
ورغلم ورسره کنبینستم . په خپل دوسمال می
اوینکی ور پاکولی . ده می لاس ونیو، په اشاره یسی
منع کرم زما پر لاس یسی خپل دواوه لاسونه و گرخول
- بنه ترد پره پوری یسی و ژرل بیارا کبته شو . په چه
خوله سره یسی رو غانی له جای سره و خورپی .
ما یسی هم خاموشی نه ماتوله چی له جای خخه
فارغه شو، ماته یسی په چېر خپر کتل . بیودم یسی
و خندل .

”مری که یسی و ژنی انن کیسه نه غواری؟“

ماورته و خندل .

”ولی نه.“

لبونی: ”مری که یسی و ژنی ! ورورکه ! یو ورڅه ،
صالوا ولبونی جانان د موخي ماما تري ته ورغلو .
هغه ماستر (کوم چې شاعروو) موږ چې کورته
ورغلی وو . هغه کیسه دی په ياد ده؟“

زه: ”هو ولی نه؟ تکي په تکي می ياده ده.“

لبونی: ”مری که یسی و ژنی ! بیا خونو هېرد کار سری
یسی نو چې د موخي ماما تري ته ورغلو .

ماستير بندوال ناست وو اخبار يې مخته خوروو-
 موږ هم د ده وختنگ ته کښنستو . د روغبره پس
 ده هم اخبار سره تبول کړو- چای راغلې . ماما هوتلي
 ته وویل
 ”دوي چائينيکې نوري راوره . ته نه ويئې چې لپونو
 راغلې دی“
 هوتل والاهم و خندل روان شو.
 یو موټر سايكل چې یو خوانکي هلك پر سپور
 وو، موټر سايكل یې له لپوني سره نزو دي تېر کړي .
 لپوني را تولوت، ويې وېرولی . د موخي ماما بروش
 یې په هلك پسي ور خنا کړي . هلك یې په خجنه
 کښې وویشتني .
 هلك بېرته را غبرګ شو چې خټه به یې وویل پر
 ماستير يې سترګې ولګبدې . هېڅ یې نه وویل .
 بندوال صېب ور ته وویل
 ”زویه سری خيال کوي . موټر سايكل دې، که
 سايكل، که موټر په پام یې چلوی .“
 هلك په اصل کښې د ماستير صېب شاګرد وو خکه
 یې له ماستير او لپوني څخه معافي وغونته .

ما سوچ و کری چې "اوسم په تولنه کښې د استاد او شاعر قدر شته . که ماستران او شاعران خپله ذمه واري په صحې مانا پوره کري . په تولنه بشة اشر لوپدلاي شي".

هغه هلک هوتيل والا ته زموږ د چای رو پسي هم ور کړي وي نوبندوال ويل "تردي هلک پوري یوه کيسه درته کوم .

خوانان پېغلي تېبنتوي . تئه په دي خبر یې چې په دي کښې داسي هم شته چې خور او ورور کېږي . دا خواران په دې نه دې خبر چې زماد مور ددي له پلار سره ياري وه ساد دې د پلار زما له صوره سره ياري وه او بل داسي هم شته چې د بل د بنګلې او موټير عکونه ورنیکاره کري نجلۍ تېر باسي چې ورسره و تېبنتېږي . هغه د بل په خونو کښې په سوال د ژوند شپې او ورځې تېره وي .

داسي هم شوي دي ياري د یوہ ورسره وي کله چې د تېبنتې وارشي بل ورولېږي . په شې کښې د بل ترکوره سره لارشي . د بل په کور

کښې چې په رنا کښې سره ووینې نو نجلی، حقه
حبرانه کښېني ياله هلک سره یووي نجلی قول
کړي وي ور سره و تېټېږي بله . دا خوبنکاره خبره
ده چې دا سپړی دی کنه نجلی لاه عېبه ته دی
خلاصه.

لېونې: "مرې که یې وړنې ادرخه چې خود بر
ناوخته دی" بندوال ماما ته ویل
ته به را سره خې . دا لېونې یو پېرته بیا یو ما
پېړنې . ته به ورته ووا یې چې دا مې وروردي ـ
ماما ور سره خوبنې کړه .
موږ هم را ولاړ شو ـ ماستر له مخه شو موږ
ورېسې . په تلو تلو کښې یو سرای ته وردتنه
شوـ دیوی خونې و مخته خوبنې او نارینه ناست
ووـ موږ هم

ددی خونې و مخته کښې نستو . یو یو دته ور تلوـ
موږ د خپل وار په انتظار کښې ناست ووـ دی
تداري ته موکتل چې یو خوان او یوه بسخه به
راغلو هغه خالی خونې ته به تېرشوـ نور چې به
راغلو هغه بلې خونې ته به تېرشوـ یو وخت به

دوري ووبیا به را وو تول . نور به هغې خونې ته
ورغلو.

دا يودوه نه وولکه خومره چې د خونو شمېر د ېر
وو دومره هم د دې بسخواو خوانو شمېر وو.
ذه چې لبندواله مې په قصد پوښته وکړه.
”ياره! په دې نورو خونو کښې هم پیران ناست
دي؟“

پندوال: ”وروره! دا پيرنئه دی . دا یو تګ دی د دې
پير په بهانه د بشار نرا او بسخې راخېي ملاقاتونه
سره کوي، خپل مطلب تر سره کوي.“

ذه: ”نودا پير په دې بدنه وري؟“

پندوال: ”ياره! یو خوتۀ خان نه پوه کوي . سر خلاص
کړه یاره!“

څه وخت پس زموږ وار راغلی کله چې خونې ته
ورغلو . په خونه کښې یو سپین پيری گردې سرې
ناست وو چې مخ ته یې یو وروکۍ تېبل، پره غه
سر بېره سپین کاغذونه، قلم او دوات پراته وو ،
موږ کښېستو.

پېړ: ”دا موځه دي؟“

مۇھىم ماما: "ورور مىدى."

پىرلپۇنى تەوكىتل. "عجىب خىلگ ياستىچى قىرىپ تەمرىگە ورسوی يابىي تىۋىپ بىبايى راولى." دە: "اخوندزادە صىپ اوسىبە خدای كوي تە بە كوي."

پىر: "اوسبە دكلوشۇ ناروغە پە يوه ورخ راباندى جورۇي، كە نە شوجور تە يېي بل ملا ياداكتىر تە ورىي .پە ما پىسى بە دېغېرىپى چىدى سىرىي دم او تاۋىزىيوا كارئە كوي."

مۇھىم ماما: "اخوندزادە صىپ! بله خواتە نە خم .پىر دېر و وگر خېدم فائىدە يېي نە كىرە وە . اوسبە خدای كوي تە بە كوي."

دە چىدىلىپۇنى لاس پىر هفو سېيتۈكاغذۇنو بىر سېرە كېنىپۇدى، پە قالمىيى سوکە سوکە وتكاواو. ولېكە دە ناروغىي.

ھەنە كاغذ يېي لە ھەنە نورورا بېل كېرە .پە خېل لاس كېنى يېي نىولى وو .ماماتە يېي باكس پە لاس كېي وركرۇ، يوه تېلىي ووه، تىرىدى كاغذ لاندى يېي وگرخۇو .ママ چىتىر كاغذ لاندى تېلىي.

گرخوله چې کله پرکاغذ توری بسکاره شو . زماد
زړه ترک شو، ووپرېدم.
په زړه کښې را و ګرڅدو چې رشتیاته سره
و درېدو.
پېر و خندل.

په: په دی سېي تعويزونه شوي دي . اوں به که
خیر وود غوښې هډ راکوي.
هاما: «خود یې در کوم . دی خدای را جور کړي .
يو خښت تعويزېږي ور کړو .
په: دا اخلمه . خدای به یې جور کړي . پوځ تعويز
به که خیروو، هغه ورځ در کوم چې غوښې دی را
ویستو .

چې را ووتو سل روپې مو پر هغه تېبل
کښښودي
په په ترڅه لهجه وویل.
» اکترته چې ورشئ هم فیس ور کوئ، هم د زرو
روپو دوا اخلن . که وارد شکرانې شي بیا سل
روپې بدی .

موږ را ووتو په لاري موله بندوال څخه د کاغذ
پښته وکړه.

بندوال: کاغذ یې په شیدول یکلۍ دی یاد پیاز په
اوپو. دا د مره کيسه نه ده.

لبونی: "صری که یې وزنې ادا بشی او س تولې د
عزت منو کورنيو وي؟"

بندوال: "نه خینې هله بشی دي چې زه دی او س
ورولم."

زه: "چېري خو؟ څنګه ورخو؟"

بندوال: "هغونګړو ته."

لبونی جانان: "صری که یې وزنې اخنګه ورخو چې
نه دوی صوب پېړنې نه موږ دوی پېړنو."

بندوال ماسټر: "نه بې غمه شه، ما پرون لایوہ ته
روپی ورکړي. دی مې پوه کړ. ناسو هسي په ما
پسې راخع."

ماستړ روان، موږ وریسې شو چې جونګړو ته
ورسپدو، یو تورکی خوان ولار وو. خیرنې خولی
یې په سروه، دی له مخه موږ وریسې شو په
جونګړو کېښې روان وو، خادرونه موږ سرو

تولنه لپونی ۵۵ عبد القادر مجرم

اچولی ووچی په یوه جونگره کنې مودوده د
بئار بئه مشهوره کسان په سترگو شو چې تر هغه
تېر شو، د دوى جونگړي ته وردنه شو- موبه
کښې نستو هغه خوان پرڅله موریغ وکړ.
موري: هغه واړگۍ چېري ده. ورته وواړه چې
چای پخې کړي.“

ماته یې خوند نه را کاۋه-ربستيا خبره ووچې هم
شرصدم، هم وېریدم نومې بندوال صېب ته سوکه
وویل چې ”چای خڅه کوو خو“.

بندوال: ته صبر وکړه. زه په چل چل کنې خپلې
پوښتنې خینې کوم. غواړم چې تاسې دا هرڅه په
څلې هم ووينې همېي واړري.“

پنځلس، شل مینټه پس یوه بنایسته نجلی، تک
سپین اشکي، او بدې زلفې، تور کاکل یې په سپین
مخ خور وور، واړه غابېونه، دنګهونه داسي
بنایست چې ما په خپل ژوندنه وولیدلې. بشکلې
جامې داسي بسکارې دوچې دا هرڅه زموږ د پاره
شوې وي. چای یې راته کښې نستو دی، واړه یې

و خنسل . هغه خوان کوم چې یې مسوب راوستي
وو، هغه ورته ويل.

”واوري ادغه دي هغه خوانان ما چې پرون درته
ويلىي وو.“

بندوال: ”تورکي خوان ته) واوري گي. دي خەدە؟“

خوان: ”کور ودانه مې دد.“

زەھىران شوم چې خدايە! تەدا تورکي اودا
پايىتەن سخە . دي حېراتىيامجۇرە كرم نۇ مې
ورته وو يىل چې ”واورەلم كومە خايىدە او خوکە
دد؟“

خوان: ”واورە زىماد اكالور دد.“

دي خېرىي لا پې سورە جېنىڭە كېدىاي
شى سورىيې تورە، پلارىيې بې خولە بىا خىنگە دە
واوري جۇر اورنگىلە دوى خەبېل دى . زەلا پە
دي سوچ كېنىي وم چې دواوري مېرىءا او سور ووتۇ
و يىل يې چې ”ناسى لە واوري سەرەگپە و كىرىئ، مسوب
گىرىي پىس راخو“ زىما زىدە لە توبونوشو چې دا بىا
كومە معاملە دد.

واوري پېرىنى لە سەرە كېنىتە كاۋو، بندوال ورته ويل.

”واوري اتكري پرس سرم كره . موبهده نيت خلگنه يو، نه دلته تاله ددي د پاره را غلي يو چي تاته په سپك نظر و گورو . موبه يواخي له تا سره په دي نيت وينو چي له تا خخه يو خو پوشتنې وکرو . له دی خبری سره د واوري پر مخد خوشالي رناله ورایه بىكار پدده .

دلته زه هم مطمئنه شوم او بندال پوبنته خينسي وکره . ”واوري ادا خلگ چي دلته راخي، په دې کېنى ستا خوبه موجوده وي؟“

واوره: ”نه زما خوبه نه وي . دوي پرس موبه پېسى اخلي، خپله هېيخ کارنه کوي . دلته خلگ راولي . اوستا ويل چي موبه داسي خلگنه يو، زه د پره خوشاله شوم . دا اول واردی چي دي جونگکري ته اوول وارداسي خلگ را غلو چي هفه داسي نه کوي .“

ذه: ”واوري ايوه پوبنته کوم، شرمهيم هم . داتهولي له دوي خخه په رنگ جلايي .“

واوره: ”دلته خورنگكارنگ خلگ راخي نوز موبه اولادونه خوبه خامخارنگ وي .“

دواوري مهريه دغراوکر چي ژركوي. ترمانامه
پوري قول خومي نه و سره کري، سورمهانه
raglu.

زه: "دواوري د دي دوو خبر ولا ژر ژر خواب را که".
واوره: "لکه ختگه؟".

زه: "يوهدا چي تاسودا نه غواري چي له يوبه عزت
مند سره واده و کري".

بلهدا چي دلتمدا خلگ راهي. پهدي کبني و تاته
دادرك درکوي چي داخود هفه سري و روريا
زوی نه دی چي پرون يا هفه بله و رخ راغلى وو".

واوره: "د عزت ژوند به ولي خوند نه را کوي خودا
خپل خاندان نهشم پر بینو دلای".

بلهدا چي زموږ له دی سره کارن شته چي دادجا
زوی يا وروردی خودا کومي روپي چي پر موره
اخیستل کې پي، دا هم زموږ په نهنده دی. دادوي
پر کرکانو او چرسو ورکوي".

زه: "دواوري! ستايي کورودان چي سوره ده دی پاك
خوابونه راکرو او په موره دي باور و کري چي موره
دا د دي د پاره نه کو و چي ستا سوتوهين و کرو

یامو عزتونه و اخلو . دا صرف او صرف د تولنې
داصلاح د پاره کوو چې له تاسو سره ولی دا سی
کېږي؟

موبه هم خپل سرونه پست کړو چې راوو تو، راغلي
مېلمانه هم دا سی خلگ وو چې خان یې؛ پر صفا
صفا کاواو.

لبونو جانان: ”مری که یې وزنې! لسمه ورڅ
ماخیکر به زمود هوتيل ته راشئ، زما مېلمانه
یاست.“

زه: ”ستاسو هوتيل چېيري دي؟“

لبونو جانان: ”مری که یې وزنې! هغه او له ورڅ چې
پکښې ناستوم، تا پېړندل، هغه چوله چې
کوي زمامشـر وروردي. دا چائينکې چې وري
زمود تر تولو کـش وروردي. اوـس د الله پـه امان.“

هـوـدـوـرـخـهـ پـرـخـدـایـ موـسـاـپـارـیـ یـېـ.

پـهـدـیـ وـخـتـکـښـېـ بـیـاـدـوـراـزـهـ خـلاـصـهـ شـوـهـ،ـ هـغـهـ
ترـسـهـ دـتـهـ رـاـغـلـهـ،ـ لـیـوـنـیـ اـتـنـیـ وـاـچـاوـوـلـهـ اـتـنـهـ پـسـ زـهـ
اوـنـرـسـهـ دـوـارـهـ رـاـوـوـتـوـ،ـ

(16)

لپونی: "مری که یې وڙنې! په تاکلي ورڅ هوتيل ته سره راغلو.

لپونی جانان: بندو وال ماستر هم راغونتی وو-تول به هغه موږ کښې سپاره شو چې لپونی په کړایه نیولی وو چې له نباره وو تو، موږ د بسته ته وکړ خدو، په شکو او پوټیانو کښې روان وو چې کله موږ درې د موږ را کوز شو.

ماجت موولیدی چې د لپونی وکور ته د پېښځدي وو- ملا د ماجت شاته د محراب وڅنګ ته ولار وو، په غور د کښې یې گوتې نیولي وي اذان یې کاوو".

لپونی جانان: "مری که یې وڙنې اماجت ته خى که لمنځونه کور کوو".

هاړو: "کور لموځخ زډ در کوم".
د میلمنو خونې ته د تنه شو د په غښه خونه وه چار په ره نالی هواري وي، یا بشتونه پراتمه وو-دری خلور الماري چې له کتابونو د کې وي- موږ لمنځونه وکړو- د کلې سپین رسري او خوانان هم له مولوی صبې سره لس دولس وو چې راغلو- موږ ورولار شو په لاس موږ چېل وار له هر چا سره رو غږرو وکړ چې موږ به رته

تولنه لپونی ۵۵ عبدالقادر مجرم

کېپىنتو، دلاس مينىخلو اوپه هم راغلىپ - دسترخوان
ھوارشود بىورووا كاسىپ راغلىپ، ورسره نىپى تورى او
سېپىتىپ غۇنىشىپ هم راغلىپ - دوهى خورول شوھ ملاھىپ
دعا و كىرە دسترخوان تۈل شو.

يۇھ سېپىن سرىپ (لبونى جانان تى لاس نى يولى راوسىتە)
د يوبىل سېپىن بىرىپى و خىڭ تە يىپى كېپىنولە - مۇبىلە
ھەفي مۇركى، سره روغبر و كىرى چىپى كەلە لە روغبرە پىس
چىتىيا خورە شوھ.

لبونى جانان: چىتىيا پە دىپ دۈل ماتە كىرە.
”مەري كە يىپى و ئۇنى ! دازما مۇرۇدە چىپە تۈل كلىي
كېپىپە بىپى شەرمەت رۇرۇش شەھەرە دە - مۇبىز و زۇنە د بىپى
شەرمىپە زامنۇ مشەھەرە يۇ - دازمۇرۇ مۇركومە بىپى
شەرمىپە كىرى دە - داخوبە پە اخىرە كېپى درتە و وايم او
كە رېتىياد رتە و وايم زە دى بىپى شەرمىپە مۇرۇدى كار
تە مەجبۇرە كىم ياكەھىپى و رەخىپى چىپى د يۈچا جۇڭى، اور
اخىستى وو - چاخاوري پىر غۇرخۇلىپ، چا اوپە - بىخۇ
چىغىپە و هللىپى چىپى د شېپۇر مياشتۇ ماشوم د تە پاتە دى -
خىڭ دېرولار وو خۇڭۇك د اورا و هەقۇ كارتۇسولە
و بىرى د تە نە ورتلۇ (كۆم چىپە صندوق كېپىپەتە
وو) - ماتوكىل كىرى پىتو (خادر) مى پىرخان راتا و كىرو -
خۇبالتى اوپە مىي پىرخان توبىي كىرى، پە بسم الله سره
وردىتە شوم - ھەنە د شېپۇر مياشتۇ ماشوم مىي رۇغ
تۈلە لبونى ٥٥ عبدالقادر مجۇم

رمب ترا اور راویستو چې کله هغه ماشوم مور په غېر
کښې ونیو.

زه کښې نتم د دغې جو ګې، په اور کښې وماته ټول
پېشون بسکار په د او د ماشوم یې نوی نسل-دا چې
په ټولنه کښې می خان لپونی کړو، سبب یې دا وو چې
له هغې ورخې دا ټولنه وماته هغه جو ګې، بسکار په د
نوی نسل هغه ماشوم او دا کاربې له لپونتوبه کې دو
هم نه-نن که زه د کلو په لپونتوب کښې روغ سرکور ته
راغلی یم- هغه د دی دوو کسانو برکت او مرسته وه
چې نن یې زه د احسان بد لئل لرم- تشن په شکریه یې
عذر کوم- دا هغه کسان دی چې نه ستري کبدون کي دی
- دی دوو کسانو له ما سره په دی کار کښې د پري
ستري یوري او د پري بدی بدی خبری یې و خفختلي.
دی دوو کسانو ته نه ما خواست کري دی، نه مي خه
معاوضه ور کري ده- کله چې زه په لپونتوب کښې دی
دوو کسانو و پېړندل نوزما یقين شو چې په ټولنه
کښې سري شته، اعتبار نشتله- خير را به شو بشخوته-
له هر چا چې مو پوښته وکړه یا یې او س له تاسو کوم
چې بشخه شئده؟ هغه به ووایي چې " بشخه د پره عاجزه
مور، خور او لورده". دا هر یو درسره مني-
که ور ته ووایي نن موبه دا درې کسان له تاسو دا
پوښته کو وو چې له هغه عاجزو او مظلوم مو سره
ټولنه لپونی ۵۵ عبد القادر مجرم

بدکبری- ظلم او جبر و رسه کبری- خلگ بی پیرا سی-
 پنځة پنځة یوی پنځی ته ورخی- په عکونو او
 و پدیو ګانو یسید نبار دو ګاندaran کارو بار کوي- تول
 په خبر یو- نن نه خان شته، نه ملا، نه ملک، نه پیر، نه
 فقیر چې را پورته شي چې دا ولی کیږي.
 ستاسو به یاد وي چې کله دله جنګ راغلی- د جهاد په
 نوم چندی کې دلپی چې مسلمانی خوندي مسری-
 مسلمانی مندي سرتوري شوي.
 نن هغه خلگ چيري دي چې راشی وي پی گوری- داخو
 هغه خوندي، مندي نه دی چې د جوماتونو په دروازو
 کښي ناستې دي خيراتونه غواړي- دا هغه دي که نوري
 چې بله زه د بلې ژی او بل مذهب نه کوم- انسانیت خبره
 بېخی نه کوم.
 دا د هغو مسلمانو مجاهد یتو خوندي او مندي دي چې
 نن په لخو پنسوز ما او ستا په بازارونو کښي خيراتونه
 غواړي”.
 دلته یې سترګې له اختياره ووټې- سريې کښه کرو-
 څه وخت پس یې له او بشکې د کې سترګې را او پولې.
 بسوني جانسان: ”نه دي بدېخته قام ته و ګوره- پنځه یې
 داکنړه، استازه نه ده خوبنې- سوال دي کوي، سوال ګره
 پروانه لاری- په دې وخت کښې پېړ، ملا، فقیر، خان او
 خوار تولو سترګې پتې کري دي- دا بېخنډه وينې- ولې
 ټولنه لېونې ۵۵ عبدالقادر مجرم

که یې ولیده بیا خو یې ذمه واري جور یې چې د دې
خواري پنهنچې سره هرسته وکړي".
بیا یې لکه ماشوم په چیغو چیغو وژړل چې کله یې
اوښکې پاکې کړي.

بلونې جانان: "یوبله خبره- نن مې د اخبره په غورواورئ
-که نن د یو خوکسانود لونو او خوندو عکسونه په یو
او بلد وکان کېنې خڅېپې یا یې ګوري- ته پروانه په
کوي، زه پروانه په کوم شو سبازما او ستاواردي- په
خدای که خانه ته پاته شې یا ملاته- که چېري پسخده
چېل حق غوبنسته کوي- ملاتاد هر کوروسې ته
سوټي په لاس ورکړي- هغه د چېل کور په دروازه
کېنې ولاردي، و بشنځه ته د تلو اجازه نهور کوي.
نن هغه خلگ ولي تا ترا لاس نه نيسې چې دابدمرغني
او بدناامي، ملي پېښې شوي.

نن زه و خپلو مندو ته د اوایم چې په کومه ورڅ ستا میره
او ملاصېب سوټي و غورزاو- د دود او د ستور لنه
یې و نیو- په هغه ورڅ که دی لور سوټي نه شورا
اخیستای- تئی په را واخله- و ملا او چېل میره ته د لیکه
کش کړه چې نن تو په خدای که زمالور په پېښو ستړکو
په لکونور په خرڅه کړي.

که چېري بیا هم جرات و کرنو دغه حال به یې وي لکه زماد سورچې نن یې هم زامن د یې شرمې په نوم په زندل کېږي.

و هغه بله خواته بیا ازاد خیاله ګډي دي - وايې چې "ونسخه ته د مره ازادي ور کړئ چې خټه کوي هغه دي کوي".

د انځښتنه دلته هغه خلگ کوي چې خپلې خوندي، مندي په خو پرسد و کښي نغارې چې کله یې له یوه کوره تر هغه بله بیا یې یا یې په پردہ کښي د موقره تورو شیشو کښي تره اکتیره وری بیا و د اکتیره هم وايې چې د انور خلگ و باسه.

اوسم که بسخې یو فیضه ازادی اخیستې ده - هغه هم دي ازادو خیالونه ده ور کړي - دا ازادی هم بسخوته دوران ور کړي ده - په یو فیضه ازادی کښي بسخودي تولنې تنهه نوي فصیده بدی او بد مرغۍ راوري دي.

یوه بله خبره، که مو اوسم بسخه په پروشې کښي نغشتې ده یا مو په خلورو د ٻوالونو کښي ترلي ده - دا زما یقین دی چې بسخه زیاته ازاد پړي - ترل یې زیاته د چاد وس خبره نه ده - که د خلورو د ٻوالونو په میان کښي نغم (کډي) ور کاېي لاهم.

زه:، بازک(باو محمد) صالحجان دا دري د دواړه لو مخالفه نه یوبلكې تجویز دی - دلته هغه د چا خبره چې تولنه لپونې ۵۵ عبد القادر مجرم

وای "پر خپله بـشـهـد فـولـادـوـد پـوال رـاـگـرـخـوـيـ دـبـلـ پـسـ
بـشـهـيـ دـشـكـوـدـبـوـالـشـهـدـيـ خـوـبـينـ".

داناروغـيـ زـمـوـرـيـهـ درـسـتـهـ تـولـنـهـ كـبـنـيـ شـتـهـ.ـ دـاـ بـلـ بـلـهـ
دـهـ پـهـ يـوـ چـاـ كـبـنـيـ لـرـ،ـ پـهـ چـاـ كـبـنـيـ دـپـهـ لـبـكـيـنـ خـلاـصـهـ
مـلـاـ،ـ نـهـ خـانـ،ـ نـهـ پـهـرـ،ـ نـهـ فـقـيـرـ اوـنـهـ مـزـدـورـدـيـ.

دـ اـخـتـلـافـ حـقـ هـمـ تـاسـوـلـرـيـ هـمـ يـيـ مـوـبـ خـبـرـهـ دـهـ
خـيلـيـ تـولـنـيـ كـومـ.ـ زـمـوـرـيـهـ خـيـالـ تـرـ تـولـوـ بـهـ خـبـرـهـ دـهـ
چـيـ پـهـ بـشـهـ اـذـاـدـيـ وـپـهـرـونـوـ.ـ زـمـوـرـيـهـ تـولـنـهـ كـبـنـيـ يـاـيدـ
وبـشـئـيـ تـهـ دـدـيـ دـ صـلـاحـيـتـ مـطـابـقـ اـذـاـدـيـ وـرـكـرـلـ شـيـ
اوـ تـعـلـيـمـ يـيـ لـازـمـيـ شـيـ.ـ لـهـ دـيـ سـرـهـ سـرـهـ دـاـ خـتـيـارـ وـرـ
كـرـلـ شـيـ چـيـ وـيلـايـيـ شـيـ.ـ زـمـادـاـ سـرـيـ خـوـبـينـ دـيـ.ـ تـاسـوـ
وـرـشـئـ وـيـيـ گـورـئـ چـيـ ژـونـدـ اوـ كـرـدـارـيـيـ خـنـگـهـ دـيـ بـيـاـ
مـيـدـ دـيـ چـيـ تـولـنـهـ پـرـسـكـونـهـ شـيـ.

اوـسـ رـاخـمـ دـ خـيلـيـ مـوـرـبـيـ شـرمـيـ تـهـ.ـ زـمـاـمـورـتـرـيـنـخـمـهـ
سـبـقـ وـيلـيـ دـيـ خـكـمـ دـاـ بـيـ شـرمـيـ خـيـنيـيـ وـشـوهـ.ـ دـاـ
كـلـيـوـالـ نـاـسـتـدـيـ.ـ پـهـ مـوـرـبـيـ دـاـ دـودـ وـوـ چـيـ هـرـ چـاـ
بـهـ وـادـهـ وـكـرـوـ دـرـيـمـهـ شـيـهـ چـيـ بـهـ سـرـهـ سـيـوـ خـايـشـ،ـ مـيـرـهـ
بـهـ يـيـيـ اـولـ قـسـمـ وـرـكـاـوـهـ چـيـ لـهـ چـاـ سـرـهـ خـوـدـيـ يـاريـ نـهـ
دـهـ كـرـيـ.ـ هـنـيـيـ كـهـ هـرـ خـلـهـ كـرـيـ وـوـ،ـ مـجـبـوـرـهـ وـهـ قـسـمـ يـيـ
خـورـلوـ.

مـوـرـبـهـ كـلـيـ كـبـنـيـ دـ بـيـ شـرمـيـ پـهـ زـامـنـوـ مـشـهـورـ وـوـ چـيـ
كـلـهـ زـهـ بـهـ بـهـأـ اوـ بـدـ پـوـهـ شـومـ،ـ لـهـ مـوـرـهـ مـيـ پـوـبـتـهـ وـكـرـهـ.
تـولـنـهـ لـبـونـيـ ٥٥ عبدـالـقـادـرـ مجـرمـ

دا هغه ده مخامنځ ناسته ده - هغه سپین بېرى چې يې
 وڅنګ ته ناسته دی (هغه می پلاردي) - مورکۍ راته
 وویل "زویه! اکله چې زړا واده شوم - پلاردي دریمه
 شپه قمر را کاوه ټچې له چا سره خودی یاري نئه د کړي".
 ما ورته ویل "اټه اول قسم و خوره - تاخوبه یاري نئه وي
 کړي" - دی وو توبیا یوه میا شست پس خپل پلار راوستو -
 له هغې ورخې تولې بېشې له دی عذابه خلاسې شوي -
 او س موږ دی درو کسانو د دی تولنې نارو غې ترڅله
 وسه در په ګوته کړي ده - علاج یې او س ستامو کار
 دی".

لېونې و ماته مخ راواړ او ستابه د اخیال وي چې بازک
 په کیسه کې څنګ را گډشو؟
 بازک زمانو م دی چې و تانه په هستاں کې پروتیم ته
 می لېونې بولې
 په دی وخت کې دروازه و تکیده زه ورولار شوم

〔17〕

سهار وختی را پورته شوم، اودس او لمونخ می وکرده می
 هم را ویش کری، را وتم هوتلي ته راغلم د چای می ورته
 وویل-مخامخ ببکری ته ورغلم یو بنه کبک می
 را واخیستوبه را غلم-لبونی هم اودس او لمونخ کری
 وو، تلاوت ته ناست وو، قرآن مجید بی په دو سمال کبپی
 و نغبتلو، لوری بی کبپی بودو، ببرته راغلی پر کت چوب
 چاب ناست وو. داسی په سوچونو کبپی ورک وویو واریو
 واربه بی لاس لاهم و خندلی-کله چپی هوتلي چای
 را ورلی، دروازه خلاصه شوه، دی د سوچونله دنیارا
 غیرگ شو، راغلی له ماسره پر خپور شوی کالی کبپنستو
 بیا بی هوتلي ته وویل
 «یاره! یودوی چائینکی نوری را ورد، روپی، خوپی هسی
 هم بل ادا کوی- ما چای و اچولی- ده زریزوه بیاله
 وریورته کرده.

ذه: دا کبک در واخله.

لبونی: صری که بی و زنی اما خپل کارتہ پر بپدنه.
 بیاله بی کبپنستو، ولارشو، پریوه پنه و خرد.
 واروئ، واروائ، لاسونه را واروئ را واروئ
 سپین مروند نه په اتن کبی خوند کوینه
 نجعونو واروئ، را واروئ

بیرته راغلی چای ته کنپنستو. موږ هغه چای خینسلی وی
چې هوتلي نوري چای راولې.

له هوتلي سره سمه هغه ترکي، ترسه هم راغله. دې د بېرته
و تلو هڅه کوله چې لپونۍ وروغۇخېدو، ترلاس يې تېنگه
و نېوله، راغنگه يې کړه. دا هم له لپونۍ سره سرم راغله له
موږ سره پې هغه کالی کنپنسته. لپونۍ خپلې ناتاراشې
کولې، ما او دي پې خندل.

ماله خانه سره دا فکر کاوچې ته دا پې بدی بىخه و گوره، له
موږ سره دا سې مطمئنې ناسته د لکه موږ چې دواړه د دې
وروښه يوو.

ترسى چې کله خپلې پیاله ورپورته کړه، یوه خاشه يې له
کېکه هم ورماته کړه.

فوه: لپونولا! انن د ہر خوشاله راته بىکاري.

لپونۍ: "مری که يې وزنې اروغ رست شوم. نن به ماته
رختسي راکوي."

فوه: "لا لا! خود دا اکټر کاردي."

لپونۍ: "مری که يې وزنې ادا اکټر خوبه نن راخې."

فوه: "ھولس بچې پروار د نوراوند و هي."

لپونۍ: "مری که يې وزنې! استايې په مخه بنه، ستايې په
مخه بنه. زة نن ستن نه لکوم."

فوه: "ولي لا لا!"

لپونی: "مری که بی و زنی! بس زه روغ رمی یم."

ترمه: "لا لا! ادا یوه ستن لایاتده، دا لاولگووه."

لپونی: "مری که بی و زنی ادرته و می ویل چی زه نن ستن نه لکوم."

ترمه: "سمه ده."

زه ترسی ته خوره! یوه پویستنه در خخه کوم-تله چی دی پر بد و خلگو ته راخی، ولی و هر یه بی نه؟"

دی دو مره په زوره زوره خندل، کلمه چی یسی له سره لو پدالی سپین پرو نی ببرته پرس سر سماوو.

ترمه: "لا لا! سر می خلپرویشت کال دی چی نوکری کوم-ددی خبری له کولو سره سمه و وته."

لپونی: "مری که بی و زنی! استاخه خیال دی-زه لپونی یم که دا خلگ؟"

دی خدای نه کری لپونی-لپونی دوی دی.

لپونی را وغور خبدو پرمخ یسی مچ کرموش! تله و ماته چارا کری؟"

او س می ده بری شیپی او رخی و رسه شوی وی-د لپونی له ناتراشو سره بلد و م.

زه: "ترخه پوری دی و ویل چی زه لپونی یم که خلگ؟"

لپونی: "مری که بی و زنی! مابه و خلگو ته و ویل چی نسخه داسی هم کبدلای شی یکی یوازی. د ماشومانو

ماشین نه ده نه يود

زه: "ياره! قصور په بشخه کښې نه دي. قصور په شرکښې
دي. د بشخې په هره بدکاري کښې د نرلاس وي او بل بشخه
تر ترايمانداره هم، وصيله ناکه او مينه ناکه ده."

چې کله لس بجي شوي، دي راولار شو. د هوتلي راوري
پتنوس يې پير صخي واړو.

لډونه: "صرې که يې وزنې" - زه غزل وایم، ته به يې کسر
را سره نیسي."

زه: "سمه ده دي ته مي بېخې فکر نه وو." د ہر بشه روغې وي وو
چې غزل يې پورنه کړه.

چاله به ورشم تسلی بدن مه پاپې پاپې

مورې داد او س داکتران سرې کښې کاپې

اول خونه راخې سویته سفارش نه لرم

او س تبروم خان په رشوته سفارش نه لرم

صورت مه اور اخلي لسي باندې پاپې

چاله به ورشم تسلی بدن مه پاپې پاپې

مورې داد او س داکتران سرې کښې کاپې

د دروازي چو کیدار هم دی سترګې وهی

د سپينتو خولو خريدار هم دی سترګې وهی

لكه مجنون له خنداشين شين راته کېږي

چاله به ورشم تسلی بدن مه پاپې پاپې

موري داد او سه داکتير ان سري کبني کاري
په دې وخت کبني دروازه خلاصه شوه، یو داکتير خونور
کسان، هد تنه راغلوله
داکتير ماته غصه وکره ما خو ويبل چي یودي لپونې دې

آخری پی یوبیل ته وویل دوی اویس فارغه کرہ۔ لہ
ھسپتاله یپی اسے پدیو جوورہ کری ده۔
بلونی دا اکتر مختہ ور وغور خپدو۔ صری که یپی وڑنی؟
دا اکتر صبب ادا چېري ده؟
زه په کښې دا خیلمونیم۔

ډاکټر: تر هسپتال دباندی یپی پوښته وکړد.
بلونی: ډاکټر لا لار وو، لپونی زه ترلاس و نیسوم، کش یې
کړم۔ درخه هغه خای ته خود دا اکتر صبب چې یاد کړو.
عاله کوره راوري شان سره راتولول، ډاکټرووت، زه خود
لپونی په رخصت مخکې خوشاله ووم خود دا اکتر خبری د هر
بد تاثیر را باندی وکړي.

دا اکترووت ده ماته چېران چېران کتل۔ یې اختیاره می تر
سترنګو او بشنکې راغله۔ دا سې پریشانه شوم لکه له چا خڅه
چې سکه ورور بېلېږي۔ ما ویل که دا مغزی ماتی لار، زه به
څلۀ کوم ته مخ می په بله خینې وارا وو.
بلونی: صری که یې وڑنی؟ انديواله ولې دی مخ وارا وو؟

ما په لاسونو پتی او بکې باکې کوي، مخ مي وردار او و ده هغه بشتره په شاکره، ما هغه نورشيان را او خيستو-دي له مخد، زهور پسي شوم چې تر هسپيتال را وتو، رکشي ته مي اشاره و كره- رکشم راغله بشتره او نورشيان مو ور و خېزول، موږهم ور وختو.

لپونى: "مرى كېيې وزېي! استاده پردي لاره درخه."
رکشم چې په شاركېنى لپه لاره.

لپونى: "مرى كېيې وزېي ادله يې ودروه، کوزشو- مرى كه يې وزېي اژرارا خام."

موږ ورته کتل دي هغه د مصالې وروکې دوکان ته ورغلن چې و مختنه يې بېخې د ہر تپونه له مصالې پېمانه بشكار پدو- له هغې خوا چې راغلى، رکشي والا ته يې وویل.

لپونى: رکشي والا ته" سیده پردي سېک درخه."
لپونى: "رکشم ودروه."

موږ ورته کتل لپونى کوزشو هغه د مصالې وروکې دوکان ته ورغلن چې و مختنه يې بېخې د ہر د مصالې د ک تپونه پراته ووله هغې خوا چې راغلى

يوه توره د پلاستيك لوته يې په لاس كېنى وه."
لپونى: رکشي والا ته" سیده تانيې ته درخه."

تانيې ته چې ورسپدو، دله هغې لوټي خپل شناختي کاره راويسنو، تانيې ته ورغلن. له هغې خوا چې راغلى

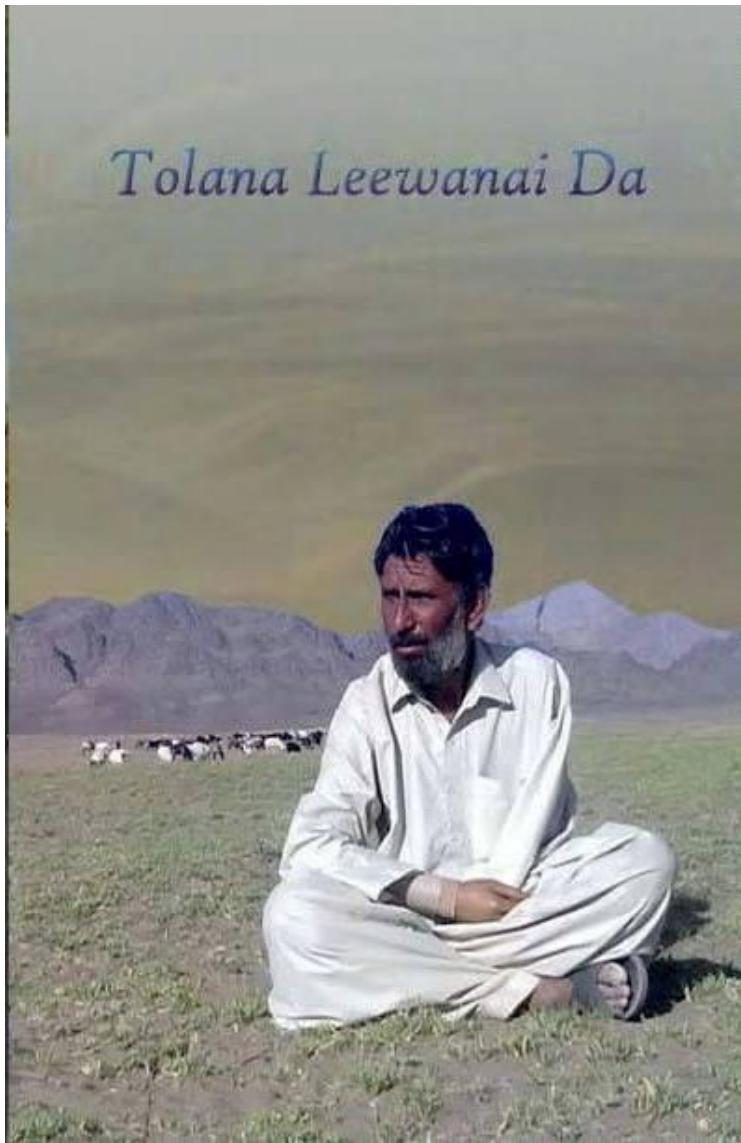
”مری که بی پی وزنی ادا بی تئد تانی له کار خخه خلاص-
او س نو در خه چې ستامورکی ووینو.“
رکشہ روانه شوه، مالار وروپودله، کورته بی ورسولو.
ماله رکشی شیان کوزول، ده په کوشہ کښی اتن و اچا وو
چې شیان می کورته یورل، را اووتم ورته و می ویل ”راخه
خخه کوپی چې ولار بی؟“
لبونو: ”مری که بی پی وزنی امورکی د میلمنو خونی ته را
ونواره.“
می خونی ته بوتلی، مورکی می را غوبسته، مورکی راغله

لبونو: ”مری که بی پی وزنی اتلار شه، زه مورکی ته دوی
دري خبری کوم، تازیله می ده.“
زه را اووتم کورته را غلم-لې گری وروسته مورکی، راغله د
لېونی لوته بی په لاس کښی وه ماته بی وویل
”ورشه هغه لېونی له ژړا شین شین کېږي“—
زه: ”ولي؟“

مورکی: ”خڅه خبره یم، زویه! چې زه بی ولیدم را ولار شوزما
لاس بی ونیوو، په لاس بی مج کرم، په چیغوشو-لوته بی
زمایه غړې کښی را وغور خوله، دی ووتو-ورشه وی پی ګوره
چې خان خوبنډ کېږي

زه چې را غلم دی په خونه کښې نه ووـد سراـی تر دروازه
را وـت، په کوـخه کښې مـي وـکـتل، لـبـونـی وـلـوـرـلـ کـهـ ماـ پـیدـاـ
کـړـيـ؟.

Tolana Leewanai Da

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library